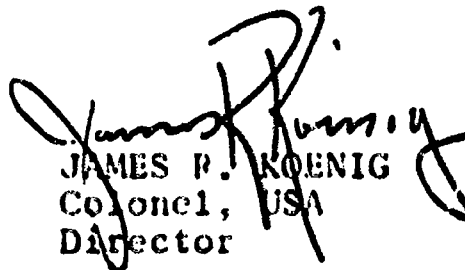

BEST COPY AVAILABLE

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

This publication is for use by the faculty, staff, and students of the Defense Language Institute as a part of the Defense Language Program. Inquiries concerning these materials, including requests for copies or authority to reproduce materials contained herein should be addressed to Director, Defense Language Institute, Washington Navy Yard (Anacostia Annex), Washington, D. C. 20390.

JAMES P. KOENIG
Colonel, USA
Director

FL 006523

ED 098805

FL 0065-23

HEBREW

MILITARY READER

This manual was prepared by the Foreign Service Institute with support from the Defense Language Institute. Its contents were determined by the needs of DLI-sponsored students enrolled in Hebrew language study at FSI.

Reading passages and glossary by
by JOEL I. ABAR'BANEL

Project direction by PERNARD PENNY

November 1973

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

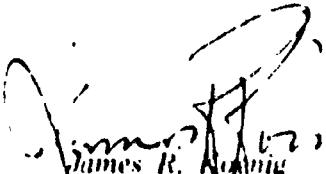
P R E F A C E

The **HEBREW MILITARY READER** is the product of a joint endeavor between the Foreign Service Institute of the Department of State and the Defense Language Institute of the Department of Defense. The objective has been to develop a manual which would serve to stimulate conversation on military subjects while giving the students a broad knowledge about the functions of the Israeli military organization and rationale behind its unique structure designed to accommodate, among other things, the drafting of women. It serves also as a natural means of introducing the vocabulary included on the DLI military word list.

In developing the manual Mr. Penny and Mr. Abarbanel of the FSI staff drew heavily on information contained in English language sources. Mr. Abarbanel generated Hebrew reading passages out of this information. The passages were used immediately in DLI-sponsored classes of military personnel, and revisions were made on the basis of the classroom experience.

Upon completion of a semi final draft Mr. Penny took the reader to Israel where it was subjected to expert scrutiny as to the authenticity of language and content. The manual was typed in its entirety by Mr. Abarbanel. Mr. Penny planned and organized the text, evaluated the content and edited the page-by-page glossary which appears after each reading selection.

The Systems Development Agency of DLI under Dr. Roy F. Fallis provided the basic military word list, a document which served as a guideline for the selection of the topics and the writing of the passages. SDA also provided financial assistance for the writing of the text and the typing of the camera copy, and printed the manual in its facility in Monterey, California.

James R. Koenig
Colonel, U.S. Army
Director, Defense Language Institute

James R. Frith, Dean
School of Language Studies
Foreign Service Institute

INTRODUCTION

The Hebrew Military Reader was developed at the Foreign Service Institute for Defense Language Institute groups being trained under contract. The reader parallels advanced materials prepared for Foreign Service students. These materials focus on professional level vocabulary, and their content includes area and cultural information of considerable value to the officer's mission. Similarly, the Reader aims to give the military student a broad range of vocabulary on military subjects and a general understanding of the structure and operations of the Israel Defense Forces.

The reader is primarily a language learning device. It claims no authority as to specific facts and figures. These were drawn from readily available secondary sources.* The facts are, of course, also subject to very rapid change. The data of more permanent value to the student are the historical, geographic, social and economic forces which influenced the development of a particular type of military organization.

There is a considerable stylistic difference between spoken Hebrew and the written language. The language of the Hebrew Military Reader is at a level one might encounter in newspapers and in

*See references on page 190.

technical literature. Vowel marks have been deleted as they would be in such literature. Since the level of the written language tends to be complex, the reader should not be introduced until the basic structure of the language has been mastered. In the FSI program the reader is used near the completion of the FSI Hebrew Basic Course text.

The vocabulary of the reader is intended to become part of the learner's active repertoire. Thus, the teaching cycle should not stop with the student's comprehension of the text, but should continue until the student can use the new vocabulary in conversation. The following learning cycle is suggested:

1. The teacher reads a portion of the text and students learn the value of the vowels.
2. Students read out loud and the teacher checks their mastery of the pronunciation.
3. Optional translation stage. This is discouraged unless the teacher has an excellent command of English.
4. Students read through the text again and the teacher explains in Hebrew the meaning of new words. The teacher also asks questions in Hebrew to make sure students understand the meaning of words. The teacher resorts to English in explanation or verification only when he has not been able to make his point clear in Hebrew.

5. Students discuss in Hebrew what has been read and compare this with their knowledge of the U.S. Armed Forces.

6. (Optional) Students in their own words retell in Hebrew what has been read.

As mastery of the text becomes easier, students may prepare sections on their own and devote class time to discussion in Hebrew on what has been read.

Students should be encouraged to develop an active interest in military developments in the Middle East to update facts in the reader and to develop discussion on the basis of the Hebrew they have learned.

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTIONצ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

גרעין צבא והגנה לישראל (צה"ל) כולל את הקצונה הגבוהה והנמוכה בחיל הקבע, שהיא הקצונה המקצועית והמוסמכת. המוסמכים שהם "רבי סמלים", מטפלים באימונם והדרכתם של הסירונים, בהחזקת הצידוד, במחסני ההספקה ובענייני מנהלה. חיל הקבע הוא החיל הנקרא שירות לאומי, לפי חוקת צה"ל והמילואים. חוקים אלה הוצאו בשנת 1948 בעצם ימי הקרבות נגד צבאות ערב הפולשים, כשהצבא הישראלי דאז היה מורכב: פארגון והגנה ארגוני מחתרת ומתנדבים אחרים, ואזר בזמן המנדט הבריטי הגנו על הרכוש והחיים היהודיים. כמו-כן, הצטרפו לצבא זה גם אנשים ששרתו בבריגדה היהודית, שנלחשו לצד חילות הברית במלחמת העולם השנייה. כשלונם של הערבים להשמיד את ישראל לא הפחית תקוותם, ולא בלם הכנותיהם ואימוניהם, להשגת מבוקשם ביום מן הימים. ישראל הדרוכה ומוכנה לעת חדום לא נטשה את שיטת ההגנה שלה וממשיכה כל הזמן באימונים אינטנסיביים בעזרת ציוד מודרני ממדרגה ראשונה, מוכנה בכל עת להגן על החיים והרכוש ועומדת כחומה איתנה נגד האיום המתמיד של תוקפנות מחודשת.

תכונות ומזויינים של צה"ל נמצאים תחת פיקודו של הרמטכ"ל (ראש המטה הכללי), שבפוף להוראותיו של שר הבטחון. הרמטכ"ל חולש על כל מבצעי ופעולות צה"ל. נחוגים למרותו הבלעדית: הרמטכ"ל, מפקדי חיל-הים וחיל-האוויר, מפקדי שלושה אזורי הפיקוד המרחביים, מפקדי פיקוד ההדרכה הצבאית, מפקדי חיל-שיון וחיל-הצנחנים, מפקדי הגדנ"ע (גדודי נוער) ונה"ל (נוער חלוצי לוחם), ראשי המנהל הצבאי ושירותי האספקה ומדווחים ישירות לרמטכ"ל.

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

המטכ"ל נמצא בעגע מזמיד עם כל הצירותים הנ"ל. המבנה הצבאי של צה"ל ביסודו הוא לפי הקו הבריטי הצבאי והקו האמריקאי הצבאי, שהותאמו לדרישות צה"ל ולדרישות המקום והמצב.

אגף כוח האדם (אכ"א) מייצג את העוצבות ופעולותיהן המנהלתיות. מאז שנת 1966 אחראי גם על הטיפול בענייני המגוייסיים, כולל רישום, גיוס ושיחרור.

אגף המודיעין הצבאי והמטכ"ל מפעילים שלטונם והשפעתם, מנסחים ומפתחים תכניות כלליות, שיטות, תכניות אימונים, ומבצעים כנקודת מוקד לחיאות פעולות.

אגף האפסנאות, אחראי לתכנון מבצעים טכניים איסטרטגיים.

חיל היבשה

תפקיד חיל היבשה, לאבטח את בטחונה והגנתה של מדינת ישראל.

לביצוע משימותיו, עומדים לרשות חיל זה קציני וחילי השירות הסדיר

וכוחות המילואים. כוחות המילואים מאורגנים, וסאומנים, שיהיו

מבוגלים לשרת מיד כשיקראו. מעריכים את המשרתים בצה"ל בצבא הקבע

בין 12.000 ל-15.000 בשירותים המקצועיים, אשר משלים מהם קצינים.

המספר הממוצע של המשרתים שירות חובה הוא כ-50.000 בכל שנה.

שירותי הקבע והחובה מתחברים לשירות סדיר, שמספרו כ-65.000 איש.

רבות הממשי תלוי בולקו באחוז הגיוס ובתקופת שירות החובה.

לפחות כ-250.000 איש מאנשי חי"ם (חיל מילואים), המגוייסיים ליחידות

וזונות, פעילים בין 48 ל-72 שעות.

צורת הלוחמה היסודית של צה"ל היא הטיבה בת 4.000 איש. היא

כוללת באורח קבוע 4 - 3 גרודים ויחידות מסייעות: כהנדסה, קשר,

רכיאה. ישנם שלושה סוגי הטיבות: 1. הטיבה משוויינת 2. הטיבה ממוכנת

3. הטיבת חיל-רגלים (חי"ר) לרבות חי"ר מוצנח.

AIR DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

כמו-כן כלולות בארגונה של החטיבה גם יחידות מנהליות. כיוע של חיל-תותחנים (חח"ט) מצורף לחטיבה.
כשבע חטיבות נמצאות בכוח מלא בצבא הקיים. לפחות שתי חטיבות הק שריון, וחטיבה אחת היא חי"ר מוצנח. היתר הם חי"ר וחי"ר ממונע.
בין 20 ל-25 חטיבות אחדות מאוישות במסגרת הכוח של שירותים מקצועיים המוכנים לפעולה מידית עם גיוס חי"ם.

חיל-השריון מוכן לחמש כשליש מחטיבות המילואים. חיל היבשה מאורגן בשלושה פיקודים מרחביים למטרות: פיקוד, בקורת ומנהלה. מפקדי הפיקודים הנ"ל מיוחסים ישירות לרמטכ"ל וחולשים על מבצעי כוחות היבשה ואירגון הגנת הגבולות בתוך מרחביהם הגיאוגרפיים. כמו-כן הם אחראים לפעולות תכנון ומבצעים הטכניים-איסטרטגיים הקשורים באשטנאות.
לביצועים טקטיים נוצרת מעין מפקדת ביניים הנקראת "אוגדה", שהיא עוצבת שזה (גוף צבאי מורכב), בעלת משימה מבצעית מסוימת, שיש לה מפקדה קבועה. היא מאגדת באורו זמני מספר בלתי קבוע של חטיבות וחי"ר וחי"ר מסייעות. מפקדי ח"נ (חיל-השריון) וצנחנים אחראים לאירגון ואימון של היחידות החדשות וכמו-כן גם לאימונים האינדיבידואליים בבתי הספר הצבאיים, לשם ביצועי לוחמה. ח"נ וחי"ר מוצנח נמצאים תחת השגחתם של מפקדי שדה.

מפקד פיקוד והדרכה הצבאית קובע שיטות אימונים, וכוללות בתוכן את בתי הספר הצבאיים. אך למעשה ניהולם הטכני של האימונים והחשיונים נעשה ע"י מפקדי זרועות הלוחמה (חיל-יבשה, חיל-אוויר, חיל-ים) ושירותים הטכניים והמנהלתיים. ושירותים הטכניים כוללים: הנדסה, קשר, אלקטרוניקה, רפואה, חימוש והספקה, ואחראים לתיהנון המבצעי-טכני-איסטרטגי של הצוותות והחזקה, כמו-כן תפקידי סיוע ליחידות לוחמות.
הפרקליט הצבאי, קצין המשטרה, הרב הצבאי הראשי, מפקדת חיל-נשים (ח"נ)

ISRAEL DEFENSE FORCES - INTRODUCTION

וראש ההתגוננות האזרחית (הג"א), אחדאים ישירות בפני המטכ"ל.
מרבית הנשק והציוד באים ממקורות צרפתיים, בריטיים ואמריקאיים.
חלק מהציוד מתקופת מלחמת העולם השנייה. אולם רוב הציוד יוצר לאחר
המלחמה ודומה לזה, שמשמשים הכוחות הסדירים של המדינה עמנה הוא מסופק.
מצב הנשק מתקין למצויין, מלבד ציוד מיושן, שיצא מכלל שימוש ומוחלף באחד.
חלק גדול מהציוד הוא מתוצרת בית וכולל: מרגמות, נשק אוטומטי, נשק קל
וסוגי פריטים שונים אלקטרוניים וטכניים.
סך הפריטים של חש"ג נרחב בכל זרועותיו וכולל טנקים קלים ובינוניים,
משוריינים ודחליות (לנשיאת אנשים).
חח"ם (חיל-תותחנים) כולל תותחים והוביצרים ממקורות שונים ובעלי
קליבר שונה. כמו-כן רב הנשק (תותחים בעיקר) שיש לו מדחף עצמי.
חימושם של מספר ניכר של טנקים הותאם לצורכי צה"ל והוכח כיעיל נגד רכבו
המזויין של האויב.
קיים גם מבחר גדול של נשק קל, מרגמות ונשק אוטומטי, שבנות יריה,
מטולי רקטות (בזוקות) ומרגמות מתוצרת ישראל.
הנשק הנוסף כולל תותחים ללא-רתע וסוגי נשק אוטומטיים נגד טנקים (נ.ט)
ונגד מטוסים (נ.מ). כמו-כן מצוייד חיל היבשה בטילים שונים.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ ל י ל י ן

IDF - Introduction צבא ההגנה לישראל

Page 1 עמוד

nuclear	(n)	גרעיני
field grade officers, high commission		קצונה גבוהה
below field grade officers, low commission		קצונה נמוכה
professional	(adj)	מקצועית
qualified	(adj)	מוסמך (ה)
sergeant major	(n)	רב-סמל (רבי-סמלים)
take care of	(v)	מטפל
training	(n)	אימון
instruction	(n)	הדרכה
recruit	(n)	סירון
maintenance	(n)	החזקה
equipment	(n)	ציוד
depot	(n)	מחסן (ים)
administration	(n)	מנהלה
national service		שרות לאומי
reserves	(n)	מילואים
were issued	(v)	הוצא (ו)
in the midst, during	(prep)	בעצם
battle(s)	(n)	קרב
invading	(adj)	פולש (ים)
was composed of	(v)	כורכב
the defense organization		ארגון ההגנה
underground	(adj)	מחתרת

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 1 עמוד 1

voluntary	(adj)	מתנדב (ים)
property	(n)	רכוש
life	(n)	חיים
fought	(v)	נלחם
allied forces		חילות הברית
failure	(n)	כשלון
to destroy	(v)	להשמיד
decreased	(v)	הפחית
hope	(n)	הקווה
hold back	(v)	בלם
preparation	(n)	הכנה
their objective	(n)	מבוקשם
tense	(adj)	דרוך (ה)
ready	(v)	מוכן (ה)
abandoned	(v)	נטש
first class		מדרגה ראשונה
wall	(n)	חומה
strong	(adj)	איתן (ה)
threat	(n)	איום
continuous	(adj)	מתמיד
aggression	(n)	תוקפנות
renewed	(v)	מחודש (ת)
Chief of The General Staff		רמטכ"ל (ראש מטה כללי)
subject to	(adj)	כפוף

BEST COPY AVAILABLE

SYNOPSIS מ י ל י ן

IDF - Introduction צבא ההגנה לישראל

Page 1 עמוד

order(s)	(n)	הוראה(ות)
Minister of Defense		שר הבטחון
commands	(v)	חולש
operation	(n)	מבצע
authority	(n)	מרות
exclusive	(adj)	בלעדי(ת)
territorial command		אזור מיקוד
military instruction		הדרכה צבאית
armored corps		חיל-שריון (חש"נ)
airborne	(adj)	צנחנים
paramilitary, youth corps, cadets		נדודי נוער (נד"נע)
pioneer fighting youth		נוער חלוצי לוחם (נח"ל)
supply	(n)	אספקה
reports	(v)	מרווח

Page 2 עמוד

direct	(adj)	ישירות
contact	(n)	מגע
structure	(n)	מבנה
foundation	(n)	יסוד
were replicable	(v)	הותאם
situation	(n)	מצב
manpower branch		אגף כוח אדם (אכ"א)
represents	(v)	מייצג
formation(s)	(n)	עוצבה

SYNOPSIS מ י ל י ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 2 עמוד

care	(n)	טיפול
recruit, enlisted man	(n)	מגוייס (ים)
registration	(n)	רישום
enlistment	(n)	גיוס
release	(n)	שיחרור
intelligence	(n)	מודיעין
influence	(n)	השפעה
serves as	(v)	משמש (ים)
focal point	(n)	נקודת מוקד
coordination	(n)	תיאום
quartermaster	(adj)	אפסנאות
to secure	(v)	לאבטח
safety	(n)	בטחון
to carry out	(n)	לביצוע
mission	(n)	משימה
active service		שרות סדיר
reserves		מילואים
trained	(v)	מאומן (ים)
effective (as a soldier), capable, fit	(adj)	מסוגל
one estimates	(v)	מעריך
one third	(n)	שליש
average	(adj)	ממוצע
total	(v)	מסתכם
selective service, draft		שרות חובה
regular service		שרות קבע

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 2 עמוד 2

active.	(adj)	פעיל
warfare, fighting	(n)	לוחמה
basic	(adj)	יסודי (n)
brigade	(n)	חטיבה
normally	(adv)	אורח קבוע
supporting:	(adj)	מסייע
engineering:	(n)	הנדסה
communication	(n)	קשר
medical corps	(n)	רפואה
armored brigade		חטיבה משוריינת
motorized brigade		חטיבה ממוכנת
infantry brigade		חטיבת חי"ר (חיל-רגלים)
airborne infantry		חי"ר מוצנח

Page 3 עמוד 3

included	(adj)	כלול
administrative unit		יחידה מנהלית
artillery corps		חיל-תותחנים (חת"ס)
attached	(v)	מצורף
the existing	(adj)	הקיים
at least		לפחות
to run	(v)	מאויש (לאייש)
frame	(n)	מסגרת
to arm	(v)	לחמש
territorial command		פיקוד מרחבי

GLOSSARY מ י ל י ו ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 3 עמוד 3

inspection	(n)	בקורת
responsible	(adj) (s)	אחראי (ס)
planning	(n)	תיכנון
technical	(adj)	טכני
connected	(adj)	קשור
logistics	(adj)	אסכנאות
tactical	(adj)	טקטי
is created	(v)	נוצר (ת)
some kind of		כצין
intermediate headquarters		בפקוד ביניים
division	(n)	אוגדה
formed	(adj)	מורכב
particular	(adj) (n)	מסויים (ת)
to unite, groups	(v)	מאחד (ת)
temporarily		באורח זמני
under supervision		חתך השגחה
field commanders		בפקודי שדה
military instruction command		פיקוד הדרכה צבאית
established	(v)	קובע
system, method	(n)	שיטה (ות)
practically	(adv)	למעשה
administration	(n)	ניהול
maneuver	(n)	תמרון (ים)
warfare branches (army, navy, air force)		זרועות הלוחמה (צבא, ימאות, אוויר)

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל י ן

IDF - Introduction צ ב א ה ה ג נ ה ל י ש ר א ל

Page 3 עמוד 3

administrative	(adj)	מנהלתי
armament	(n)	חימוש
crew	(n)	צוות(ות)
maintenance	(n)	החזקה
fighting units		יחידות לוחמות
staff judge advocate		הפרקליט הצבאי
disciplinary officer		קצין המשמעת
the chief chaplain		הרב הצבאי הראשי
women corps commander		מפקדת ח"נ (חיל-נשים)

Page 4 עמוד 4

civil defense		הג"א (התגוננות אזרחית)
greater part	(n)	טרביה
weapons	(n)	נשק
origin(s)	(n)	מקור(ות)
but	(conj)	אולם
was made	(v)	יוצר
similar	(adj)	דומה
supplied	(v)	מסופק
proper	(adj)	תקין
excellent	(adj)	מצויין
outdated	(adj)	מיושן
went out of order		יצא מכלל שימוש
charged	(v)	מוחלק
home made		חוצרת ביה

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל י ו ל
צ ב א ה ה ג נ ה ל י ע ר א ל
IDF - Introduction
Page 4 עמוד

mortar(s)	מרגמה (ות)
automatic weapons	נשק אוטומטי
light weapons, small-arms	נשק קל
kind, type	סוג (ת)
item	פריט (ת)
method	טף (ת)
wide	נרחב (ת)
arm(s)	זרוע (ות) (ת)
light tanks	טנקים קלים
medium tanks	טנקים בינוניים
armored cars	מכוריינים (ת)
tracked carrying vehicle	זחלית (יות) (ת)
gun (cannon)	תותח (ים) (ת)
self-propelled	הדחף עצמי (ת)
considerable	ניכר (ת)
was fitted	הותאם (ת)
proved to be	הוכח (ת)
effective	יעיל (ת)
armoured vehicle	רכב מוויין
enemy	אויב (ת)
selection	מבחר (ת)
machine guns	מכונות יריה (מקלעים)
rocket launcher	מסולי רקטות (בוזחה)
recoilless	לא-רתע
missile(s)	סיל (ים)

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND

המטה הכללי ומבנה הפיקוד

צה"ל מורכב משלוש זרועות לוחמה שונות: חיל-היבשה, חיל-האוויר, וחיל-הים, אשר נמצאים תחת פיקוח המטכ"ל, שנראשו עומד הרמטכ"ל (ראש המטה הכללי), שהנו גם טעמו כוחות הלחימה של צה"ל. הרמטכ"ל אחראי במישרין לפעולות הפיקוד הסוגות. מקצינים מפקדים בשדות המערכה ונחונים למרוויו של הרמטכ"ל, גיין אם הכוח הפועל במדה הקרב שיין לחיל אחד או לכמה חילות. המטכ"ל פועל במטה ראשי ועוזר לרמטכ"ל בחיכנון, בחגנון, בניהול וביקורת על כל העולות המבצעות במרחב. המטכ"ל מארגן בקווים המקובלים והדומים בדרך-כלל, לאירגונם המסורתי של צבאות אירופה.

קיים מטה מתאם, שלו מהלקות שונות כמו: אגף תליעות הראשית, אגף כוח ואדם (אכ"א), אגף מודיעין (אמ"נ), אגף המטה הכללי (אג"מ), ואגף האפסנאות (אג"א), הדומים באופיים לאגפי הצבא הבריטי והאמריקאי. העדר מנות כלליים לשלושת זרועות הלחימה של צה"ל מוסבר, לא רק מטעמי של חסכון ונחיות של מדינת ישראל הקטנה, אלא בעיקר, בעובדה, שאירגונה ההגנתי של ישראל קדם לפיתוח השירותים המקצועיים הרבים. בדומה להחזרות העבודה, מקדמה לאירגוני בעלי המקצוע השונים. היהודים בישראל התארגנו להגנה עצמית, זמן רב טרם יכלו להשיג או להעסיק כוחות אוויר וים. ההתפתחות באה לאחר מכן, עט עיתוחו של חיל-היבשה תחת פיקוד יחיד ובלעדי.

מפקדי המטכ"ל, לארגן את כל האמצעים הנחונים לרשותו ולהשתמש בהם על פי התקן ההגנתי של מדינת ישראל: כדי לתכנן תכניות הגנה ולהחליט על רכב השירותים, לארגן ולבצע את אימון כוח ואדם, להנהיג מחקר, להפיץ את לקח מערכות העבר, להחליט על הישוב התקן ההגנתי, להאם ולכוון את

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND

האמצעים העומדים לרשות הצבאיים. האחידות המוטלת, היא לגבי גיוס הטלוגות, חבנון המערכה, החלטה בדבר עוצבות צבאיות, ושימוש בנשק וביצוע תרגילי שדה. למעשה זוהי גם האחידות להעמדת הצבא במצב של עירנות למעולה מידית.

אגף כוח האדם עוסק בהתאמת כוח האדם וניצולו למילוי משימות צה"ל. אגף זה קובע את זכויותיו וחובותיו של המגוייס, בעיותיו, משמעת, חנוך, מוראל, תנאי משמחת המגוייסים והיחס לאוכלוסיה האזרחית. על אגף האשכנאות מוטלת האחריות לפתור בעיות אשכנאות הבוללות אספקה ותחזוקת הנשק לטוגיו. אגף האשכנאות מובע את צרכי כוחות צה"ל, מנהל את משקו, אחראי לרשת הציוד ולחלקי החילוף, המכנים והצריפים הצבאיים, ותחבורה ושרותי ההספקה, והחסנה, התקציב והביקורת. אגף מודיעין אחראי בעיקר לבטחון שדה, אוסף עובדות וידיעות על האויב לשימוש בהם ע"י המטכ"ל, מעסיק סוכנים ומודיעים, עוסק בסיוור אוויר, שמק לצה"ל ספוח צבאיות ומייפץ לגמפחית הצבאיים. סאז הוקמה מבונת המלחמה הישראלית נגד האויב הערבי, ברוך שמפקד המודיעין הצבאי חייב להיות בקיא בטרבות הערבית ובקיא בהלך והמשכה והטרות הערבית.

במקביל לארבעת האגפים הללו, היוצרים גוף מואס ואחיד, קיימת גם המפקדה המקצועית הראשית, כנה נמצאים ראשי השירותים הטונים והבוללות גם את ראשי החינוך וההדרכה, השירותים הדתיים, השיטות הצבאי וחיל נשים (ח"נ). ראשים אלה משמשים כיועצים מומחים למטכ"ל ולראשי האגפים ומהווים את השלכון המקצועי העליון. המפקדות המקצועיות הראשיות מהאמות ומבוונות בפעולותיהן על-ידי ראשי השירותים במטה הכללי. כזו-בן מהאמות לחקן כוח האדם המקצועי, לאיטונים צבאיים ולחורות הצבאיות בשטחי פעולותיהן השונות.

STRUCTURE OF THE AIR COMMAND

ישראל מחולקת לשלושה פיקודים מרחביים: פיקוד מרחב הצפון, פיקוד מרחב המרכז, ופיקוד מרחב הדרום, המבטיח את כל שכוח של מדינת ישראל. כל מרחב גובל עם לפחות אחת משלושת המדינות הערביות: סוריה, ירדן ומצרים.

כל מרחב פיקודי פועל במסגרת מנהלית ומבצעית של צה"ל, אשר בידיו האחריות הנרחבת להגנת המדינה.

הפיקוד שארגן את הפלוגות למבצעי לחימה, ואחראי לגיוס המילואים, לאימונים וניהולם. המטכ"ל עצמו יכול, ברוב המקרים, להזיז יחידות מפיקוד אחד למשנהו. זה תלוי בצורך המצב בחזית; כך פעל כל פיקוד כזה להיות מוכן לקבל, לנהל, ולספק שפע כל כוח אדם ורכב. על שני שיכול לבצע את ותפקידיו השונים, מקבל הפיקוד עוצבות חי"ר ומדיון, סיוע תותחנים, יחידות הנדסה וכל יחידות הכירות הנדרשות בהתאם לתנאי המקום והמעה.

איוגוני המנהלה וההספקה אינם מוקפדים. לשירות ככמה מענייני מטכ"ל יסודיים ומקובלים באופיים הצבאי, נדחים לזמן מה, - כדי שקציני המטכ"ל מתמשים בהם יותר כמונחים לעיון, שאשר כפקודות יציבות.

לכל פיקוד מפקד פיקודי וסגן הנעזרים בצוות קצינים מומחים בענייני כוח אדם, מבצעים, אימונים צבאיים והספקה. כמו-כן נמצאת המפקדה המקצועית הראשית ברמת הפיקוד.

כל פיקוד מרחבי נמצא בראשותו של אלוף, שהיא הדרגה השנייה במעלה בצה"ל. הפיקוד של מבצעים ותפקידים אחראי לכל ענייני המדה, והוא בעצם נוכח באחריות למבצעי וארגוני הפיקוד המרחבי.

קיימים עוד ארבעה גופים המרחבים את הפיקודים הנ"ל: שריון, אימונים, נח"ל (נוער חליצי לוחם) - וארגוני נוער גדנ"ע (גדודי נוער).

BEST COPY AVAILABLE

STRUCTURE OF THE J. P. COLEMAN

הגוף ודאגון - פיקוד הצריון (ת"נ) - בנוסף להפקידו כמפקד על הצריון, הוא אחראי גם לאירגון ולאיומן יחידות בעוצבות צריון, עד לרמה בטויימת, המועברות לאחד-מבן לפיקוד הצריון. המסגרת הצריונית של פיקוד האימונים מספקת שיטות הדרכה מתאימות המבוצעות בבסיסי ההדרכה כל חילות היבשה. פיקוד נח"ל (נועד חלוצי לוחם) כולל אימונים צבאיים-הקלאיים. רבים מוותיקי ונח"ל מקימים יחידות טפר (גבול - יחיד בטחוני) לאורך גבולותיה של ישראל, משעה שתהיה נח"ל אחראים נשאים מאורגנים ביחידותיהם בצה"ל, ונתונים לפרותה של המפקדה הראשית של פיקוד נח"ל במטרה להזרים דם חדש לעוצבות צה"ל. הפיקוד האחדון הנו מסגרת אימונים פרום-צבאית הנקראת גר"ק (גדודי נוער) בגילי, 18 - 14.

GLOSSARY מ ל י ו ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ועננה המיקוד

עמוד 13 Page

under	(prep)	יחת
control	(n)	פיקוח
directly	(adv)	במישרין
command	(n)	פיקוד
battlefields		קורות המערכה
battlefield		שדה הקרב
supervision	(n)	השגחה
management	(n)	ניהול
inspection	(n)	ביקורת
operational	(adj) (ים - וח)	מבצעי
wide area	(n)	מרחב
accepted	(adj)	מקובל (ים)
general staff		מטה מראש
chief records branch		אגף השלישות הראשית
is explained	(v)	מוסבר
because of		מפני (ים)
economy	(n)	חסכון
comfort	(n)	נוחיות
mainly	(adv)	בעיקר
fact	(n)	עובדה
defensive	(adj)	הגנתי
preceded	(v)	קדם
development	(n)	פיתוח
federation	(n)	הסתדרות

BEST COPY AVAILABLE

ENCLOSURE 1 1 1 1 1

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה המפקוד

Page 13 עמוד

organized	(v)	להתארגן
self defense	(n)	הגנה עצמית
before	(prep)	בטרם
to engage	(v)	להעסיק
after that		לאחר מכן
exclusive	(adj)	בלעדי
defense norm, standard		תקן הגנתי
to conduct	(v)	להנהיג
research	(n)	מחקר
to disseminate	(v)	להפיץ
knowledge	(n)	לקח
campaigns of the past		מערכות העבר
evaluation	(n)	חישוב
to coordinate	(v)	לתאם

Page 117 7087

means	(טז)	אמצעי (ס)
starring at the dislocal of		עומד לרשות
charged with	(טזג)	מוטל (ח)
concerning	(טזד)	לגבי
company	(טזה)	פלוגה (וח)
right	(טזו)	מערכה
military formation		עוצבה צבאית
use of	(טזז)	שימוש

G L O S S A R Y מ י ל י ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה המפקוד

Page 14 עמוד

carrying out	(n)	ביצוע
field excercises		תרגילי שדה
responsibility	(n)	אחריות
alertness	(adj)	עירנות
immediate action		פעולה מידית
direction	(n)	הכוונה
utilization	(n)	ניצול
fulfilment of a mission	(n)	מילוי
determines	(v)	קובע
right(s)	(n)	זכות (זכויות)
duty(ies)	(n)	חובה (חובות)
draftee	(n)	מנויים
problems	(n)	בעיות
discipline	(n)	משמעת
education	(n)	חינוך
morale	(n)	מוראל
situations	(n)	תנאים
relationship	(n)	יחס
to solve	(v)	לפתור
maintenance, supply	(n)	החזוקה
needs	(n)	צרכים
economy	(n)	פסק
equipment's standard		רמת הציוד
parts, spare-parts, accessories		חלקי חילוף

G L O S S A R Y מ י ל י ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה המיקוד

Page 14 עמוד

structure(s), building(s)	(n)	מבנה (מבנים)
barrack(s)	(n)	צריף (ים)
communication	(n)	תחבורה
storage	(n)	החסנה
budget	(n)	תקציב
field security		במחון שדה
collects	(v)	אוסף
employs	(v)	מעסיק
agent(s)	(n)	סוכן (ים)
informer(s)	(n)	מודיע (ים)
air reconnaissance		סיורי אוויר
military attache		נספח צבאי
war machine		מכונת מלחמה
clear	(adj)	ברור
must be	(v)	חייב
well-versed	(adj)	בקיא
mentality		הלך מחשבה
literature	(n)	ספרות
parallel	(adj)	מקביל
professional G.H.Q.		מפקדה מקצועית ראשית
military jurisdiction		שיפוט צבאי
expert(s)	(n)	מומחה (מומחים)
form	(v)	מהווה (מהווים)
supreme professional authority		שלטון מקצועי עליון

GLOSSARY מ י ל י ן

STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 14 עמוד 14

coordinated	(v)	מחואם(ות)
directed	(v)	מכוון(ות)
military strategy		תורות צבאיות
field		שטח

Page 15 עמוד 15

territorial command		פיקוד מרחבי
central	(adj)	מרכז
cover	(v)	מכסה
space	(n)	שטח
borders	(v)	גובל
in most cases		ברוב המקרים
to move	(v)	להזיז
to another		למשנהו
great number	(n)	שפע
execute	(v)	לבצע
artillery man	(n)	תותחן(ים)
strict	(adj)	מוקפד(ים)
postponed	(v)	נדחה(ים)
matter(s)	(n)	מונה(ים)
for further study	(n)	לעיון
firm	(adj)	יציב(ות)
territorial commander		מפקד פיקודי
vice commander	(n)	סגן
is assisted	(v)	נעזר

G L O S S A R Y מ י ל י ן
STRUCTURE OF THE HIGH COMMAND המטה הכללי ומבנה הפיקוד

Page 15 עמוד 15

officer	(n)	קצין (ים)
standard	(n)	רמה
major general	(n)	אלוף
rank	(n)	דרגה
in degree		במעלה
carries	(v)	נושא

Page 16 עמוד 16

armor command		פיקוד השריון
transferred	(v)	מועבר (וח)
organizational structure		מסגרת ארגונית
method of instruction		שיטות הדרכה
agricultural	(adj)	חקלאי (ים)
veteran	(n)	ותיק
border settlement		ישובי גבול
for the purpose of	(adj)	במטרה
to inject	(v)	להזרים
paramilitary	(adj)	סרומ-צבאי (ת)

A. High Command: Manpower Branch

א. אגף כוח אדם (אכ"א)

אחד מאגמי המטה הכללי של צה"ל, המפקד על כוח-אדם בצבא, הן מבחינה ארגונית והן מבחינת החייל כשרט הוא אגף כוח-אדם. אגף זה מבריע בדבר זכויותיו וחובותיו של המגוייס, בעיותיו, משמעת, חינוך, תנאי משמחות המגוייסים והיחס לאוכלוסיה האזרחית.

חוק שירות חובה

חוק שירות חובה הועבר בבגמט (הפרלמנט הישראלי) בשנת 1949 והניח את היסוד לחוקי השירות הצבאיים המבוצעים ע"י אגף כוח האדם של צה"ל. עד לחודש דצמבר 1963 התגייסו לשירות של שנתיים וחצי, גברים בגילים 26 - 18 ו-29 - 27 לשנתיים. נשים לא נשואות בגילים 26 - 18 לשנתיים, מלבד הנשים הדתיות הפטורות משירות על פי הצדקה. כתוצאה מהגידול המספרי של גילים מסויימים שנקראו לשירות, מצאו לנחוצה להפחית בדצמבר 1963 את אורך שירות הגברים והנשים בארבעה חודשים, מבלי לפגוע בגודלו של הצבא. בוצעם לכך שירותו הגברים 26 חדשים והנשים 20 חדשים, מלבד אלו הפטורות מטעמים דתיים.

בנובמבר שנת 1966 חודשה תקופת השירות ל-30 חדשים לגברים, על מנת לאפשר יעילות יתר בשמירת הגבולות ללא פגיעה באימונים עצמם. הנשים המשיכו לשרת כמקודם 20 חדשים. דחיה הוענקה למספר סטודנטים מאוניברסיטה העברית בירושלים ומהטכניון בחיפה. הגברים משרתים במילואים עד לגיל 49. נשים ללא ילדים עד לגיל 34. גם הנשים וגם הגברים עשויים להקרא לשירות ל-30 יום רצופים בשנה, בנוסף ליום אחד בחודש, או שלושה ימים רצופים כל שלושה חודשים. המילואים הם מייצגי כוחו המספרי של צה"ל. מטרת הקריאה לשירות מילואים בזמן שלום היא לשמור ולהעלות את רמתו הצבאית של צה"ל, וכמו-כן אימון

A. High Command: Manpower Branch

בנשק חדיש. לכל יחידת כילואים, המורגנת בבסיסה האיזורי, ישנם מוסגים לשעת חירום. יש וצה"ל מפעיל גיוסים על יחידות ומצויידות בהתאם לתכנית מבצעית והן יכולות לנוע בשמח, לאחר שקודת הגיוס, תוך 24 עד ל-72 שעות.

חוק שירות המילואים נוגע גם בגיוס כלי-רכב וכמה סוגים של ציוד הנדסי. מטפר סוגי רכב נרשמים ועוברים מבחן ובקורת להבטחת כשירותם במקרה הצורך. בשל סיבות מבצעיות, מבוססים חיל-האוויר וחיל-הים, בעיקר על צוותות סדירים. בחלק מהמסך ההגנתי עליהם להיות תמיד במצב ואזן כדי להבנס מיד לפעולה.

ישראל יכולה לגייס למערך הצבאי שלה כ-250.000 איש מצויידים כהלכה. אך אין זה המספר הסופי.

G L O S S A R Y מ י ל י ן

א. אנף כוח אדם (אכ"א) High Command: Manpower Branch

עמוד 23 Page

to be in charge of	(v)	מופקד
from the point of view		מבחינה
as an individual		כפרט
decides	(v)	מכריע
situation(s)	(n)	תנאי(ים)
was passed	(v)	הועבר
laid	(v)	הניח
are executed	(v)	מבוצע(ים)
married	(adj)	נשואה(ות)
except	(prep)	מלבד
exempt	(pred, adj)	פטור(ות)
declaration	(n)	הצהרה
numerical increase		גידול מספרי
to find it necessary		למצוא לנחוץ
to decrease	(v)	להפחית
length, duration	(n)	אורך
to damage	(v)	לפגוע
size	(n)	גודל
according to		בהתאם ל.
because of religious reasons		מסעמים דתיים
in order		על-מנה
more efficiency		יעילות יתר
guarding the borders		שמירת הגבולות
was granted	(v)	הוענק(ה)

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל י ן

א. אגף כוח אדם (אכ"א) High Command: Manpower Branch

עמוד 23 Page

are apt to be called	עשויים להקרא
consecutive	רצוף (ים) (adj)
represent	מייצגי (ם) (n)
purpose of	מטרת (adj)
to raise	להעלות (v)

עמוד 24 Page

base	בסיס (n)
regional	איזורי (adj)
activates	מפעיל (v)
equipped	מצויד (וח) (adj)
according	בהתאם
to move	לנוע (v)
concerns	נוגע (v)
vehicles	כלי-רכב (n)
engineering equipment	ציוד הנדסי
is listed	נרשם (ים) (v)
to ensure	להבטחה (n)
their maintenance	כשירות (ם) (n)
defensive position	מסך הגנתי
state of alert	מצב הכן
action	פעולה (n)
military system	מערך צבאי
well	כהלכה (adj)
final	סופי (adj)

B. High Command: Discipline

ב. מ ש מ ע ת

המשמעת הצבאית מאומיינת ברשמיות ביחסי הקצינים לחיילים. חסרה תופת-הלב היחידה לשרד החיצוני, אך היא קיימת בהופעה הצבאית על מגרשי המצעדים והופעות רשמיות אחרות.

בצה"ל נהוג לפנות לקצין בשמו או בכינויו הפרטי. מקורו של נוהג זה, שהפך ברבות הימים לטבע, הוא בתנ"כ ובימי המחרת.

ההדעה בצה"ל, בדרך-כלל, מקרית ולעתים רחוקות פבוונת. אין תשומת-לב מובה מוקדשת לתרגילים צבאיים ולטקסים צבאיים רשמיים. הוראות לבוש השנים אינן פבוונות תמיד בדרך הארוקדקת ביותר. לשות כל זאת, המשמעת והמוראל פבווינים. האחריות והשירות פוגדרות בברור.

ציתנות לפקודות היא דבר המובן מאליו. ערכי המנהיגות גבוהים, והמקצוענות הוא ענין של מומחיות.

המנויים הממוצע פבין ישם מה הוא במדים, ולכן נוטה לקבל את השירות הצבאי כענין של חובה. וכית. חיבתו למשמעת הצבאית גוברת באמצעות ידיעות הפלונה ושעורי צבאיות המעורדים אותו לשאול שאלות על בעיות שונות לשם וויכות על ענינים משמעתיים.

השירות הצבאי אינו כולל תצוגות מיליטריסטיות, כך שהמשמעת והפדנית הנהוגה בצבאות אחרים אינן ידועות לחייל. שלטונות צה"ל מצאו לנכון לנקוט בדרכים שונות, כדי לחזק בלב החייל הישראלי את מידות המשמעת.

רק בחודש ספטמבר 1968 ציין דמטכ"ל את הצורך לשר הופעות אישיות צבאיות ומשמעת בדרכים.

מקור ממלתי ישראלי הודיע שנוסדו בתי-דין לצדק, כדי לספל בעבירות התנועה הצבאית ללא כל דיחוי.

כמו-כן הודיע אותו מקור על צעדים, שנקטו למניעת פריקה.

G L O S S A R Y מ ל י ל י

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ה

Page 27 עמוד

is characterized	(v)	מאופייין (n)
formal	(adj)	רשמיות
relationship	(n)	יחסי
lack	(n)	חוסר
attention	(n)	תשומת-לב
excessive	(adj)	יתירה
symbolism	(n)	סמליות
uniforms	(n)	שרד (בגדי שרד)
external	(adj)	חיצונית
military appearance		הופעה צבאית
military parade ground		מגרש מצעדים
custom	(n)	נהוג
nickname		כינוי פרטי
origin	(n)	מקור
behavior	(n)	נוהג
became	(v)	הפך
over a period of time		ברבות הימים
a habit	(n)	סבך
Bible	(n)	תנ"כ
salute	(n)	הצדעה
accidental	(adj)	פקרית
on purpose	(v)	מכוונת
devoted	(v)	מוקדש
ceremony	(n)	טקס

G L O S S A R Y מ י ל י ן

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ת

Page 27 עמוד

official	(adj)	רשמי (ים)
instructions	(n)	הוראות
uniforms	(n)	לבוש מדים
meticulous	(adv)	מדקדק
despite		למרות
defined	(adj)	מוגדר (ות)
clearly	(adv)	ברור
obedience	(n)	ציתנות
leadership values		ערכי מנהיגות
professionalism	(n)	מקצוענות
competence	(n)	מומחיות
average	(adj)	ממוצע
why		לפס מה
is inclined	(v)	נוטה
national duty		חובה לאומית
his like	(n)	חיבה (תו)
increases	(v)	גובר (ת)
company	(n)	פלוגה
encourage	(v)	מעודד (ים)
discussion	(n)	וויכוח
disciplinary	(adj)	משמעת
display(s)	(n)	חצונות
strict	(adj)	קפדני (ת)

G L O S S A R Y מ ל י ל

B. High Command: Discipline ב. מ ש מ ע ת

Page 27 עמוד

customary	(adj)	נחוב(ה)
known		ידוע(ות)
authority(ies)	(n)	סלטונוח
to take measures (steps)	(v)	לנקוט
develop appreciation		לחזק
quality(ies)	(n)	מידות
to make known	(v)	ציין
to improve	(v)	לספור
personal appearance		הופעה אישית
courts of justice		בתי-דין לצדק
violation	(n)	עבירה(ות)
traffic	(n)	חנועה
measure(s), step(s)		צעד(ים)
measures taken		נקט
prevention	(n)	סניעה(ה)
desertion	(n)	עריקה

ג. מוסר וחינוך

גורמיו העיקריים של המוסר בצה"ל נובעים מתוך התכלה והדרכה הצבאית, שצה"ל מעניק למגוייסיו. המגוייסים מקבלים ספרות שלמה העוסקת באימונים והוראות בהשאים אקדמיים. רבים הם המגוייסים, המוכשרים להתקדם בשל רמת הלימודים הגבוהה בצה"ל. המגוייסים רוכשים גם ידע העשוי להועיל להם עם שובם לחייהם האזרחיים. מספר קצינים, בעלי דרגה גבוהה, נבחרים ונשלחים למכללות ולאוניברסיטאות, על השכונה של ממשלת ישראל. כמו-כן ישנם חיילים וקצינים, הנשלחים למדרשות צבאיות בחוץ-לארץ לשם לימוד והתמחות בתירגול צבאי.

הפעילות להעלאת המוראל כוללת את שירות הבידור הדב-גווי, השק"ם (שירות קנטינות ומונונים) מספק את צרכי הצבא גם בעניני בידור. דוכני שק"ם קבועים וניידים, מציעים מצרכים למספר במחירים מוזלים ובוללים: מזון ומשקאות קלים ועד לפרטי מסק הבית. כמו-כן נכללים בין הארוזים גם ספריות קבועות וניידות.

הוצאות הספרים של צה"ל מוציאות לאור עלונים, שבועונים, ירחונים וכתבי עת שונים ותחנת הרדיו של צה"ל משדרת תכניות שונות.

מרטי קולנוע בעלי נושא צבאי או אזרחי מוצגים בקביעות, ומחלקת הבידור והתרבות של הצבא מציגה תכניות מוסיקה, תיאטרון ובידור.

מחלקת הספורט וההמלטיקה הקלה מעסיקה את החיילים בפעולות ספורט שונות ובוללות בין השאר כדור-רגל, כדור-יד, כדור-סל, וכדור-עף.

פגות המזון עשירות באיכותן ובכמותן. בשך ניתן לעמים קרובות פעמיים ביום. משאיות ממוזגות-אוויר, בעלות ארגזי קירור, מגישות לפלוגות החונות במקומות מרוחקים ובודדים: בשך, פירות וירקות וכן גם קרח.

חדר-האוכל נפרד לקצינים ולחיילים ואותו מזון ניתן לכולם. המזון כשך ובחשנות והכנות הצבאית הראשית לפי צו משכ"ל משנת 1948.

C. High Command: Education & Morale

על גנות לעלות את המוראל בקרב החיילים, ניתנים פרטי ייעול לאנשי הצבא בשרות והן לעובדי צה"ל ואזרחיים, עבור הצעות המביאות לחסכון כספי או שכלולים במבצעים.

המשכורות הנמוכות גורמות לאכזבה אצל החיילים. העלאות במשכורות נעשות בצורות שונות של תשלומים מיוחדים.

העלאת המשכורת היסיבה את המצב, והצקנת קוי-מלפון מהיחידות למקומות מרוחקים, חובורה אווירית ליוצאים לחופשה כדי לא לנתק את החייל ממשפחתו, ודמו רבות להדמית המוראל.

G L O S S A R Y מ י ל י ן

C. High Command: Education & Morale ג. מוסר וחינוך

Page 31 עמוד 31

cause	(n)	גורם
is due to	(v)	נובע (ים)
education	(n)	השכלה
literature	(n)	ספרות
complete	(adj)	שלם (ה)
dealing with	(v)	עוסק (ה)
subject	(n)	נושא
academic	(adj)	אקדמי (ם)
able	(adj)	מוכשר (ים)
get	(v)	רוכש (ים)
knowledge	(n)	ידע
that helps		עשוי להועיל
civilian	(adj)	אזרחי (ים)
are selected	(v)	נבחר
are sent	(v)	נשלח
college	(n)	מכללה (ות)
at the expense of		על חשבון
military school (academy)		מדרשה צבאית
specialization	(n)	התמחות
military exercise		תירגול צבאי
entertainment	(n)	בידור
varied	(adj)	רב-גווני
buffet	(n)	מזנון
stand	(n)	דוכן (ים)

BEST COPY AVAILABLE

BEST COPY AVAILABLE

G L S S A R Y מ ל י מ

2. מוסר וחינוך Education and Moral

Page 31 עמוד

mobile (portable)	(adj)	נייד (ים)
offers	(v)	מציע
articles, items	(n)	מצרכים
for sale	(n)	למכר
reduced prices		במחירים כוזלים
food & beverages		מזון ומשקאות-קלים
housewares		פריטי משק-הבית
are included	(v)	נכלל (ים)
library	(n)	ספריה (יות)
permanent	(adj)	קבוע (ות)
publishers		הוצאת ספרים
issue		מוציא לאור
pamphlet	(n)	עלון (ים)
weekly(s) (publication)	(n)	שבועון (ים)
monthly(s) (publication)	(n)	ירחון (ים)
newspaper	(n)	כתב עת
broadcast	(v)	מבדור (ת)
are shown (played)	(v)	מוצג (ים)
regularly	(adv)	בקביעות
culture & entertainment dept.		מחלקת הבידור והתרבות
on ages	(v)	מעסיק (ה)
soccer	(n)	כדור-רגל
handball	(n)	כדור-יד
basketball	(n)	כדור-סל

G L O S S A R Y ג ל י י ם

C. High Command: Education & Morale ג. מוסר וחינוך

Page 31 עמוד 31

volleyball	(n)	כדור-עף
portion	(n)	מנוח(ות)
quality	(n)	איכות
quantity	(n)	כמות
meat	(n)	בשר
truck	(n)	משאית
air conditioned		ממוזג(ות)-אוויר
ice boxes		ארגזי קירור
are stationed	(v)	חונה(ות)
distant	(adv)	מרוחק
isolated	(adj)	בודד
ice	(n)	קרח
separate	(adj)	נפרד
under rabbinical supervision		בתחנת הרבנות

Page 32 עמוד 32

among		בקרוב
efficiency awards		פרסי ייעול
suggestion	(n)	הצעה(ות)
economy	(n)	חסכון
improvement	(n)	שכלול
dissatisfaction	(n)	אכזבה
bonus	(n)	תשלום(ים)
installation of	(n)	התקנה(ת)
distant	(adj)	מרוחק(ים)
cut off	(v)	לנתק

D. High Command: Payments & Allowances

ד. תשלומים וקצבות

משכורת היסוד הצבאית צנועה בהשוואה למשכורת האזרחית בשקל והדינה. הוספת עבור וותק, מחושבת על בסיס התשלומים החודשיים לכל דרגה ודרגה. המכומים הולכים וגדלים עם שנות השירות עד למסגה מסויימת. התשלום עבור וותק, שנצטבר תודות להעלאה בדרגה, ניתן יחד עם התשלום הנוסף לעליה בדרגה. כמו-כן מתחשבים גם בתוספות מקצועיות לעוסקים במשפטים, ברפואה והנדסה ובמספר שטחים שכניים אחרים. משכורת היסוד של אלה האחרונים גבוהה יותר. תוספות הוותק היחסיות גדולות יותר במקרים רבים. קיימת גם שיטה מורכבת יותר של הענקות. תשלומים מיוחדים עבור שאמץ בתפקידים שונים, תוספת עבור שדות יבשתי או עבור שדות ימי. צוות הנרתם לתפקידים מקריים ובלתי נראים מראש, זוכה אף הוא לתשלום מיוחד, כמו הצנחנים או אנשי הצפרדע ואנשי הצוללות. הענקות ניתנות גם לטייסים ולימאים. המכומים גדלים לטווחים במסגרת התעופה. אנשי שירותים אחרים כמו שבנאים ומוסחי קשר מקבלים אף הם הענקות. אנשי הקצונה המקצועית מקבלים אף הם הענקות עבור מומחיות. התשלומים ניתנים לאחד מעברו בחינות ומבחנים. אנשי שירותים אחרים זכאים אף הם לתשלום מיוחד, כמו: מדריכי המדרשות הצבאיות ומרכזי ההדרכה והאימונים. יודעי השפה והערבית מקבלים הענקה קטנה. קצבות למשפחות החיילים מבוססות על מספר התלויים ומצבן הכוציאלי של המשפחות. התשלומים ניתנים לאנשי השירותים הסדירים, ללא הבדל בדרגות. התשלומים לבעלי משפחות מרובות ילדים, ניתנים על פי תבנית הביטוח הלאומי. קצבות משפחתיות ניתנות למגוייכים ומשרתים מירות חובה, והזכאים, או לאלה שהם ותומכים היחידים בשפחה.

D. High Command: Payments & Allowances

על המכומים מחליטים לפי הצורך, כל מקרה ומקרה לחוד. נשואים מקבלים סכום קטן עבור שכר דירה כדי לעזור בהוצאות המחיה. הדוצים לרכוש דירות יכולים להשיג הלוואות ברבית נוחה וצמודות לאינדקס יוקר המחיה. תגמולים אחרים כוללים: מסי הבנסה מוקטנים, ביטוח משפחה בסכום מתקבל על הדעת, הנחות משכר-לימוד לילדים הלומדים בבית ספר חיכון ושימוש במכוניות, מרכז הצבא, ע"י קצינים בתשלומי שכירות מוקטנים.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל י ן

D. High Command: Payments & Allowances ד. תשלומים וקצבות

Page 36 עמוד

modest (humble)	(adj)	צנוע(ה)
in comparison with		בהשוואה
civilian	(adj)	אזרחי(ת)
economy of the country		משק המדינה
increase	(n)	תוספת
is calculated	(v)	מחושב(ת)
rank	(n)	דרגה
maximum	(n)	מסגה
accumulated	(v)	נצטבר
taken into consideration	(v)	מתחשב(ים)
law	(n)	משפטים
medicine	(n)	רפואה
engineering	(n)	הנדסה
basic salary		משכורת היסוד
effort	(n)	מאמץ
is engaged	(v)	נרחם
unexpected	(adj)	מקרי(ים)
unforseen		בלתי נראה מראש
gain	(v)	זוכה
mechanic	(n)	מכונאי(ם)
of rank	(n)	קשר
entitled		זכאי(ם)
dependant(s)	(n)	תלוי(ים)
difference	(n)	הבדל
support		תומך(ים)

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

D. High Command: Payments & Allowances ד. תשלומים וקצבות

Page 37 עמוד 37

separately	(adv)	לחוד
married people	(n)	נשואים
amount	(n)	סכום
rent		שכר דירה
living expenses		הוצאות מחיה
interest	(n)	ברבית
easy	(adj)	נוח(ה)
linked	(v)	צמוד
cost of living index		אינדקס יוקר המחיה
benefit(s)	(n)	תגמול(ים)
income-tax		מס-הכנסה
family insurance		ביטוח משפחה
reasonable		מתקבל על הדעת
tuition		שכר-לימוד
property	(n)	רכש
rent payments		תשלומי שכירות

E. High Command: Quartermaster Branch

ה. אגף האספסנאות (א"א)

אגף האספסנאות הוא אחד האגפים במטה-הכללי של צה"ל, אשר מופקד על מעולות האספסנאות וכוללות: מתן סיוע חומרי לקיומו של צה"ל ולמילוי משימותיו, ייצור, בנייה, רכישה, תחזוקה והסעים.

מדי

פרט למדי הימאים ולתלבושת מיוחדת לכמה סוגי קצונה, אותם מדים נחנים לקצינים ולחיילים (גברים ונשים). ורק סמלי הדרגות מבדילים בין חייל לחייל. מדי חיל-הים, חיל-היבשה וחיל-האוויר זהים אך שונים בצבעם. התלבושת הצבאית מתחלקת: תלבושת צבאית שלמה, תלבושת צבאית למחצה ותלבושת קרבית.

המדים והקיצים כוללים חולצה ומכנסי כותנה בצבעי ירוק-זית לחיל-היבשה וחום-בהיר (בג') לחיל-האוויר. לחיל-הים שתי מערכות מדים: אחת לבנה ואחת שחומה. המדים החורפיים הם לפי האופנה הבריטית: ז'קט קרבי (בטלדרס) ומכנסים מצמר עבה.

מדי חיל-היבשה הם בצבע זית בגוון מוכתם. לחיל-הים מדים כחולים כהים ולחיל-האוויר מדים בצבע כחול בינוני.

התלבושת הקיצית למחצה כוללת חולצה ומכנסי דקרוץ במקום כותנה. המדים בצבע חום בהיר (בג') ניתנים לכל שלושת החילות.

התלבושת החורפית למחצה כוללת חולצת צמר פוליאסטר ומכנסים בצבע ירוק לחיל-היבשה, כחול-כהה לחיל-הים ואפור-כחול לחיל-האוויר.

התלבושת החורפית הקרבית היא כמו הקיצית וצבעה ירוק. דברי הלבשה אחדים מונפקים לפי הצורך. מעילי חורף ומעילי גשם הם פריטים סטנדרטיים. ישנם גם מעילים, חצאונים וגופיות חמים.

פלוגות השדה משתמשות בתלבושת הסוואה, מצויירת תבדורות נמרים. מדים מיוחדים: כוללים ז'קט בצבעי כחול-לבן מעורבים, ומשתמשים במ

E. High Command: Quartermaster Branch

רק במקרים ובהזדמנויות מיוחדות ע"י חיל משמר הנשיא, חיל משמר ראש הממשלה וחיל משמר הנספחים השונים הממששים בחוץ-לארץ. כביסוי ראש ממשלשים בכופתת שירות, בתוספת לתלבושת הצבאית המלאה.

תלבושת הקרבית כוללת כובע סקס מסוג כובעי שחקני כדור בסיס. צבע הכופתת של חיל-האוויר הוא אפור-כחול, שחור לחיל-הדיון ולחיל-תותחנים, אדום לחיל-הצנחנים ותאקי לחילות האחרים. נשים בחיל-היבשה ובחיל האוויר לובשות תלבושת קיצית הכוללת ו'קס קצר שרוולים ומגיע באורכו לירכיים וחצאית בצבע בג'. חיילות חיל-הים לובשות חולצה וחצאית בלבן. בחורף לובשות החיילות ו'קס 3/4 וחצאית בירוק-זית, לחיילות חיל-הים וחיל-האוויר שים בכחול.

G L O S S A R Y מ י ל י

E. High Command: Quartermaster Branch ה. אגף אמצאות

Page 40 עמוד

in charge of		מופקד
allocating means		מתן סיוע חומרי
its existence	(n)	לקיום
production	(n)	ייצור
construction	(n)	בניה
acquisition	(n)	רכישה
maintenance	(n)	תחזוקה
transportations	(n)	הסעים
uniforms	(n)	מדים
except		פרט
outfit (dress)	(n)	חלבושה
similar		זהה(ים)
different	(adj)	שונים
semi		למחצה
battle dress		חלבושה קרבית
cotton pants		מכנסי כותנה
olive-green	(adj)	ירוק-זית
light-brown	(adj)	חום-בהיר (בנ')
sets of uniforms		מערכות מדים
dark-brown	(adj)	שחום(ה)
heavy wool		צמר עבה
spotted	(adj)	מוכתם
dark blue	(adj)	כחול-כהה
greenish	(adj)	ירקרק
are issued		מונפק(ים)

G L O S S A R Y מ י ל י ן

E. High Command: Quartermaster Branch ה. אגף אספקאות

Page 40 עמוד

camouflage uniform	חלבושת הסוואה
leopard spots	חברבורות נמרים
mixed	מעורבבים (adj)

Page 41 עמוד

ceremony	טקס (ים)
guard corps	גיל-סער
head cover	כיסוי-ראש
beret	כובע (n)
sleeve(s)	שרוול (ים)
hip(s)	ירך (יים)

F. High Command: Intelligence

1. אגף המודיעין

המודיעין הצבאי הנו "המוצר הסופי" המוקבל: מאיסוף, הערכה, ניתוח, עיבוד ומסענות של אינפורמציה על אויבים במועל או בבוח, ועל איזורי קרבות ממשיים או אפשריים. אינפורמציה שיש לה ערך מידי, או לצרכי תכנון צבאי, או לפעולות צבאיות. המונח "מודיעין" מתקשר עם נושאים רבים בתחום הצבאי והבטחוני של המדינה.

לפי סקר מומחים, מבין הילות האוויר והדיון והצנחנים, שירות המודיעין הוא היעיל ביותר. רשמית מחלקים פירותי המודיעין לחמישה חלקים:

1. "מוסד" שווה בערכו לסוכנות הידיעות הצרכיות האפריקאית. סוכניו פועלים בווץ-לארץ ומדווחים ישירות לראש מחלקת הבטחון. ברשותו של "מוסד" שתי מחלקות, האחת היא מחלקת איסוף ידיעות והשנית היא מחלקת מבצעים. כידוע, מחלקת המבצעים היתה אחראית לביצוע חטיפת אדולף אייכמן ועקבה אחרי המדענים הגרמניים, שעברו למען נאצר. כידוע נמנה המרגל הישראלי הידוע אלי כהן על מחלקה זו.
2. "מודיעין", היא המחלקה העוסקת רובה ככולה במודיעין צבאי. כל אינפורמציה בעלת ערך צבאי, הנוגעת לאויב או לאיזור הפעולות, אשר לאחר עיבודו היא הופכת למודיעין צבאי.
3. המחלקה למתקן ולמסעבים, מסונפת למשרד החוץ ואחראית בעיקר ללימוד המצב המדיני בארצות ערב השכנות.
4. הא.ב. שירות הבטחון הפנימי והחיצוני של ישראל.
5. משרד החקירות, במקביל לש.ב. הוא הגוף המבצע חקירי השגחה ובאסר. השירות הנ"ל מנוהל ע"י "הממונה הדשמי לשירותי בטחון המדינה",

F. High Command: Intelligence

שעליו מפקחת הוועדה והצומצמת לענייני בטחון מטעם הכנסת.
כשנשאל רב-אלוף משה דיין, יום אחד לאחר נצחון מלחמת ששת הימים,
לתפקיד המודיעין הישראלי, ענה: "כל מה שיש ביכולת: להגיד הוא,
סתפקיד המודיעין הישראלי לא היה פחות חשוב מתפקידי חיל-האוויר והאדיון."
לאחר שהוחלט לתקוף את המצרים ביום שני ה-5 ליוני, בשעה 7.45 בבוקר
לפי שערן מצרים, היה חיל-האוויר המצרי עדיין במצב של כוננות
ממושבת, רגוע ועירני, והטייסים המצרים הלכו לאכול את ארוחת הבוקר שלהם.
הדיו הישראלי קרא בשבית לטייסים המצרים וייעץ להם להטיל את
מצבותיהם לים. כמו-כן קרא להם הדובר בשמותיהם.
לזכותו של המודיעין הישראלי יש לזקוף עובדה נוספת: במלחמת
ששת הימים הגיעו ידיעות מהיבד המצרי, באמצעות סוכן ריגול ישראלי,
שדיווחו במדויק על מקום הימצאו של חיל-התותחנים ותנועת טנקי האויב.

G L O S S A R Y מ י ל י ן

F. High Command: Intelligence ו. אנף מודיעין

Page 44 עמוד

final result		מוצר סופי
collection	(n)	איסוף
evaluation	(n)	הערכה
analysis	(n)	ניתוח
processing	(n)	עיבוד
decoding	(n)	פיענוח
activity	(n)	בפועל
by strength	(n)	בכוח
actual	(adj)	ממשי (ים)
potential	(adj)	אפשרי
value	(adj)	ערך
immediate	(adj)	מידוי
term	(n)	מונח
relates to	(v)	מחקשר
area	(n)	תחום
survey	(n)	סקר
efficient	(adj)	יעיל
officially	(adj)	רשמי (ת)
institution	(n)	מוסד
equivalent	(adv)	שווה
agency	(n)	סוכנות
agent	(n)	סוכן
function	(v)	פועל
reports	(v)	מדרווח

G L O S S A R Y מ י ל י ן

F. High Command: Intelligence ו. אגף מודיעין

Page 44 עמוד

followed	(v)	עקב(ה)
for	(prep)	למען
mostly		רובה ככולה
research	(n)	מחקר
documentation	(n)	מסמכים
associated with	(v)	מסונפת
internal	(adj)	פנימי
external	(adj)	חיצוני
investigation(s)	(n)	חקירות
parallels	(v)	מקביל
the executing body		הגוף המבצע
surveillance	(n)	השגחה
arrest	(n)	מאסר
is directed	(v)	מבוהל
appointee	(n)	ממונה

Page 45 עמוד

committe	(n)	וועדה
reduced	(adj)	מבופזם(ת)
on behalf, in the name of		ממעם
was asked	(v)	נשאל
victory	(n)	נצחון
all that I can say		כל מה שביכולתי להגיד
was decided	(v)	הוחלט
to attack	(v)	לתקוף
relaxed, calm	(adj)	רגוע
vigilant, wakeful	(adj)	עירני

G L O S S A R Y מ י ל י ן

F. High Command: Intelligence 1. אגף מודיעין

Page 45 עמוד

advised	(v)	ייעץ
to drop	(v)	להטיל
credit	(n)	לזכות
to consider	(v)	לזקוף
fact	(n)	עובדה
by means of		באמצעות
exactly	(adv)	במדויק

G. High Command: AGAM - Branch of General Headquarters

ד. אגף המטה הכללי (אג"מ)

אגף המטה הכללי (אג"מ) מופקד על עיצוב תורת הבטחון של צה"ל, על התכנון, האירגון, התיאום והביצוע של תבניות המלחמה, על תבניות העבודה ותבניות האימונים, של אמצעי הלחימה ושל כוננות צה"ל.

האיסטרטגיה היא חלק מתורת הבטחון ונובעת ממדיניות הבטחון של ממשלת ישראל, שתכליתה להתוות את הדרכים לארגונם ולהפעלתם של האמצעים העומדים לרשות המדינה לשם קיום בטחונה.

איסטרטגיה כללית

עיקר תורת האיסטרטגיה הישראלית מבוסס על התקפה ותבסיסי מלחמת בזק. תבסיסי התקפה דרושים להגנתה של מדינת ישראל עקב מצבה הגיאוגרפי ויבשתה הצרה, שאינה מאפשרת נסיגה לצנאה.

מרכזי העצבים של ישראל כמו שדות התעופה, הפעולות המזויינות, מחסני הנשק והבסיסים השונים, לא רק, שהיו פגיעים ביותר, לפני מלחמת ששת הימים, להפצצות מן האויר, אלא שהיו גם בטוחות תחתית ואיבדו.

תבסיסי מלחמת בזק, היו לצו השעה, בשל מקורותיה הכלכליים המצומצמים של ישראל, שלא איפשרו להמשיך בקרבות לחקופה ממושכת ביותר. עקב גיוסם של כ-12% מהאוכלוסיה הצעירה והפעילה, ששיתק את המדינה, מלחמת הבזק ואימונם האינטנסיבי של החיילים לשדותיהם השונים, הפכו לעניין שבחובה.

הקרבות הממושכים ומלחמת אחת נגד ערד לא יכלו להמשך יותר מחודש, ללא סכנת התמוטטות. סגורים בגבול היבשתי, יכולים הישראלים לקוות לעזרה רק מהים.

חיל-הים הישראלי שלעצמו עדיין חלש ואינו יכול לערוב לחומש השיש הישראלי.

LIBRARY 1 1 7 1 8
G. High Command: General Headquarters Branch "מטה הכללי"

is in charge of	(v)	מופקד
chapter, forming	(n)	עיצוב
security strategy		חזרת הבטחון
planning	(n)	תכנון
organizing	(n)	ארגון
coordinating	(n)	תיאום
carrying out	(n)	ביצוע
readiness	(n)	כוננות
strategy	(n)	איסטרטגיה
results, is derived from	(v)	נובע
policy	(n)	מדיניות
its purpose, its objective		תכלית
to outline	(v)	להחיות
is based	(v)	מבוסס
attack	(n)	התקפה
tactic	(n)	תכסיס
elite warfare		עלחמת בוק
because of		עקב
narrow	(adj)	צר (ה)
retreat	(n)	נסיגה
nerve centers		מרכזי עצבים
armed operations		פעולות מזוינות
weapons depot		מחסן נשק
vulnerable	(adj)	פגיע

G L O S S A R Y מ ל י ל י

G. High Command: General Headquarters Branch ז. אגף מטה"ל

Page 49 עמוד

bombing	(n)	הפצצה
range	(n)	טווח
the need of the hour		צו השעה
resources	(n)	מקורות
paralized	(v)	השתק
matter of necessity		ענין שבהכרח
to prohibit	(v)	להדיר
danger	(n)	סכנה
collapse	(n)	התמוטטות
to guarantee	(v)	לערוב

ת. המטה המקצועי הראשי

המטה המקצועי הראשי כולל את ראשי השירותים השונים אשר משמשים כיועצים מומחים למטכ"ל ולראשי האגפים, ומייצגים את הדרג המקצועי העליון.

המטות המקצועיים הראשיים שתואמים ומכוונים בפעולותיהם ע"י ראשי השירותים במטה הכללי.

השירותים השונים הם: חינוך והשכלה, השירותים הדתיים, השיטוט הצבאי, חיל-נשים, חיל-הספקה, חיל-חימוש, חיל-רפואה, חיל-קשר.

השירותים העיקריים בצה"ל הם: חיל-הספקה, חיל-חימוש, וחיל-רפואה ומשרתים את שלושת זרועות צה"ל.

את חיל-האוויר והיל-הים משרתים בטוגי נשק וציוד מיוחדים.

בעוד חיל-הספקה אחראי למזון, לבוש, מספק ומוביל את חיל-היבשה, היל-החימוש מבצע חיקוני נשק ורכב ומספק תחמושת.

גם רב של מחסני משנה ובתי מלאכה פזורים איסטרטגית במרחבי הפיקוד השונים. צוותות מוקטנים, הבוללים מומחים וטכנאים, מוצבים ביחידות לפי הצורך, ובתי מלאכה קטנים מפוזרים לאורך הדרכים העיקריות במרחבי המדינה.

נעזרים רבות באזרח בעל המקצוע אשר עיסוקו בעוללות והקטורות בתפקידי חירום צבאיים.

מחלקת עבודות ציבוריות (מע"צ - אזרחית) נחשניה, מוסכיה, ציודה, רכבה המיוחד ועובדיה המקצועיים והמאומנים נדרשים לצה"ל בשעת הצורך.

חיל-ההנדסה קולט לקרבו כוח ידם רב בו הוא משתמש לתפקידים מיוחדים. אזרחים העומקים בעבודות השל, סניטציה, עבודות מים ושירותים אחרים מתגייסים על ציודם.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

ח. המטה המקצועי הראשי H. Main Service Corps Headquarters

עמוד 52 Page

expert(s)	(adj)	מומחה(ים)
supreme professional echelon		דרג מקצועי עליון
are directed	(v)	מכוון(ים)
supply corps		חיל-הספקה
ordnance corps		חיל-חימוש
while		בעוד
food	(n)	מזון
clothing	(n)	לבוש
transports	(v)	מוביל
amunition	(n)	החמושה
secondary depots		מחסני משנה
workshop	(n)	בית מלאכה
are scattered		מזורזים
technician	(n)	טכנאי
assigned	(v)	מוצבים
one is helped (served)	(v)	נעזר
activity	(n)	עיסוק
emergency	(n)	חרום
public works		מחלקת עבודות ציבוריות (תח"צ)
civilian	(adj)	אזרחי
garage	(n)	מוסך
trained	(n)	מאומן
requisitioned	(v)	נדרש
absorbs	(v)	קולט
sanitation	(adj)	סניטציה

Main Service Corps Headquarters Functions

חינוך והשכלה General Education & Vocational Training

צה"ל ממלא תפקיד חשוב בחיי החייל, בחינוכו, בהשכלתו ובאימוניו האזרחיים. צה"ל משמש גם כבית-ספר לשפה העברית לחיילים, ולאמצעי לחימה ליסודות שונים של האוכלוסיה המציגים גוש אחיד והומוגני. צה"ל מוציא לאור שורה של עלוני ידיעות ספרותיים צבאיים וכן גם הוצאות מודפסות המוצגות ברבים.

אין חייל בשורות צה"ל, העוזב את הצבא ללא השתלמות בחינוך יסודי. חשומת-לב רבה מופנית להדרכה בצה"ל, שאחד וצה"ל קולט עולים חדשים וצעירים, שמעולם לא קיבלו הדרכה והכשרה מתאימות בארצות מוצאם ואשר עליהם להכין עצמם לקראת סביבות החדשה ולתרבותה וכן גם לשפה החדשה. כדי לשלב את העולים החדשים בחיי המדינה הוחלט להדריך אותם לאנשים יוצרים ואוהבי ארצם, וזאת בדרך דמוקרטית, שהפכה להיות לאחד מעמודי התווך של יסוד הצבאיות בישראל.

הונהגו קורסים של חובה בעברית, תנ"כ, ישראל והיסטוריה כללית, גיאוגרפיה, מחימטיקה ואזרחות. כל אלה מביאים את המגוייס לרמה מינימלית של חינוך יסודי.

קורסים אלה נלמדים מספרים, שהוכנו במיוחד על-ידי הצבא כ-1.500 חיילים סיימו בשנה שעברה ביה"ס (בית-הספר) להשכלה, שכלל גם 100 חיילים מעדות המיעוטים, ו-4.500 חיילים סיימו את הקורס לעברית.

תלמידי בתי-ספר אלה מבליים את שלושת החודשים האחרונים של השרות בבית-ספר זה. הביתות מסיימות לימודיהן בהצלחה.

אין ההשכלה הצבאית מוגבלת ללימודי הציתה בלבד. כשיחידה מודרכת בשטח (במדה), קודם כל עליה ללמד על השטח הזה.

למטרה זו הוציא צה"ל שורה שלימה של עלונים וחוברות המבסות את כל

חינוך והשכלה General Education & Vocational Training

המחדש וקיים בארץ מאז ועד עתה.
שיטה זו אימצה גרוד, שנשל על עצמו צעדה ל-200 מילין, בה היה עליו לעבור ששחים גדולים של מדבר.
בתחילה חולק הגדוד לחשע-עשרה כיתות בהתאם לרקע חינוכו של כל חייל וכך במשך כעשרה ימים למדו בעזרת הדצאות וסרטים על המקומות בהם יעברו בזמן הצעדה. כן למדו החיילים על האירועים, שאירעו במקומות הנ"ל בזמן התנ"כ ובזמן החדש, מה הן תכניות הפיתוח של השטח, התעשייה המתפתחת שם והשימוש בה וכן נקודות אחרות החשובות לחייל.
בזמן הצעדה היה לכל מפקד כיתה גליון עם עובדות, שבו נעזר כדי להסביר לחייליו את המקומות שעברו. בזמני חניות, הדצו המפקדים על סביבות האיזור ושאלו חידות, על מנת לבחון את ידע יחידותיהם.
בערבים, מטביב למדורת המחנה, גלמדו שירים חדשים הקשורים במקומות, שעברו בהם במשך אותו יום וכן גם סופרו אגדות עתיקות.
הדוכה מפרכת זו נשארה תקוקה בזכרוננו של החייל וע"י כך התאחדו החיילים בזכרונות משותפים וידע משותף.
הצבא משתמש באומנים ובאנשי חדשה המומחים בעשרות מקצועות, אשר חלק מהם נביא תועלת לחייל בחייו האזרחיים לאחר שיתדורו מהצבא.
הגידול הטכנולוגי ודרישותיו המדעיות של צה"ל הולוכו לקראת פיתוח בתי-ספר קדם-מרותיים (טרום-צבאיים) לחיל-היבשה, לחניכי חיל-הים וגם לחיל-החמוש ולטכנאי חיל-האוויר.
שיטות וטכניקות של חינוך הם חלק מהתחלמות בכל קורס פיקודי. החינוך החינוכי הפך לגורם חשוב להשגת העלאה בדרגה.
אלפי קצינים וחיילים יכולים לקבל השכלת חינוס בזמן שרותם. ספרי לימוד הניתנים חינוס ועלוני מבחן מיוחדים מעודדים את החייל להתחיל בקורסים כאלה.
חיילים בצבא הסדיר מקבלים 50% (אחוז) הנחה בשכר לימוד במוסדות

ההשכלה הגבוהים.

למעלה מבאה חיילים לומדים בשכניון ובאוניברסיטה העברית. אחרי
נשלחים לחו"ל (לחוץ-לארץ) לרשתמות באוניברסיטאות ובפכללות הטכניות,
כתוספת לעשרות קורסים צבאיים קונבנציונליים (מקובלים).

קצינים בבירים מקבלים קורסים בנושא ואחשבה והאידיאל היהודיים ועל
תפקידה של התרבות היהודית במשך הדורות. קורסים אלה ניתנים ע"י צוות
אוניברסיטאי מובחן.

ניתנים גם קורסים ביחסי משל, המעודדים קצינים ללמוד גם שפות זרות.

כל המסקדים ללא יוצא מדבלל מקבלים הדרכה מיוחדת בפדגוגיה במשך

הקורס על מנת לאפשר להם לפעול לעיתים כמחנכים לאנשיהם.

מסקדי הפלוגות ומסקדי החלקות נוחנים הדצאות שבועיות ליחידותיהם

על הצבא ומטרות האומה והמדינה, על מדיניות חוץ ובעיות מבית, על

התפתחות עניני הבטחון בישראל והבטחון הבינלאומי.

כל קבוצת חיילים המעונינת בנושא מיוחד, מגישה בקשה לשפקדה להקים

חוג ללימוד אותו נושא ולקבל מדריכים מוסמכים ומהימנים בנושא

המבוקש. כ-50 חוגים כאלה קיימים כבר בצה"ל.

קרוב ל-1300 בנות הודרכו בקורסים להוראה וצורפו לרשת החינוך הארצית.

על-פי סכם עם שר החינוך והתרבות, נדחה שירותן, של סטודנטיות עד

לסיום לימודן ולאחר מכן הן משרתות כמורות מוסמכות וכך אין לצה"ל

צורך להנהיג קורסים להדרכת מורים.

בדרך זו או אחרת יש ביכלתו של צה"ל לדאוג לחיילות לסיים את לימודיהן

התיכוניים ולהפנותן, יחד עם המורות המוסמכות המשרתות בצבא, ללמד

בישובי הספר ובבפרי העולים החדשים.

בדרך זו, הן ממלאות את החסר בצוות מורים בבתי-הספר במקומות

הפרוחקים.

צה"ל מוציא לאור שבועון בשם "במחנה" ומנהל תחנת שידור עצמאית.

חינוך ותרבות

אין תחנה זו מתכוונת לשרת רק את הצבא עצמו, כיוון שהתכניות
הניהנות בתחנה זו הן על אירועים צבאיים שונים, והמענינות גם
את האוכלוסיה האזרחית.
חיל-הים, חיל-האוויר, נח"ל וגדנ"ע מוציאים לאור סורה של
עלונים טפחותיים וצבאיים וכמו-כן גם הוצאו שונות המופצות
ברבים.
שבועון מיוחד לחייל הדתי וירחון מדעי בשם "מערכות" וח"א (חיל-
אוויר) המביאים לקצינים ידע טכני צבאי.

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל ו ן מ י ל ו ן

חינוך והשכלה Vocational Training

עמוד 21 Page

homogeneous group	גוש אחיד
published, issues	מוציא לאור
publications	הוצאות מודפסות
are distributed	מופץ (v)
publicly	ברבים
projecting	השחלמות (n)
projected	מופנית (v)
projecting	הררכה (n)
power	מעולם (adv)
qualification	הכשרה (n)
environment	סביבה (n)
structure	הרכבה (r)
structure	לסלב (v)
productive man	אנשים יוצרים
structure	הפכה (v)
central pillar	עמוד תווך
structure	יסוד (n)
structure	צבאיות (n)
structure	הונהג (v)
structure	חובה (n)
structure	אזרחות (n)
structure	עדות המיעוטים
structure	מוגבל (n) (v)
structure	למסרה
structure	מכסות (v)

GLOSSARY מ ל ו ן

General Education & Vocational Training חינוך וּמִשְׁכֵּלָה

Page 55 עמוד

that which occurs		המִתְרָשֵׁעַ
existing	(v)	קיים
since then till now		מֵאָז וְעַד עַתָּה
adopted	(v)	איֻמַּץ
undertook	(v)	נִסַּל עַל עֲצָמוֹ
march	(n)	זְעֵדָה
was divided	(v)	חולק
squad	(n)	כִּיתָה
background	(n)	רִקֵּעַ
lectures	(n)	הִרְצָאוֹת
movies	(n)	סֵרִיסִים
events	(n)	אִירֻעִים
that occurred	(v)	שֶׁאִירָעוּ
development	(n)	פִּיתּוּחַ
industry	(n)	הַעֲשִׂיָּה
facts sheet		גִּלְיוֹן עֹבְדוּת
to explain	(v)	לְהַסְבִּיר
rest	(n)	חֲנִיָּה
they lectured	(v)	הִרְצוּ
riddles	(n)	חִידוֹת
camp fire		מִדּוּרַת הַמַּחֲנֶה
were told	(v)	טוּפְרוּ
ancient legends		אַנְדּוּת עַתִּיקוֹת
hard	(adj)	מְסֻרָּךְ (n)
engraved	(v)	תְּקוּס (ה)
united	(v)	הִתְאַוּדוּ
common memories		זְכֵרֹנוֹת מְשֻׁחָפִים

G L O S S A R Y מ ל י ל י ן

General Education & Vocational Training חינוך והשכלה

Page 55 עמוד

common experience		ידע משותף
skilled worker	(n)	אומן
craftsman	(n)	איש חרושת
in dozens of skills		בעשרות מקצועות
useful		חועלת
growth		גידול
technological	(adj)	טכנולוגי
scientific requirements		דרישות מדעיות
led toward	(v)	הוליכו לקראת
para-military	(adj)	קדם-שירותיים
cadet (cadets of)	(n)	חניך (י)
factor	(n)	גורם
in obtaining		להשגת
promotion in rank		העלאה בדרגה
encourage	(v)	מעודד (ים)
reduction	(n)	הנחה
tuition	(n)	שכר לימוד

G L O S S A R Y מ י ל י ן

General Education & Vocational Training חינוך והשכלה

Page 56 עמוד

are sent	(v)	נשלחים
overseas	(n)	לחוץ-לארץ
advanced study	(n)	השתלמות
as addition		כחוספת
during the ages		במשך הדורות
outstanding	(adj)	מובהק
military gov't relationship		יחסי ממשל
without exception		ללא יוצא מהכלל
pedagogy	(n)	פדגוגיה
educator	(n)	מחנך (ים)
company	(n)	פלוגה
platoon	(n)	מחלקה
weekly	(adj)	שבועי (ות)
group	(n)	קבוצה
applies a request		מניש (ה) בקשה
to establish	(v)	להקים
study group	(n)	חוג
teaching	(n)	הוראה
educational system		רשת חינוך
according to		על-פי (עמ"י)
agreement	(n)	סכם
extended		נדחה
independent	(adj)	עצמאי (n)

Main Service Corps Headquarters Functions

Canteen Service & Entertainment

מק"ם ובידור

צה"ל מקדיש תשומת-לב מרובה ללקות הבידור, במטרה לעודד ולרומם רוחן של היחידות השונות, ולשם ריכוז בני העדות השונות, לגוף חברתי צבאי מוצק ואחיד.

הופעות לקות הבידור הצבאיות, נערכות בבסיסים השונים, ועדבי סרטים וקונצרטים, מאורגנים אף הם.

לקות דרמטיות ותזמורות שונות, עורכות מופעים אמנותיים, בהיותן משולבות במסגרת המילואים.

סידור זה, יעיל מאד ואינו גורם להפרעות בעבודתו ודגילה של האמן.

שירה בציבור, ריקודי-עם ומסיבות, מאורגנים ע"י לקות הבידור השונות בליווי אקורדיון, חליל, מפוחית-פה וחוף-יד.

היחידות הצבאיות מאמצות לעתים כפרי עולים חדשים, בעוד המושבים הגדולים והערים השונות מאמצים את יחידות הצבא.

וכן, בצוותא, חוגגים אנשי-צבא ואזרחים, אירועים ומופעים חגיגיים בדרך ישראלית סיפוטית.

הוועד למען החייל, תומך לרוב בפעולות הבידור, והגו למעשה אירגון ציבורי מתנדב, שעבודתו מנואמת, ובחלקה אף ממומנת ע"י אכ"א מטעם המטכ"ל.

הוועד למען החייל הקים מועדונים, מסעדות ואכסניות במחירים מוזלים בערים הגדולות, למען החיילים בחופשה וכן גם מרכזי תרבות ובידור בבסיסים השונים.

הקנטינות העומדות לרשות אנשי צה"ל הן לנוחיות החייל ומשפחתו, ינהן ניתן להשיג מצרכים וצרכי בית במחירים זולים.

בחקופת העליה ההמונית, לא היה זה דבר נדיר, למצוא שמתוך פלוגת

רובאים, 70% שובצו כ"מקרים סוציאליים". מתוך כך, ניתנה, חומת-לב מיוחדת לבעיות הסוציאליות שהתעוררו.
במסדרון הבעיות המקדד עצמו נעזר בקצין השלישית. בעזרת קצין לעניינים תברתיים הבקיא בעניינים הנ"ל, טיפלו בכל מקרה ומקרה.
כידוע, חנוי ממקד היחידה תמיד לייצוק.
לעיתים קרובות, דברי שבה ועידוד עשויים לפתור בעיותיו.
קצבות למשפחת החייל ניתנות מיד ולפי שיקולו של השלטון הצבאי ובהתאמת המקדד. לאחר חקירה מיוחדת, מחליטה וועדת מסכ"ל קבועה על הקצבות מיוחדות.
קופת חגמולין והלוואות עומדת תמיד לרשות החייל במקרה ומצבו החומרי קשה. במקרים מיוחדים עשוי המקדד, לפי שיקולו, להעניק שבעה ימי חופשה. ובמקרים יוצאים מדלל גם להמליץ על 30 ימי חופשה בתשלום מלא.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל י ן

Canteen Service & Entertainment מק"ם ובידור

Page 62 עמוד

devote	(v)	מקדיש
entertainment group	(n)	להקה (ות)
solid	(adj)	מוצק
performance	(n)	הופעה
show(s)	(n)	מופע
artistic	(adj)	אמנותי (ים)
being part of	(adj)	משולב (ות)
public singing		סירה בציבור
folk dances		ריקודי-עם
accompaniment	(n)	ליווי
flute	(n)	חליל
harmonica	(n)	מפוחית-פה
tanbourine	(n)	חוף-יד
disturbance	(n)	הפרעה
adopt	(v)	מאמץ (ות)
together	(adv)	בצוותא
celebrate	(v)	חוגג (ים)
event	(n)	אירוע
festive	(adj)	חגיגי (ים)
typical	(adj)	טיפוסי (ת)
support	(v)	תומך
volunteer	(v)	מתנדב
is coordinated	(v)	מהואס (ת)
is financed	(v)	ממומן (ת)

G L O S S A R Y מ ל ו ן

Canteen Service & Entertainment שק"ם ובירור

Page 62 עמוד

club	(n)	מועדון(ים)
hostel(s)	(n)	אכסניה(ות)
reduced prices	(adj)	מחירים מוזלים
vacation	(n)	חופשה
culture	(adj)	תרבות
mass immigration		עליה המונית
rare	(adj)	נדיר

Page 63 עמוד

rifle company		פלוגת רובאים
were classified	(v)	שובצו
in solving	(n)	פתרון
is aided	(v)	נעזר
assistant chief of staff G1 (personnel)		קצין שלישות
social affairs		חברתי
well versed	(adj)	בקיא
handled	(v)	טיפל(ו)
consultation	(n)	ייעוץ
praise	(n)	שבח
encouragement	(n)	עידוד
allowance	(n)	קצבה(ות)
consideration	(n)	שיקול
military authorities		שלטון צבאי
recommendation	(n)	המלצה
investigation	(n)	חקירה

G L O S S A R Y מ ל י י

Canteen Service & Entertainment מק"ם ובידור

Page 63 עמוד

funds	(n)	הקצבה
assistance fund		קופת הנמולין
financial situation		מצב חומרי
to grant	(v)	להעניק
to recommend	(v)	להמליץ
with full pay		תשלום מלא

Main Service Corps Headquarters Functions

Religious Services

שירותים דתיים

עניני דת מנוהלים ע"י דרבנות הצבאית. דב הצבאי המוסמך למלא תפקיד של קצין מטה מקצועי במקדח עוצבה, או במקדח חיל האוויר, או מקדח חיל הים, ומשמש עוזרו ויועצו של המפקד בכל עניני דת.

הזמן הדרוש לחייל דתי לתפילתו הוא קודש בצה"ל. חוקי כשרות קריניים נהוגים בכל מנכחי הצבא ונעשים תחת השגחת משגיחים מוסמכים מעט דרבנות הצבאית.

חשבת הוא יום מנוחה, אפילו בעיצומם של האימונים המתנהלים במלוא הקצב.

לילות שבת וחגים חוגגים לפי המסורת. תקן אחיד בכל בתי-רבנות הצבאיים. התפילות והמקסים אחידים. צה"ל מעודד את לימודי דת. בשבת ביקורים במקומות הקדושים, מבקרים לכל יחידה את שמעותם. בתי-רבנות מצויידים כהלכה בתשמישי קודש וכל חייל מקבל ספר תנ"כ, שהוא מורשת אבות ויסודה המאוזן של האומה. הודעות של דרבנות הצבאית עם יד"ל: על פירותיו, כוונותיו ודוח המרומם השוררת בו היא מוחלפת.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Religious Services ש י ר ו ת י ם ד ח י י ם

Page 67 ע מ ו ר

administered	(v)	מנוהל (ים)
military rabbinate		רבנות צבאית
the military rabbi		הרב הצבאי
qualified	(adj)	מוסמך
aids	(v)	עוזר
prayer	(n)	תפילה
holy	(adj)	קודש
kosher rules		חוקי כשרות
strict	(adj)	קפדני (ים)
directed	(v)	נהוג
kitchen	(n)	מטבח
supervision	(n)	השגחה
supervisor	(n)	משגיח
rest	(n)	מנוחה
during	(prep)	עיצומם
in full intensity		במלוא הקצב
observance	(n)	חקן
synagogues	(n)	בתי-כנסת
ceremony	(n)	טקס
significance	(n)	משמעות
ritual articles		השמישי קודש
heritage of the patriarchs		מורשת אבות
uniting foundation		יסודה המאחד
nation	(n)	אומה
identification	(n)	הזדהות
high spirit		רוח מרוממת
is total	(adj)	מוחלטת

Main Service Corps Headquarters Functions

Military Police

מ ש ט ר ה צ ב א י ת

ייעודה של המשטרה הצבאית לשמור על הסדר והמשמעת בצבא,
לפקח על קיום החוק הצבאי, לפקח על קיום חוקי התנועה בדרכים,
לפקח על התנועה ועל כיוונה, לטפל בעצירים ובשבויי מלחמה
ולערוך חקירות.
בפעולותיה השונות, מטפלת המשטרה הצבאית בהחדרת המשמעת
לחיילים הנמצאים מחוץ ליחידותיהם.
אין המשטרה הצבאית נתקלת בבעיות משמעת הקיימות ברוב הארצות,
מאחר ולמעשה לא קיימת בעיית שכרות והתפרעות.

G I S S A R Y מ י ל ו ן

Military Police מ ש ט ר ה צ ב א י ת

Page 69 עמוד

assignment, mission	(n)	ייעוד
order	(n)	סדר
to oversee	(v)	לפקח
observance	(n)	קיום
military law	(n)	חוק צבאי
soldier under arrest	(n)	עציר (ים)
war captives	(n)	סבויי מלחמה
preserving	(n)	החדרה (ח)
encounter	(v)	ניקל (ח)
drunkenness	(n)	טיכרות
going wild, disturbance	(n)	התפרעות

Main Service Corps Headquarters Functions:

השיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים) Military Courts

בתי הדין הצבאיים מבוססים בעיקר על חוקי ההגנה ועל-פי הנחיות שר הביטחון, שנחקלו כחוקתה הצבאית של מדינת ישראל. מאז וארגון ההגנה וארגוני המחנות האחרים השתמשו בתקנונים חוקיים בלתי מאומצים לדרישות צה"ל, נעשו כמה שינויים בתקנונים הנ"ל ונקבעה חוקה צבאית של צה"ל ב-21 ליוני 1955, נכנסה לתוקפה ב-1 לינואר 1956.

החוקה הצבאית מחולקת ל-10 חלקים ומכילה כ-546 סעיפים ובהם מספר רב של חוקים הנוגעים במישרין לאנשי השירותים הצבאיים. עם ייסודה של החוקה הצבאית נוצרה גם שיטת שיפוט צבאית בלתי חלויה. מוגדרים בה פגיעות ועלבונות והעונשים המנסים בכל מקרה ומקרה. כמו-כן היא כוללת שיפוט משלבים מוקדמים ושיפוט עצמו.

עניני תביעות, ראיות, ועדויות מוסברים בפרוטרוט. חוקי גיוס מתוך התנדבות, חוקי מילואים כשרותי חובה, עניני עובדים אזרחיים שנרתמו לצה"ל בפעולות הגנתיות, כפי שהוסברו והוגדרו ע"י שר הביטחון. כל אלו יכולים להישפט בבתי-דין צבאיים, גם אם הם פגיעות אזרחיים העובדים בצה"ל והמתנהלות ע"י התובע הכללי.

החוקה הנוגעת בפגיעות אישיות, כוללת כ-93 סעיפים. הפעין הראשון נוגע לעניני בגידה וקובע, שאפשר לדון נאשם בפסק דין מוות, אם הבגידה בוצעה בזמן מלחמה.

מאמר עולם צמחי לעבירה של התפרדות או אונס בקבוצות של שלושה ויותר אנשי צבא.

דוגמות טיפוסיות של עונשים, כוללות מאסר שנתיים בעוון היעדרות ללא היתר.

שנת מאסר אחת עבור התנהגות פדועה בציבור. היעדרות במשך 21 יום וללא היחיד נכללת אף היא כראיה חותכת לכוונת הנאשם לערוק, ופ"י כך עלול הנאשם להישפט ל-15 שנות מאסר.

משפטים צבאיים וחובים במעלה נעשים בבחי-דין צבאיים מחוזיים, בחי-דין צבאיים ימיים ובחי-דין צבאיים של שדה.

החוקים מיוחדים לבעלי הדרגות הגבוהות מסגן-אלוף והשיפוט כולל גם עבירה שהעונש הצפוי עליה הוא עונש מוות.

חוקי וסמכות ניתנים לבחי-דין הצבאיים מחוזיים, ימיים ושל שדה לדון בבל מקרה שהוא.

הצורה היסודית של השיפוט הצבאי, מבוצעת בעיקר בבית-דין צבאי מחוזי, המורכב משלושה שופטים ואשר לפחות שנים מהם חייבים להיות בדרגת קצינים.

בית-דין צבאי ימי יכול לקום על גבי ספינה ששה שאין בכוונתה לחזור לחוף לפחות 21 יום. המפקד הדורש שיפוט מוקדם על ספינתו עושה זאת אך ורק לטובת עניני המשמעת הצבאית.

בבית-דין צבאי ימי יושבים שלושה שופטים ולפחות אחד מהם בדרגת קצין.

הקמת בית-דין שדה נעשית בהשאטו של שר הביטחון בזמן קרבות. הרכבו של בית-דין זה דומה להרכב בחי-דין המחוזיים צבאיים. ממקדים מדרגת רב-סרן ומעלה מקבלים סמכות ויפוי-כוח להקמת בית-דין של שדה.

בית-דין לענינים מיוחדים מורכב משלושה או חמישה שופטים אשר רובם קצינים.

הרכב בי"ד (בית-דין) בדרג ראשון חייב לכלול לפחות חבר אחד המוסמך בשיפוט הצבאי.

כמו-כן חייבת דרגת השופטים להיות גבוהה יותר מדרגת הנאשם.

כשהנאשם טוראי הוא רשאי לבקש, שיהיה למחות שופט אחד בדרגתו. המו-גן יכול גם הנאשם לסעון להגנת עצמו או לבחור אישיות צבאית כלשהי, שהסכימה לכך, או, להיעזר בעורך-דין אזרחי, שהורשה להופיע בפני בתי-דין צבאיים.

על פסקי-דין אפשר לערער תוך 15 יום מיום מתן פסק הדין. ערעורים על פסקי דין מוות נעשים שאליהם (אוטומטית) וללא התחשבות באשמת הנאשם.

דיני ערעורין ועונשין נפסקים ע"י בי"ד צבאי המורכב משופטים חברי בית-הדין לערעורים.

הדביו של בית-הדין לערעורים, הנו בדרך-כלל שלושה שופטים. במשפט שהעונש הוא מוות, מופיעים חמישה שופטים.

נשיא בית-הדין לערעורים מתמנה ע"י נשיא המדינה על-פי המלצת הדמטכ"ל ובאישור שר הביטחון.

מספר שופטי הערעורים לא פחות מ-21 וכולם מתמנים ע"י הדמטכ"ל בהמלצת בית-הדין לערעורים.

נאשמים שדרגתם גבוהה מסגן-אלוף הנאשמים בעבירות צבאיות והצפויים לשלוש שנות מאסר, מועברים לשיפוט המשמעותי במקום השיפוט הצבאי.

השיפוט המשמעותי מתנהל ע"י יחידת מפקדים. ולמטרות החוקר הצבאי הדי, שדרגת שופטי המשמעת אינה מתחת לדרגת סגן-אלוף והם נחשבים לקציני משמעת בכירים. אלה שמתחת לדרגת סרן נקראים קציני משמעת זוטריים.

במקרה והנאשם הוא קצין, הדי שקצין המשמעת חייב להיות בכיר מהנאשם בשתי דרגות. העונשים המוטלים ע"י קציני המשמעת, כוללים: אזהרות, נזיפות, קנסות, מאסר, מעצר והורדת דרגה לאלה, שבדרגת סגל ראשון ומטה. הנאשמים המופיעים בפני קצין משמעת זוטר, מורשים לבקש להשפט בפני קצין משמעת בכיר. והנאשמים המופיעים בפני קצין משמעת בכיר מורשים לבקש להשפט בפני בי"ד צבאי.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Military Courts הסיפוט הצבאי (בחי-דין צבאיים)

Page 71 עמוד

directive	(n)	הנחיה
laws	(n)	חוקה
since		מאחר
code	(n)	חקנון
unsuitable	(adj)	בלתי מתאים
was established	(v)	נקבע(ה)
entered into effect		נכנסה לחוקמה
paragraph	(n)	סעיף
concern	(v)	נוגע(ים)
was created	(v)	נוצר(ה)
legislation	(n)	סיפוט
independant		בלתי תלויה
are defined		מוגדרים
offense	(n)	פניעה
insult	(n)	עלבין
punishment(s)	(n)	עונש(ים)
preface		שליבים מוקדמים
jurisdiction	(n)	סיפוט
itself		עצמו
claims	(n)	תביעות
evidences, proofs	(n)	ראיות
testimonies	(n)	עדויות
's explained	(v)	מוסבר
in detail	(adv)	בפרוטרוט

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

Military Courts השיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים)

Page 71 עמוד

voluntary	(adj)	התנדבות
were applied	(v)	נרחם
defense	(adj)	הגנתי
was explained		הוסבר
were explained, were defined	(adj)	הוגדר (ו)
to be judged (to be sentenced)	(v)	להישפט
offenses	(n)	פגיעות
conducted by	(v)	מתנהל (ות)
military prosecutor	(n)	תובע כללי
offenses against individuals		פגיעות אישיות
concerns	(v)	נוגע
treason	(n)	בגידה
establishes	(v)	קובע
death sentence		פסק דין מוות
to judge		לדון
life imprisonment		מאסר עולם
can be expected	(n)	צפוי
mutiny	(n)	התמרדות
rape		אונס
punishments		עונשים
crime		עוון
AWOL		היעדרות ללא היתר

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Military Courts השיפוט הצבאי (בתי-דין צבאיים)

Page 72 עמוד 72

disorderly conduct in public		התנהגות פרועה בציבור
convincing evidence		ראיה חותכת
intention	(n)	כוונה
to desert	(v)	לערוק
is liable to		עלול
important in degree		במעלה
district	(adj)	מחוזי (ים)
judgement	(n)	שיפוט
crime	(n)	עבירה
ship	(n)	ספינה
floating	(v)	שטה
shore	(n)	חוף
authorization	(n)	הרשאה
composition of		הרכב
authority	(n)	סמכות
power		יפוי-כוח
defendant, accused	(n)	נאשם

Page 73 עמוד 73

any		כלשהי
to be aided	(v)	להיעזר
to appeal	(v)	לערער
is appointed	(v)	מהמנה
recommendation	(n)	המלצה
approval	(n)	אישור
appeal judge(s)		שופט(י) ערעורין

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

Military Courts הטיפוס הצבאי (בחי-דין צבאיים)

Page 73 עמוד 73

court of appeals		בית-דין לערעורים
disciplinary court		סימוס משמעהי
is conducted	(v)	מתנהל
warning	(n)	אזהרה(ות)
reprimand	(n)	נזיפה(ות)
fine(s)	(n)	קנס(ות)
arrest	(n)	מאסר
detention	(n)	מעצר
demotion		הורדת דרגה

Main Service Corps Headquarters Functions

Women's Corps

ח י ל נ ש י ם (ח " נ)

ישראל היא הארץ היחידה בעולם המגייסת נשים גם בעת שלום.
אין הדבר משקף רק את צרכיה של המדינה בניצול כוח האדם עד
למקסימום. ונכך מסתבר, שהחוקה הישראלית אינה מפלה בין גבר לאשה
וכי הנשים נהנות אף הן מזכויות וחובות בחיי התורה הישראלית.
עוד לפני מלחמת העצמאות בחקופת "השומר", ידוע שנשים נלחמו לצד
הגברים. גם בימי המחתרת, השתתפו נשים במשימות מסוכנות עד לסיכון
חייהן.
צעירות רבות נפלו בגבורה בשירות, שעלו לירושלים, וכל רכבן
עלה באש. מיד לאחר מכן הוחלט להוציא את הבנות מהיחידות הקרביות
ולהעבירן לתפקידים מוגבלים בשלושת זרועות הלוחמה.
וכך מייצגות בנות צה"ל את גרעין כוח האדם הדרוש לפקידות, מנהלה,
בעיות חינוך, בעיות סוציאליות, ושירותים מקצועיים שונים.
מספר רב של עולות חדשות שארצות נחשלות מתחנך ומשתלב בשורות
צה"ל ברוח של עצמאות ואמונה בכוחן וברוח מצפונית אורחית.
שילוב הבנות בשורות צה"ל בתפקידים מנהלתיים ובלתי קרביים נעשה
כדי להפנות את הגברים למשימות קרביות.
בדרך-כלל משרתות הבנות בגדודי חי"ר, יחידות קרביות אחדות ובמפקדות
הפלוגות כפקידות. בעיקר הן נשלחות למטכ"לים ולמחנות הצבאיים הגדולים.
בכל המקרים תפקידן אינדיבידואלי ובהתאם לגילן ונטיית הנשית.
לאחר שסיימו אימוני יסוד, הן עוברות מבחנים פסיכו-טכניים
על מנת להשלח לתפקידים כגון: פקידות, שרכזניות טלפוניים, כלפרינטר
ואלחוט. אחדות עונקות באריזות מצנחים, או בודקות משירים שונים.
ישנן גם העוסקות בענייני תרבות, עזרה סוציאלית וגם מספלות, אחיות

אי חובשות. אחדות עוסקות בנהגות ומבונאות. ישנן העוברות קורסים להוראת השפה העברית ועוסקות בהוראה בכל ענפי הדירותים. ישנן המתנדבות ללמד בבתי-ספר יסודיים, בישובי הספר ואיזורי פיתוח חדשים.

משנים קודמות השתתפו החיילות במערכה נגד הבערות. הן לימדו מבוגרים, שהגיעו במסגרת העליה החדשה, קרוא וכתוב עברית.

וכויות מיוחדות ניתנות לחיילות: לא פחות מ-15 חיילות משרתות בכל יחידה. חפקידים גלילה נעשים בזוגות.

שטח מבוגרים מיוחד לחיילות עם חדרי נוחיות נפרדים ונוחים ככל האפשר. חיילות העוברות עבירה צבאית, נענשות רק ע"י קצינות.

למרות שמספר הבנות קטן יחסית בכל יחידה, ודי שהן משפיעות על החיים החברתיים והתרבותיים ביחידות, ובתברתן נוטים הגברים להתנהגות מאופקת.

חיל-נשים הוא הרשות החוקית למגוייסות צה"ל.

C L O S S A R Y מ ל י ל

Women's Corps (ח " נ) נ ש י ל

Page 78 עמוד

reflect	(v)	משקף
exploiting	(n)	ניצול
discriminate	(v)	מפלה
clerical	(adj)	פקידות
administration	(n)	מנהלה
educational problems		בעיות חינוך
underdeveloped countries		ארצות נחשלות
conscientious spirit		רוח מצפונית
noncombative		בלתי קרבי
ability	(n)	נסיה
feminine	(adj)	נשיח
telephone operator		מרכזנית
radio	(n)	אלחוט
packing parachutes		אריזות מצנחים

Page 79 עמוד

medical aid	(n)	חובשה
mechanics	(n)	מכונאות
the campaign against illiteracy		מערכה נגד הבערות
living quarters		שטח מגורים
restrained behavior		התנהגות מאומקת
legitimate authority		רשות חוקית

Main Service Corps Headquarters Functions

ח י ל ה ס פ ק ה (ח ה " ס) Supply Corps

חיל-ההספקה הנו החיל, שייעודו לתחזק כוחות צה"ל בהתפקת אפסניה, שירותים שונים ותחמושת. כמו-כן מופקד חיל זה בכל הקשור בהיסעים. זמן מה לפני הקמתו של צה"ל, בשנת 1949 היה אי-סדר בשירותי ההספקה. לעתים, הוחרם המשלוח, מחסני הספקה הוקפו מחוכנם, ומזון נקנה במקום. קרוב לחודש מרץ 1949 נוסד המרכז הבסיסי לצרכי מזון. ובסיפה של מלחמת העצור נוספו אליו עוד כארבעה מרכזים אחדים. נוסדו גם שירותי הספקת דלק, ציוד ותחבורה, שכללה גם שדות, גמלים וחמורים לפי הצורך. שירותים אלה עבדו בסיכון רב בפרט בעת המשלוחים לירושלים הנצורה. כל השירותים רוכזו בחיל-ההספקה. הקניות, החלוקה והתחזוקה יחד עם הייצור, האיבחוץ, וההסנה, כל אלה הועמדו על בסיס מודרני ומדעי. הספקת החיל המוצנח התפתחה תוך כדי שאמץ לפיתוח מקסימום כניידות. במערכת סיני (1956) לא השפיעו קשיי ההספקה על ביצוע התוכניות המבצעיות של צה"ל. תמיד נמצאו פתרונות למניעת האטה בקצב ההקדמותו של צה"ל. מנהל ההספקה עובד בעזרת מחשבים אלקטרוניים. המכשול העיקרי היה בתלותה של המדינה במקורות זרים לשיגת ציוד ופריטי לחיפה עיקריים וחלקי חילוף חיוניים. כמו-כן גייסה המדינה, במידה מדובה, מקורות כלכליים לספק את דרישותיו המדובות של צה"ל, דרישות כגון: תחבורה אזרחית ומשאיות, אוטובוסים, מבוניות פרטיות וציוד בנין כבד.

G L O S S A R Y מ י ל י מ
S u p p l y C o r p s ה ס פ ק ה ל י ח

Page 81 עמוד 81

task, assignment	(n)	ייעוד
to maintain	(v)	לתחזק
provisions	(n)	אספקניה
ammunition	(n)	חמושת
transportation	(n)	היסעים
was confiscated	(v)	הוחרס
transport	(n)	משלוח
disorder	(n)	אי-סדר
emptied of it's content		רוקנו מחוכנס
mule(s)	(n)	פרדה(ות)
camel(s)	(n)	גמל(ים)
monkey(s)	(n)	חמור(ים)
besieged	(adj)	נצורה
were concentrated	(v)	רוכז(ו)
maintenance	(n)	תחזוקה
production	(n)	ייצור
diagnosis	(n)	איבחון
storage	(n)	החסנה
slack, slowness	(n)	האטות
rythm	(n)	קצב
obstacle	(n)	מכשול
dependency	(n)	תלות
foreign sources		מקורות זרים
heavy building equipment		ציוד בניין כבד

Main Service Corps Headquarters Functions

Ordinance

ח י ל ח י מ ו ש (ח י " ח)

חיל החימוש מופקד על תחזוקה בצה"ל. (בכל הקשור באפסנית החיל.
הוא משמש גם כמסגרת ליחידות האפסנאיות של החיל ובמסגרת לבעלי
המקצוע של החיל בכל הדרגים והנו בעל הסמכות המקצועית הבלעדית
בנוגע לאחזקת אפסנית החיל.)

במלחמת העצמאות, שרס הוקם חיל-החימוש, פעלו בתי מלאכה בודדים
יומם וליל, כדי לאפשר את השימוש בציוד שהגיע לארץ. מאז הוקם
חיל-החימוש, התאימו את הציוד המלחמתי לתקן קבע ולפיתוח ידשה הטכנית.
כן אירגנו רשת תחזוקה ממונעת, שקיבלה מעמד של יחידה צבאית. כמו-כן,
נעזר הכיח הלאומי בטכנאים מקצועיים. לשם ביצוע המטרה, השתמשו
בבתי-ספר שלפני השירות הצבאי, אשר חלק מהם נוהל ע"י ארגונים בעלי
אופי צבאי מובהק.

חיל-החימוש מאחסן ציוד בערך של מאות מיליוני לירות. הוא מנהל
בתי מלאכה בסיסיים, ומתאם את כל סוגי הציוד הבכד על מנת לספק את
הצריכה. יש ביכולתו לספל גם בטנקים, תותחים וכלי-רכב, סוגי נשק
שונים, מכשירים טכניים וכל מיני מכונות הנמצאות בשימוש ווצבא.
כמו-כן היה ביכולתו לפרקם ולייצר מהם חלקי ציוד על מנת להרכיבם
לשם שימוש מחדש.

חיל-החימוש גאה בעובדה, שבזמן מערכת סיני היה הוא, שפתר
את בעיותיו הטכניות של חיל-השריון עד לאור הבוקר.
חיל-חימוש שם את הדגש על אימוני צוותות טכניים וכן גם מגביר
הדרכת בעלי מקצוע ואנשי חדושה למיניהם בבית-ספר מיוחד ומודרני
בו מקבלים הדרכה להלכה ולמעשה בכל ענפי החימוש המודרניים.
אין ערוך לתרומת חיל-חימוש באנשי מקצוע ואנשי חדושה ממדרגה
ראשונה.

שאחד ונדרש טיפול מיוחד בחידוש סוגי נשק שונים מכלחמת העולם
 השניה, ואין כבעלי מלאכה אלה מומחים ומוכשרים.
 השומת-לב מרובה מוקדשת לגידול מספר כלי הרכב הצבאיים, אחזקתם,
 הפעלתם בעת זרוע, החסנתם, התנעתם, תיקונם וחילוצם.
 מפקד השטח בשדה הקרב, אחראי גם לחימושם ולציודם של כוחות המילואים.
 מחסני הספקה נמצאים בנקודות מפתח שונות, כדי לספק נשק, ציוד ומנות
 שדה במקרה גיוס או מבצעי שדה.
 ציודן של זרועות הלוחמה מתוחזק בתנאים טכניים מצויינים.
 היחידות מתורגלות היטב ומוכשרות לטפל בתחזוקה ממדרגה ראשונה ושניה.
 ניידות, הוא המושג לסיוע, הסעים קרביים ואליו מצטרפים גם
 בתי מלאכה ניידים. כמו-כן מלווה ההספקה את הכוחות הקרביים. יחידות
 השירותים הטכניות, מצורפות ליחידות הקרביות על מנת לשרתן בתחזוקה
 ממדרגה שניה ושלישית.

BEST COPY AVAILABLE

SYNOPSIS		מ י ל י
Operation	ח מ י ל	ז
Page 83 עמוד		

was not yet		סרס
a few odd		בודדים
day and night		יוםם וליל
coordinated	(v)	החאים
status	(n)	מעמד
to dismantle	(v)	לפרק
to assemble	(v)	להרכיב
proud	(adj)	נאה
fact	(n)	עובדה
increases	(v)	מגביר
theoretical	(adj)	להלכה
practical	(adj)	למעשה
there is no estimate		אין ערוך
contribution	(n)	תרומה

Page 84 עמוד

craftsman		בעל מלאכה
is devoted	(v)	מוקדש
operation	(n)	הפעלה
activation	(n)	החנעה
repair	(n)	תיקון
towing	(n)	חילוץ
key point		נקודה מפתח
battle rations		מנות שדה
field operation		מבצע שדה
are drilled	(v)	מחורגל

Main Service Corps Headquarters Functions

חיל רפואה (חר"פ) Medical Corps

חיל הרפואה לא היה קיים בזמן מלחמת העצמאות, מלבד כמה רופאים וכמה יחידות רפואיות. הצבא הפתחך בעיקר על שירותי הבריאות של "קופת-חולים".

בעת מלחמת העצמאות נפתחו שלושה בתי-ספר רפואיים, ואספקה רפואית נדרשת סופקה. כמו-כן החגייסו כמה רופאים ושירות הרפואי השתפר. פצועים אושפזו בבתי-חולים אזרחיים.

למרות כל המאמצים לא הספיקו תנאים אלה למלא במילואן את דרישות צה"ל. לקראת סוף המלחמה הנ"ל, נפתחו 14 בתי-חולים צבאיים, ותחנה שרכזית לעזרה ראשונה ביחד עם תחנות משנה לעזרה ראשונה.

וכך בוטל הצורך המשווע בשירותי בריאות כמו אלה של "קופת-חולים". לאחר המלחמה נתמנה משרד הבריאות כמסגית ומטפל ראשי בענייני בתי-החולים הצבאיים. כיום הגיעה רמת בתי-החולים הצבאיים להשיבות מדרגה ראשונה.

מטעמים של חסכון ובטחון כלליים, הושג תקן חדש לאיחודם של בתי-החולים בזמן חדוק, אשר נתקבל ע"י המדינה עוד לפני מערכת סיני. כידוע, עד למערכה זו לא נפתחו כל בתי-חולים צבאיים נוספים, מלבד כמה בתי-חולים של שדה, כדי לשמש את צה"ל. שיטה זו הביאה לתוצאות חיוביות בעת מערכת סיני, כך, שכיום הושלט איחודם וליכודם של בתי-החולים הצבאיים המסגרת התקן שנתקבל. זאת אפשרת, שבתחילה התרכזו יותר בעזרה רפואית ראשונה בקווי החזית, ובפינוי ישיר של נפגעים לקווי העורף ולבסיסי בתי-החולים הצבאיים עת השעה והתנאים היו כשרים לכך. כיון שהמרחקים היו קצרים יחסית, הרי שהזמן הקצר יחסית שנדרש להעברת הנפגעים איפשר טיפול והתמסרות בתנאים רפואיים מובחנים ואופטימליים ביותר.

כיום חיל-רפואה הנו החיל המופקד על שמירת בריאות הצבא ע"י פעולות גהות ורפואה מונעת.

חיל-הרפואה קבע כמו-כן, סטנדרטים רפואיים, ומיון רפואי של כוח אדם, איסוף נפגעים, מיונם ופינויים, וטיפול רפואי יעיל בנפגעים וחולים. כן מצטיין חיל-הרפואה בניידותו. הוא נע בקלות עם יחידות לוחמות.

לכל גדוד הנכנס לפעולה, יחידת רפואה משלו, המונה רופא אחד וששה חובשים, על ציודה הרפואי החדש והחיוני ביותר, המספיק לטיפול במשך 24 שעות שלאחר הפגיעה.

חד"פ מסוגל לנוע בכל שטח, ולטפל בחולים ובנפגעים בכל מקום. החובשים מוצנחים עם יתר הצנחנים מעבר לקווי האויב ומלווים את החיילים המתקדמים למטרות כוקד, שונות בקווי החזית ואף תחת אש כבדה.

בשנת 1967 כ-40% נפגעים טיפלו בעצמם או קיבלו עזרה מחברים לגשק. עובדה זו הבליטה את ערכה של העזרה הרפואית הראשונה והצדיקה את מאמצי צה"ל לאמן את החיילים בתרגילי עזרה ראשונה, במקרי פגיעה רציניים וברוכים באובדן דם רב.

עקב סיבות בלתי צפויות שראש, נגרמו גם עיכובים בהעברת הפצועים והנפגעים בעיקר תחת אש כבדה.

הנפגעים הועברו לתחנות נפגעים שונות, ומשם במקרה הצורך לבסיסים הרפואיים במרכזים צבאיים. כן ניתנה חשיבות לעיכובים, שנגרמו בהעברת הנפגעים עד הבאתם לשולחן הניתוחים.

גילו של רופא גדוד הוא 24 שנה בממוצע, ודרגתו היא דרגת סגן לפחות. הרופא הגדודי או החטיבתי עשוי להיות בדרגת סרן או רב-סרן.

קצין הרפואה הראשי הנו תת-אלוף.

תפקידו העיקרי והשני של חד"פ נובע מתנאי הקיץ והקשים, השוררים בדרך-כלל במזרח התיכון.

מוג האוויר החם והיבש ותנאים חמורים אחדים כגון: חוסר מים,
סופות חול ומחלות טרופיות נדירות, דורשים מחקר רפואי
אינטנסיבי לשם התאמת המזון, הלבוש והדיור, לתנאי האוורים
הצוויחים של המדבר.

מחלקת המחקר הרפואית של חר"פ אוספת פרטים על המחלות
הנדירות ועל השפעת האקלים המדברי על החיילים.

BEST COPY AVAILABLE

Medical Glossary מ י ל י
Medical Glossary (ח ר " פ) ר פ ו א ה

Page 86 עמוד

relieved	(v)	הסתמך
group health fund		קופת-חולים
at the time of		בעת
was improved	(v)	השתפר
were hospitalized	(v)	אושפז(ו)
first-aid		עזרה ראשונה
secondary stations		תחנות משנה
calling for help		משווע
importance	(n)	חשיבות
was established	(v)	הושלם
unification	(n)	איחוד
consolidation	(n)	ליכוד
evacuation of casualties		פינוי נפגעים
rear line		קו עורף
dedication	(n)	התמסרות

Page 87 עמוד

hygienic activities (medical precaution)		פעולות נהוג
preventive medicine		רפואה מונעת
standard	(n)	סטנדרטי
classification	(n)	מיון
assembling of casualties		איסוף נפגעים
evacuation	(n)	פינוי
medic	(n)	חובש
vital	(adj)	חיוני
injury	(n)	פגיעה

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Medical Corps ח י ל ר פ ו א ה (ח ר " פ)

Page 87 עמוד

parachuted	(v)	מוצנח
across	(prep)	מעבר ל..
concentrations of action		מטרות מוקד
heavy fire		אש כבדה
emphasized	(v)	הבליט(ה)
value	(n)	ערך
justified	(v)	הצדיק
connected with		כרוך
because of		עקב
unforeseen, ahead of time		בלתי צפויות מראש
emphasis	(n)	חשיבות
on the average		בממוצע

Page 88 עמוד

difficult conditions		תנאים חמורים
sand storms		סופות חול
tropical diseases		מחלות טרופיות
rare	(adj)	נדיר(ות)
research	(n)	מחקר
adapting	(n)	התאמה
housing	(n)	דיוור
arid	(adj)	צחיח

Main Service Corps Headquarters functions

Health & Welfare

שדות בריאות ועזרה סוציאלית

נוסף לדיוור מיוחד, ביטוח, וקבלת השכלה ולימודים, מקבלים המשרתים בצה"ל גם טיפול רפואי ושירותים סוציאליים חיוניים. אנשי צבא שיש להם פגם גופני 19%, כתוצאה משירותם בצה"ל, רשאים לקבל פנסיה וטיפול רפואי חיוניים. בעלי סוג בריאות גבוה יותר, מקבלים תשלום חד-פעמי. אלמנות מלחמה מקבלות פנסיה ותוספות כשהן נטופלות בילדים. אחד השירותים החשובים ביותר של ממשלת ישראל למשוגרי צה"ל, הוא מתן סיוע ועזרה מקסימלית לנזקקים, לשם השתלבותם מחדש בחיים האזרחיים. אגף ההדרכה של משרד הביטחון בתל-אביב, חיפה ובאר-שבע, מטפח ידיעות בקשר לרכישת השכלה ועבודה וכן עורך ביקוריים במפעלי חדושת ותברות ידועות, לשם תודעת המסחר והתעשייה הישראלית והשתלבות בהם. רבים מהחיילים המשוגרים נקלטים בחברה ובכלכלה והמעבר מהמעמד (סטאטוס) הצבאי לחיים האזרחיים אינו קשה לחיילי המשוגרים.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Health & Welfare שרותי בריאות ועזרה סוציאלית

Page 91 עמוד 91

physical disability		פגם גופני
are entitled		רשאי
one single	(adj)	חד-פעמי
those in need	(n)	נזקק
factories		מפעלי חרושת
familiarization	(n)	תודעה
acquisition	(n)	רכישה
are absorbed	(v)	נקלט

Main Service Corps Headquarters Functions

Signal Corps

חיל קשר (ח"ק)

צה"ל כצבא מודרני פיתח את חיל הקשר והאלקטרוניקה. ציוד מעודפי מלחמה, מאז מלחמת העולם השנייה, הובא במאי 1948 והוכנס לשימוש בצה"ל ע"י אנשים חסרי נסיון וחסרי הדרכה וספרות טכנית מתאימה.

עד 1953 היה חיל-הקשר עסוק באירגון יחידותיו והדרכת אנשים בעלי ידע מסויים. כן הוכנסו תהליכי קבע. כך נתגמשו ונחזקו יסודותיו של חיל-הקשר אשר נטל על עצמו משימה ארוכת טווח בהכניסו בהדרגה ציוד מודרני, שהעלה את רמת הטכנית, תוך התפתחות אלקטרונית מהירה.

חיל-הקשר תכנן להבשיר כוח אדם מנוסה, על מנת להתגבר על קשיים, שנבעו ממסלוליו ציוד ודישים. מבחן מערכת סיני הוכיח שטורים מהירי תנועה התפורו במרחב, ושאיחוקת הקבע, בתיאום ושיתוף פעולות בין השירותים השונים, הוכיחה עצמה ועברה בהצלחה.

<u>Signal Terms</u>		<u>מונחים רשמיים הנהוגים באלחוט</u>	
well	היטב	this is	כאן
repeat/:ay	אמור שנית	roger	רוח
read out	הקרא	wilco	הישר
(phonetically) correction	תיקון	over	עבור
roger so far	רוח סוף	end/out	סוף
words	מילים פעמיים	stand by	המתן
letters	אותיות	how am I heard	איך אני נשמע
repeat	חזור	poor	גרוע
		mediar.	בינוני

G L O S S A R Y מ ל י ל

Signal Corps ח י ל ק ש ר (ח"ק)

Page 93 עמוד 93

developed	(v)	פיתח
war surplus		עודף מלחמה
since		מאז
was introduced	(v)	הובנס
lacking experience		חסר נסיון
technical literature		ספרות טכנית
permanent procedures		תהליכי קבע
solidified	(v)	נתגבש(ו)
strengthened	(v)	נחזק(ו)
undertook		נטל על עצמו
long range mission		משימה ארוכת טווח
gradually	(adv)	בהדרגה
to qualify	(v)	להכשיר
experienced	(adj)	מנוסה
to overcome	(v)	להתגבר
that resulted from		שנבעו
column(s)	(n)	סור
were scattered	(v)	התפזר(ו)

Main Service Corps Headquarters Functions

Engineering Corps חיל הנדסה (ח"ה"נ)

לחיל-ההנדסה הצטרפו חלוצי מחתרות והגנה, האצ"ל (ארגון צבאי לאומי) ולח"י (לוחמי חירות ישראל). בהתקפות והתמשו בחומרי נפץ, כסיוע ישיר לחיל-הרגלים, במקום שרגמות וחוחמים שלא היו עדיין בנמצא. תפקיד תבלה זה היה מקובל כתפקיד הנדסת שדה. כשהתפתחה מלחמת העצמאות, ונשק מסייע ומקובל הגיע, התרכז חיל-ההנדסה בשיטות הרגילות ביותר על-מנת להשיג ניידות מקסימלית. מהנדסי צה"ל ודאשונים, היו מהנדסי הבריגדה היהודית הותיקים. ביצורי הבפרים ניתנו אז לאחידותם הבלעדית של האזרחים. יש גם לזכור כיצד לקחו חלק חייליו הצעירים של צה"ל בבניית "דרך בורמה" לירושלים, וכן "מבצע חירם" שפינה דרכים בגליל, ואלה שאיפשרו את השימוש בדרך הרומאית העתיקה, שנשתבחה בינתיים, מחוץ כונה להפתיח את המצרים ליד עוג'ה אל חפיר, - היו מהנדסי חיל-ההנדסה. כשהונדסה שביתת הנשק, היו אלה מהנדסי צה"ל, שסקרו את הנגב בחיפוש דרכים חדשות ואפשריות. סימנו אותן ומיד סללו אותן. דוכים כגון: "מעלה עקרבים", "דרך הערבה" לאילת ו"דרך הבטחון" של שרכו הנגב. חומרי בניה מקומיים נוסו ונבדקו שיטות בניה. המושגים האזרחיים הוחלפו בצבאיים מובהקים. כמו-כן היה על צה"ל להחזיר בקרב אנשיו את השיבות גורמי המהירות והאילתור, עיקרון השימוש במאמץ מינימלי ושימוש בחומרי בניה, שנמצאו ברשות לפתור הבעיות והנדסיות להפעלת מבצעים מיוחדים. מהירות בפעולה ובתנועה תרמו רבות להתרון בעיות האספקה ברחבי הנגב והמדבר בזמן מערכת סיני. חיל-ההנדסה מופקד על כל פעולות ההנדסה הצבאית בצה"ל המסייעות להשגת מטרות צבאיות וכוללות חבלה, גישור, ביצורים, הזוואה, דרכים ושירותי הנדסה.

פ ע ו ל ו ת ח ב ל ה

פעולות החבלה מתחלקות לשתיים: פעולות הריסה או השדה של מבנים,
 עצמים וכו', ופעולות (פרט ללחימה גלויה), המבוננות להטב נזק, של
 סוכן או אוחד של מדינה מסוימת, או של אירגון מסויים (ביחוד חשאי),
 שתבליחן לפנוע בשאמץ המלחמתי, או במהלך החיים התקין של המדינה
 העוינת או של האירגון העויין.

ג י ש ו ר

כל פעולה הקשורה בבנית מעבר על גני תהום.

ג י צ ו ר י ס

ביצורים יכולים להיות מערכת מבשולים, עמדות חפורות, מקלטים וכיו"ב.
 המוקמים לצורך הצגת השטח ללחימה. קיימים שני סוגי ביצורים:
ביצורי קבע וביצורי שדה.

1. ביצורי קבע

ביצורי קבע הם ביצורים המוקמים לרוב בזמן רגיעה. אלו מגנים חזקים כמו:
 מקלטים ועמדות מבטון מזויין, מבשולים נ.ט (נגד טנקים) קבועים ועוד.
 לתקמתם דרושים אמצעים טכניים ומצצועיים.

2. ביצורי שדה

ביצורי שדה מוקמים בתנאי שדה, ע"י התחפרות של הגייסות בשטח. ביצורי
 שדה כוללים בדרך כלל: שוחות למיניהן, מבשולי חיל ומיקוש, כוכי מגן,
 מקלטי שדה ועוד.

ה ס ו ו א ה

כדי להטעות את האויב ננקטים אמצעי הטעיה חזותיים, בקשר למציאותם
 של הכוחות, היערכותם ומגמתם. והטעיה נעשית ע"י הטעיה והונאה (הנדסית).

1. הטעיה

אמצעי הטעיה ננקטים במטרה להסתיר עצם או כוח צבאי מעיני האויב.
 ההטעיה נעשית ע"י הבלעת העצם, דהיינו, הטעת העצם ע"י מיזוגו ברקע
 בו-נמצא, באופן שלא ניתן להבחין בו בתצפית, והעלמת העצם, ע"י העמדת
 עצם אחר בינו לבין הצופה.

2. הונאה

ההונאה בהסוואה היא יצירת הרושם של קיום עצמים, שאינם קיימים למעשה, או שאינם נראים כפי שהם במציאות. ההונאה ההנדסית נעשית ע"י שינויו החזותי של העצם בעזרת הסוואה, כגון: אונית-מלחמה מוסוואת כאונית-סווד, טנק כמשאית וכדומה. וכמו-כן מבוצעת ההונאה ההנדסית ע"י הסבת חשומת-ליבו של האויב ממטרות אמיתיות למטרות מדומות.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Engineering Corps ח י ל ה נ ד ס ה (ח ה " נ)

Page 95 עמוד 95

pioneer(s)	(n)	חלוץ(ים)
underground	(n)	מחתרת
explosive	(n)	חומר נפץ
support	(n)	סיוע
mortars	(n)	מרגמה
gun(s)	(n)	חומתח(ים)
sabotage	(n)	חבלה
supporting	(adj)	מסייע
conventional	(adj)	מקובל
concentrated on	(v)	התרכז
mobility	(n)	ניידות
veteran(s)	(n)	ותיק(ים)
fortification(s)	(n)	ביצור(ים)
exclusive	(adj)	בלעדי(ה)
enabled	(v)	איפשר
ancient	(adj)	עתיק(ה)
forgotten	(v)	נשכח(ה)
to surprise	(v)	להפתיע
was announced	(v)	הוכרז(ה)
explored	(v)	סקר
search	(n)	חיפוש
marked	(v)	סימן(ו)
to pave the road	(v)	סלל
construction materials		חומרי בניה

BEST COPY AVAILABLE

GLOSSARY מ י ל ו ן

Engineering: Corps (ח ה " נ) ח י ל ה נ ד ס ה

Page 95 עמוד

were tested	(v)	נוסה (ו)
were changed	(v)	הוחלף (ו)
expert	(n)	מובהק
to instill ideas	(v)	להחדיר
improvisation	(n)	אילתור
effort	(n)	מאמץ
activation	(n)	הפעלה
contributed	(v)	תרם (ו)
wide spaces of the Negev	(n)	רחבי הנגב
to be in charge	(v)	מופקד
support	(v)	מסייע (ות)
building bridges		נימור
camouflage	(n)	הסוואה

Page 96 עמוד

demolition	(n)	הריסה
elimination, destruction	(n)	השמדה
structure, building	(n)	מבנה (ים)
object	(n)	עצם
with the exception of		פרט ל..
open fight	(adj)	לחימה גלויה
to cause	(v)	להסב
damage	(n)	נזק
agent	(n)	סוכן
friend, sympathizer	(n)	אוהד
secret	(adj)	חשאי
normal way of life		מהלך חיים תקין

G L O S S A R Y מ י ל י ו ן

Engineering Corps ח י ל ה נ ד ס ה (תה"נ)

Page 97 עמוד

hostile	(n)	עויין
building of a bridge		בניה מעבר
over a gap		על-פני תהום
formation of obstacles	(n)	מערכת מכשולים
trench positions		עמדות חפורות
shelter(s)	(n)	מקלט(ים)
preparation of the area for an assault		הכשרת השטח ללוחמה
(time of rest), slack, halt		זמן רגיעה
reinforced concrete positions		עמדות מבטון מזויין
obstacle(s)	(n)	מכשול(ים)
entrenchment	(n)	התחמרות
army units	(n)	גייסות
pits	(n)	שוחות
barbed wire obstacles	(n)	מכשולי-חיל
mine obstacles	(n)	מכשולי-מיקוש
individual shelters	(n)	כוכי-מגן
to mislead	(v)	להטעות
measure taken		ננקט
visual deception	(n)	הטעיה חזותית
presence	(n)	מציאות
their formation	(n)	היערכותם
their movement	(n)	מגמתם
concealment	(n)	הסתרה

G L C S S A R Y מ ל י ל ו ן
Engineering Corps ח י ל ה נ ד ס ה (ח ה " ג)

Page 96 עמוד

deception	(n)	הונאה
absorbing	(n)	הבלעה
background	(n)	רקע
to recognize	(v)	להבחין
observation	(n)	חצפיה
observer	(n)	צופה

Page 97 עמוד

camouflage	(n)	מסוואה
dummy targets	(n)	מטרות מדומות

ה ד ר כ ה צ ב א י ת

כל מעולות והוראה, ההנחיה והקניית הידע, הכרוכות בהכשרת החייל למילוי תפקידו בצבא, ניתנות בהדרכה הצבאית. הדרכה מקצועית ניתנת לקצינים בכל הדרגות בבתי-הספר והמדרשות הצבאיים שב ישראל ומחוצה לה. מאז שנת 1955 עוברים צוותות של בעלי דרגות בכירים קורסים במדרשה לפיקוד ולמטה (בי"ס לפו"מ). בשנת 1963 נוסדה המדרשה להגנה לאומית, שאליה נשלחו בעלי הדרגות הגבוהות, שבצה"ל ועובדי מדינה אזרחיים, שחובתם נוגעת בענייני בטחון. כמו-כן נשלחו בעלי דרגות למדרשת שריון, למדרשת חי"ר (חיל-רגלים), למדרשת חת"ם (חיל-תותחנים) ולאימון והדרכה בתרגילים עוצבתיים של גופים צבאיים (עוצבתיים) המוקמים לצורך משימות מסוימות. גופים אלה מורכבים ממספר עוצבות יסוד בעלות עצמאות מנהלתית מינימלית מבחינת תנועה, אש ותחזוקה ומאוזנות מבחינת יסודות סיוע לחימה ותחזוקה. גוף צבאי זה מורכב, ממספר יחידות מחילות שונים, לפי מבנה קבוע מראש, לדוגמה החטיבה בצה"ל. עוצבת משנה כלולה אף היא בתוך עוצבה גבוהה יותר ולפעמים אף בתוך עוצבת יסוד. הבריגדה בתוך הדיביזיה (החטיבה בתוך האוגדה) בצבא ארה"ב היא דוגמה לעוצבת משנה לא קבועה. בקורסים השונים לקצינים ניתנים: מערכות שיטתיות של פעורים, תרגילים וכיו"ב, שנועדו להקנות מקצוע או נושא מסויים, במסגרת ההדרכה הצבאית, אשר ההדרכה בהם אינה נכללת בתהליך הרגיל של אימון והדרכת היחידה. להדרכה הצבאית של צה"ל סגל מנהלה, סגל הדרכה וקבוצות חניכים מתאמנות.

בית-הספר לפיקוד ולמטה (פ"ס) נוסד בשנת 1954. המכללה הצבאית והלאומית נוסדה בשנת 1963 ונסגרה מחוסר תקציב בשנת 1966.

בית-הספר לפיקוד ולמטה הנו מוסד צבאי תלת-שירוחי, והקורס בו נמשך כ-10 חודשים בענייני ביצועי משכ"ל, עניינים טכניים ומנהלה. רק קצינים מצטיינים, בדרגות בכירות, מתקבלים לקורס הנ"ל ועליהם חלה החובה לשרת 5 שנים נוספות, לאחר סיום לימודם.

הקורסים בכל אחד מזרועות הלוחמה והשירותים הטכניים לקצינים בדרגה, ולקצינים חוגרים, מתנהלים בסניפי המדרשות במשך 3 חודשים בבתי-הספר לשריון, חי"ר, חת"ם ובבית-הספר לתרגילים עוצבתיים. פחות מ-3 חודשים לאנשי המנהלה ולאנשי השירותים הטכניים. קורסים קצרים יותר, אף הם מתנהלים במקצועות האינדיבידואליים השונים.

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Military Training ה ד ר כ ה צ ב א י ת

Page 102 עמוד

teaching	(n)	הוראה
guidance	(n)	הנחיה
transfer of knowledge	(n)	הקניה
knowledge, know-now	(n)	ידע
are connected	(v)	כרוך(ים)
rank(s)	(n)	דרגה(ות)
military school(s)	(n)	מדרשה(ות)
crew(s)	(n)	צוות(ות)
senior	(adj)	בכיר
civilian	(adj)	אזרח
formation	(n)	עוצבה
mission	(n)	משימה
movement	(n)	חנועה
supply, maintenance	(n)	החזוקה
are balanced	(v)	מאוזן(ות)
definite	(adj)	קבוע
secondary	(adj)	משנה
set of lessons		מערכת שיטתית
were designed	(v)	נועד(ו)
to transfer	(v)	להקנות
process	(n)	תהליך
administrative cadre		סגל מנהלה
trainee(s)	(n)	חניך(ים)

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

Military Training ה ד ר כ ה צ ב א י ח

Page 103 ע מ ו ז

lack of funds		חוסר תקציב
tri-service		חלת-שרותי
senior	(adj)	בכירות
are bound to serve		חלה החובה
non-commissioned officer		קצין חוגר

Ranks Promotions & Decorations

Ranks Used In All Branches of Service דרגות בכל תזירות

Lieutenant General.....	רב אלוף (רא"ל)
Major General.....	אלוף
Brigadier General.....	תת אלוף (תא"ל)
Colonel.....	אלוף משנה (אל"מ)
Lieutenant Colonel.....	סגן אלוף (סא"ל)
Major.....	רב סרן (רס"ן)
Captain.....	סרן
First Lieutenant.....	סגן
Second Lieutenant.....	סגן משנה (סג"מ)
Sergeant Major.....	רב סמל ראשון (רס"ר)
Master Sergeant.....	רב סמל (רס"ל)
Sergeant 1st class.....	סמל ראשון (סמ"ר)
Sergeant.....	סמל
Corporal.....	רב טוראי (רב"ט)
Private 1st class.....	טוראי ראשון (טר"ע)
Private.....	טוראי (טור')

דרגות והעלאות בדרגה

הענקת דרגות גבוהות לאנשי צבא, מותנית במילוי כמה מהתנאים

הבאים: המלצת המפקד, סיום קורס, הצטיינות במבחן מקצועי, השלמת

תקופה מינימלית בדרגה מסוימת, ותקן פנוי.

להלכה, ישנן רק שלוש דרגות קצונה יסודיות בצה"ל: סגן; סרן; אלוף.

למעשה, הדרגות האחרות הן שינוי הקודמות בקידומת וכיוצא, כדי ציון

בכירות יחסית. תוארי הדרגות דומים בכל שלושת זרועות צה"ל.

דרגת תת-אלוף (תא"ל) הופיעה לראשונה ביולי 1968. הדרגות הקיימות כגון אלוף ורב-אלוף הועלו במעלה אחת בתוואה לחילוח זרים.

רב-אלוף, היא דרגת הקצינות הגבוהה ביותר בצה"ל, היא גם הדרגה החשיפית בסולם הקצונה והשש עשרה בסולם הדרגות הכללי של צה"ל. דרגת רב-אלוף מוענקת לקצין הממלא תפקיד רמטכ"ל. דרגת אלוף מוענקת לקצינים בשירות פעיל, המשרתים את מפקד המטה. בדרגת אלופים מכהנים מפקדי שלוש פיקודי המרחב, מפקד חיל-שריון, ראשי ארבעת אגפי המטכ"ל (אגף כוח אדם, מודיעין, אגף אפסנאות, מפקדה ראשית מקצועית) וראשי חיל-האוויר וחיל-הים.

לדרגת תת-אלוף מתמנים כ-17 קצינים, וביניהם הקצינים הנכללים במשטות פיקודי האיזורים, ראשי אגפי המיוע במטכ"ל, מפקדי מדרשת מטכ"ל, יועצו הבכיר של המטכ"ל וסגני המפקדים של חיל-האוויר וחיל-הים. דרגתו הנמוכה ביותר של קצין מקצועי חובר (ללא דרגה) היא סמל (דרגה זמנית).

עקרון העלאות בדרגה בצה"ל אינו מבוח הוותק, אלא, מסיכום מבצעיו של החייל. בדרך-כלל, נקבע אותו קריטריון לקצין שבדרגה ולקצין חובר ובולל גם את אנשי המילואים.

בגורמי העלאות בדרגה נלקחים בחשבון: השתתפות בבתי-ספר צבאיים, השנהגות, תכונות מיוחדות וביצועים.

דו"חות על השירות ושאר הדו"חות (דינים והשבונות) הנרשמים בסדירות, נלקחים גם הם בחשבון, כדי לרחום לתפקידים פנויים ומתאימים, מבח צוותי מוכשר ומוסמך הנדרש לשרת תקופה מינימלית בדרגה מסוימת. כדי להבטיחו להעלאה בדרגה, שדרגת סגן-שנה לדרגת סגן, נדרשת לפחות תקופת שנה אחת. מסגן-שנה לסרן - שלוש שנים, ו-4 שנים לכל דרגה גבוהה במעלה. מבח המועמדים להעלאה בדרגה נעשה בפרט בין קציני השדה אשר בסופו יכול הקצין להגיע לדרגת אל"מ (אלוף-שנה), רק 20% מבין אלה שהוכשרו והוסמכו לשם כך לראשונה, עלולים לקבלה.

G L O S S A R Y מ י ל ו נ

Ranks & Promotions ד ר ו ת ו ה ע ל א ו ת ב ר ו ג ה

Page 106 עמוד 106

the granting of	(n)	הענקת
depends on	(v)	מוהנה
fulfilment	(n)	מילוי
recommendation	(n)	המלצה
distinction	(n)	הצטיינות
professional	(adj)	מקצועי
completion	(n)	השלמה
other criteria		חקן פנוי
prefix	(n)	קידומת
suffix	(n)	סיומת
name(s)	(n)	תואר (ים)

Page 107 עמוד 107

degree	(n)	מעלה
to compare with		בהשוואה עם
foreign	(adj)	זר
scale	(n)	סולם
serve	(v)	מכהן
principle	(n)	עיקרון
total	(n)	סיכום
criterion		קריטריון (קנה מידה, תבחין)
quality	(n)	תכונה
report	(n)	דו"ח
are written	(v)	נרשם
regularly	(adv)	סדירות

GLOSSARY מ י ל ו ן

Ranks & Promotions ד ר ג ו ת ו ה ע ל א ו ת ב ד ר ג ה

Page 107 עמוד

to place	(v)	לרתום
selection	(n)	מבחר
able	(adj)	מוכשר
qualified	(adj)	מוסמך
candidate	(n)	מועמד
were qualified	(v)	הוכשר
were promoted	(v)	הוסמך

Ranks Promotions & Decorations

צ"ש (ציון לשבח) ואותות הצטיינות Awards & Decorations

הדרך הטובה ביותר לציון מעולות הראיות לשמן של אנשי צבא

היא - בעיקר על-ידי הענקת צלש"ים.

בשלהי 1969 קיבלה הבנחה את הצעת שר הבטחון ליצירת שיטה חדשה, של הענקת אותות הצטיינות ופרסים על ביצוע מעשה גבורה או על התנהגות מופתית או הישגים מיוחדים במיוחד. והן גם אותות עבור השתתפות בפעולה צבאית כגון: "אות הקוממיות", "אות סיני".

הצלש"ים חולקו לשלוש דרגות: עבור גבורה עילאית פנים אל פנים עם האויב, עבור גבורה קרבית, ועבור גבורה שאינה בקרב. בשנת 1949 החליטה הכנסת לבכיר בגבורתה של קבוצת חיילים, שהצטיינה במלחמת העצמאות. אותות והצטיינות כללו אז רק פרסים ללא עיסור (שליה), ניתנו ל-12 אנשים, ביניהם ארבעה, שקיבלו אותות לאור כותם.

האדון שקיבל פרס הצטיינות היה, רב-החובל בן-נחמן ממקד חיל-הים, שיצא למנסיה בראשון לינואר 1966.

ההצעה היתה הענקת אותות הצטיינות רטרואקטיביות (שכוון יפה לאחור), לגיבורי ישראל ולאלה הנזכרים בחזון מזכירות הפיקוד העליון במקודות היום, במקודת שיגרה או במצב.

מערכת אותות ניתנה על-פי החוק, שהוצע ע"י משרד הבטחון, לכל אלה ששירתו שירות פעיל שה-1 בפברואר 1948 עד ל-10 בסוף 1949, הזכאים לקבל את אות "מלחמת העצמאות". ואלה ששירתו בשירות פעיל שה-29 באוקטובר עד ל-6 בנובמבר 1956 הזכאים ל"אות סיני".

אלה ששירתו מינימום של 24 שעות רצופות, חוץ התקופה שבין ה-5 ליוני 1967 לבין ה-11 ביוני 1967 זכאים לאות "מלחמת ששת הימים". תשרות הצבאי, שלמני הקמת המדינה מצויין באותות עיסור המורכבים

צלי"ש (ציון לשבח) ואותות הצטיינות Awards & Decorations

ממליון מתכת, בקצה סרט צבעוני. הסרט הוא ממלחמת העצמאות.
כמו-כן ניתנים גם סרטי עיטור עבור חירות בצבא הבריטי במלחמת
העולם השניה, או לאלה, שהשתייכו לגוף צבאי מסויים, כ"סמל הבריגדה",
לפדתי הלגיון היהודי הבריטי. ו-"סמל הפלמ"ח" לפשתתפים במלוגות
המחץ של והגנה, או סרט עיטור לאלה שהשתתפו במערכה על ירושלים
כמו "סמל ירושלים".

G L O S S A R Y מ ל י ל י

Awards and Decorations צל"ש ואותות הצטיינות

page 110 עמוד 110

citation		ציון לשבח (צל"ש)
pointing out	(n)	ציון
outstanding		ראוי לשמו
end	(n)	סלהי
award(s) decoration(s)		אות(ות) הצטיינות
prize	(n)	פרס
act of heroism		מעשה גבורה
exemplary	(adj)	מופתי
achievement	(n)	הישג
decoration	(n)	אות
victory medal decoration		אות הקוממיות
superior	(adj)	עילאי
ribbon(s)	(n)	סרט(ים)
medal		עיטור (מדליה)
hero(es)	(n)	גיבור(ים)
memorandum	(n)	חוזר
supreme command		פיקוד עליון
routine order	(adj)	סדורה שיגרה
a set of		מערכה

Page 111 עמוד 111

medal of metal		מדליון מהכח
colored	(adj)	צבעוני
insignia	(n)	סמל
shock troops		מחץ

הנח"ל מסמל את הקשר בין צה"ל ליסודות הקונסטרוקטיביים של מדינת ישראל. והוא כולל חלוציות וחיל כאחד. לאחר כמה חודשים של אימונים צבאיים מזורזים, נכנסות קבוצות הנח"ל לפעולה בקיבוצים מסויימים לתקופה של שנה, עדיין תחת משמעת צבאית.

בקבוצים הם מקבלים את הכשרתם החקלאית. קבוצות הנח"ל מצטרפות לקיבוצי הגבול, או מקימות מושבים וקיבוצים, ולעיתים קרובות במקומות מסוכנים המועדים לפורענות. ובתנאי מגורים קשים. יחידות הנח"ל מקבלות במסגרת השירות הצבאי הכשרה וחינוך להתיישבות בטחונית, גוסף להכשרה הצבאית. הן מאורגנות לשם כך בפיקוד פונקציונלי, שהוא מסגרת פיקודית, אירגונית ומנהלתית למילוי משימות מוגדרות וללא כל אחדיות שרתבית. במלחמת העצמאות, התפתח הנח"ל כגורם המאחד את השירות הצבאי והחלוציות, וכמסדה העיקרית של תנועות הנוער הישראליות. עם התפתחותה של מדינת ישראל עזר נח"ל במניעת התפוררות תנועות הנוער, ואיפשר לקבוצות שונות להצטרף לגוף אחיד, ולשרת בדרך קולקטיבית את המדינה.

הנח"ל המורכב מ-60% צעירים ו-40% צעירות, הוא עובד אדמה ביום, ואיש צבא השומר על הגבולות בלילה.

חיל-הדגלים (חי"ר) חופך ומאמן את נח"ל, מספק לו ציוד צבאי, וחורם רבות להחדרת המשמעת הצבאית בשורותיו.

משכ"ל חי"ר קובע את היעדים שם מקים הנח"ל עמדות חדשות, מתוך התחשבות איסטרטגית בלבד. כל נקודה צבאית של נח"ל "מאומצת" ע"י הקיבוץ הסמוך, התורם עזרה, עצה, ואספקת ציוד חקלאי,

מאחד ובדרך-כלל באים אנשי נח"ל מהצידים כשהם מחוברים נסיון וידע חקלאיים.

לאחר כמה חודשים של אימונים אינטנסיביים, מוטל על הקבוצה לייסד קיבוץ לשם אימונים בשטח חקלאי לשנה אחת. עם חום האימונים נשלחים רק אלה, המוכשרים בופנית, לקורסים צבאיים מתקדמים יותר לעוד כמה חודשים.

עם חום התקופה הזו ועדיין במסגרת צה"ל, הם נשלחים בקבוצות לישובי הגבול, או מקימים ישוב משלהם, לפחים קרובות גם בשטח, שעדיין מועד לכל מיני פורענויות ובתנאים קשים. עם סיום השרות הצבאי, יכולה הקבוצה להמשיך ולפתח את עמדת הגבול ולהשבה לישוב אזרחי קבוע.

כמה מחברי הנח"ל בודדים בדרך השניה, שהיא השלמת תקופת שירותם במסגרת צבאית רגילה. לתחרי הנח"ל ניתנות אפשרויות השתלעות בקורסים מתקדמים בחקלאות, כך, שלאחר סיום תקופת שירותם בצה"ל, הם מצטרפים לקבוצות התישבותיות שונות ונקלטים כבעלי ידע ונסיון בחקלאות.

23 עמדות גבול קדמיות הוקמו ע"י נח"ל וכ-15 הפכו לישובים חקלאיים אזרחיים קבועים.

מכאן שמסרתו העיקרית של הנח"ל היא לעודד התישבותיות חקלאיות לאחר תקופת הגיוס.

בוגרי הנח"ל הקימו 18 כפרים, ויישבו מחדש 10 כפרים שמתישביהם נשחטו. קבוצות בוגרי נח"ל מצטרפות לכפרים הקיימים שכמה מהם, נמצאים לאורך הגבול.

ישובי הגבול הכוללים את עמדות הנח"ל מאורגנים כיחידות המסוגלות להגן על עצמן. כבר הוכח, שאפילו מקומות נידחים ומבודדים, עומדים בנסיון. בין אם תחמושתם דלה אך מספקת את הצריכה ובין אם ביצורם

מניח את הדעת, מסוגלים המתיישבים להחזיק מעמד תודות לרוח
הקרבת והמוראל הגבוה המעודדים אותם להגן על הרכוש והחיים
בכל מזיר.

שטחיה הקטנים של המדינה והזמן הנדרש לגיוס המילואים
הופכים את הגנת הארץ לחלק חשוב ונכבד של בטחון המדינה.
בפלישות קודמות, הגנו המתיישבים על עצמם בשגמות בינוניות
ובמקלעים (מבונות יריה) בינוניים וכן גם בנשק אנטי-טנקי.
צה"ל מצא לנחוץ להבטיח ביעילות את אימוני מפקדי הנח"ל, ולדאוג
לכך שאגירת מזון, דלק, ציוד רפואי וחומרי בניה שונים לשם
ביצורים יימצאו תמיד בנקודה מוכנים לעת חירום.
כמו-כן דאג צה"ל לבניית מקלטים תת-קרקעיים. גם הנשים השתתפו
בהגנת הבשר, והתגבורות של חיל-קשישים היו מגיעות מהערים הסמוכות
בעת חירום.

BEST COPY AVAILABLE

Pioneer Fighting Youth

נוסד חלוצי לוחם (נח"ל)

האימונים הטרומ-צבאיים מתנהלים בבית-הספר הדיאלי שבחיפה ובגמנסיה העברית הרצליה שבתל-אביב. תבנית הלימודים, כוללת חינוך תיכוני לתלמידים נבחרים מבין המתנדבים לאימונים צבאיים. עם סיום הלימודים, הם מגויסים מיד לצה"ל בדרגות של רבי-טוראים. ועם סיום קורס קצינים הם מקבלים אסמכתא לדרגת קצינות.

ב-400 מועמדים נרשמו לתכנית זו באוקטובר 1968. גם מדרשת המילואים מטפלת קצינים, ובה מספר מצומצם של סטודנטים, שהורשו להמשיך בלימודם (ללא עזרת צה"ל).

לאחר תקופת השתלמות בקורס צבאי יסודי, חייב נושא הלימודים להיות בעל ענין טכני מיוחד. על הסטודנטים הנ"ל לעבור אימונים צבאיים בכל קיץ, עם סיום לימודם באוניברסיטה, מקבלים אסמכתא לקצונה. רוב הקצינים הם מבין מגויסי שירות חובה.

הבחירה נעשית לאחר מבדקים פסיכוטכניים, תוך בדיקה מדוקדקת של התנהגות המועמד, הלך מחשבותיו, צורת ביצוע חפידו ונבחרני ידע. לאחר שלושה חודשים של אימונים יסודיים בבית-הספר ו-2-3 חודשים של אימונים בתפקידים פלוגתיים, נבחרים המועמדים המתאימים לקורסים נוספים של 3 חודשים לשם קבלת תואר קצין (ללא דרגה קבועה). רק אז, חוזרים החניכים לשירותים הפלוגתיים לתקופה של 2 עד 3 חודשים. לאחר-מכן, הם עוברים קורס של 6 חודשים כמועמדים לקצינות, ובסיומם את לימודם בהצלחה, מקבלים דרגת סגן-משנה, בסימס את שירות החובה, בידם הברירה אם להמשיך בשירות סדיר, בכוחות הסדירים של צה"ל, הכוללים שירות חובה וקבע.

מגויסי נח"ל עוברים תבנית לימודים של 3 חודשים ובה אימוני יסוד הדומים לאלה הניתנים למגויסים אחרים.

אימוני אנשי נח"ל הנבחרים, מתחילים בבית-הספר התיכון במסגרת תנועות הנוער במטרה לשרת כגרעין ביחידות נח"ל.

הטירונים המגויסים, שאים לבקש להצטרף לתפקידי נח"ל. כמו-כן, קיימת גם אפשרות להעברת איש נח"ל לצה"ל לשם השלמת שירות חובתו. בתקופת האימונים היסודיים נבחרים כ-15% ממגויסי הנח"ל לתבנית אימונים מוגדלת, כצעד ראשון לקראת אפשרויות לקבלת תואר קצין חוגר או קצין בעל זרנה בשלבים מאוחדים הן בנח"ל והן בצה"ל.

לאחר תקופת האימונים הנ"ל, יוצאות יחידות נח"ל לכפרים והיימים לשנה אחת. שם הם מקבלים הדרכה צבאית ונסיון בעבודות חקלאיות. האימונים הצבאיים נמשכים. כמה מקבלים הדרכה בתחזוקת נשק, וכמה מקבלים הדרכה בתכלה לשם תכלית צבאית.

השירות בכפרים נמשך כ-5 חודשים תוך אימונים מזורזים לאלה המתאימים לכך מבחינה גופנית. התבנית כוללת: קורס כללי במבצעי חי"ר והתמחות באחת מזרועות הלוחמה בענף מסויים כגון: חיל-שריון, חיל תותחנים, או חי"ר מוצנח. כ-5% נבחרים לשם השתלפות בבתי-ספר צבאיים לקצינים חוגריט ולקצינים שברגה. היחידות שאינן מוסמכות לפעילות קרבית, נשארות במושבים החקלאיים, אך ממשיכות לקבל הדרכה צבאית.

ישראל מנהלת אימונים צבאיים עבור ארצות אחרות. דרך פעולות המבנה האזרחי של נח"ל הוכחה בהתענינותן של אפריקה הlatינית, אסיה, והארצות החדשות של אפריקה המתחדשת. האימונים מתנהלים בישראל ובחו"ל. כדוגמאות לכך, יש לראות את אימוני צנחני נפאל וקונגו (קינשנא), ואת אימוני טייסי הסילונים באוגנדה.

חיל-הנשים של צה"ל סיפק אף הוא יועצים לחוף-השנהב, אקוודור,

נוסד חלוצי לוחם (נח"ל) Pioneer Fighting Youth

בוליביה, קוסטה-ריקה, בורמה והודו-סין (תיילאנד), שקיבלו עזרה
טכנית בתכניות הדרכת נוער וחקלאות.
מנהיגי תנועות נוער שונות שטנזניה, קניה, זמביה ומלאיה, ביקרו
לאחרונה בישראל, לשם אימונים מזורזים ומתקדמים.
יותר מ-30 ארצות, קיבלו הדרכה טכנית וצבאית מישראל בדרך זו או
אחרת.

GLOSSARY		מ י ל י
Pioneer Fighting Youth		נוער חלוצי לוחם (נח"ל)
Page 113		עמוד 113
symbolizes	(v)	מסמל
pioneering	(n)	חלוציות
soldiering	(n)	חיול
fast	(adj)	מזורז (ים)
discipline	(n)	משמעת
agricultural, farming	(adj)	חקלאות
dangerous	(adj)	מסוכן
subject to	(adj)	מוער
difficulties	(n)	פורענות
condition(s)	(n)	תנאי (ם)
living quarters	(n)	מגורים
training	(n)	הכשרה
settlement	(n)	התיישבות
functional	(adj) (תפקידי)	פונקציונלי
developed	(v)	התפתח
collapse	(n)	התפוררות
works the land		עובד אדמה
supplies	(v)	מספק
instillation (of)	(n)	החדרה (ת)
establishes	(v)	קובע
objective(s)	(n)	יעד (ים)
erects	(v)	מקים
consideration, point of view	(n)	התחשבות
is adopted	(v)	מאומץ (ת)
nearby	(adj)	סמוך

G L O S S A R Y מ י ל י ן

Pioneer Fighting Youth נוער חלוצי לוחם (נח"ל)

עמוד 114 Page

is directed	(v)	מוטל
to establish	(v)	לייסד
completion	(n)	הום
period	(n)	תקופה
to develop	(v)	לפתח
prefers	(v)	בוחר (ים)
are absorbed, are assimilated	(v)	נקלט (ים)
to encourage	(v)	לעודד
graduate(r) of	(n)	בוגר (י)
to abandon	(v)	נטש (ו)
proved	(v)	הוכח
remote place	(n)	נידח
are isolated	(n)	מבודד (ים)
poor	(adj)	דל (ה)
need	(n)	צריכה

עמוד 115 Page

adequate		מניח את הדעת
to hold one's position		להחזיק מעמד
fighting spirit		רוח קרבית
considerable	(adj)	נכבד
invasion(s)	(n)	פלישה (ות)
found necessary	(v)	מצא לנחוץ
food storage	(n)	אגירה (ות)
underground	(adj)	חת-קרקעי (ים)
force of veterans		חיל-קשישים (חק"ש)

עמוד 116 Page

become qualified		אסמכתא
psychotechnical examination		מבדק פסיכו-טכני
reduced	(adj)	מזומצם
precise	(adj)	מדוקדק
way of thinking		הלך מחשבות
choice	(n)	ברירה

עמוד 117 Page

are authorized	(adj)	רשאי
completion	(n)	השלמה(ת)
broaden	(adj)	מוגדלח
step	(n)	צעד
specialization	(n)	החמחות
branch	(n)	ענף
supplied	(v)	סיפק (לספק)
leader	(n)	מנהיג

ס ר ו ס צ ב א י ו ח

גדודי נוער (גד"נע) גד"נע

צה"ל, משרד הביטחון ומשרד החינוך-והתרבות אחראים כאחד לתנועת הנוער הגד"נעית.

הגד"נע קולט לשורותיו בני נוער שכולם מתנדבים בגילי 14-18, הבאים מבתי-הספר התיכוניים, אירגוני הנוער וכפרי עולים. מטרת הגד"נע היא להדריך בני נוער, לחלוציות ולהגנת הארץ, ולרכו את הדרכתו משטחים צבאיים מבניים שהם בעצם אמצעי חינוך לביטחון לאומי.

למסגה היה הגד"נע קיים עוד זמן רב לפני מלחמת העצמאות. הגד"נע הדריך את חניכי ההגנה, וכן גם ידועה לשבח, יחידה גד"נעית שעצרה את התקדמות הלגיון הירדני.

לאחר מלחמת העצמאות, עסק הגד"נע בבניית הכביש לעין-גדי, עזר לעולים חדשים וביצר את ישובי הגבול.

בין השנים 1957 - 1956 עסקו יותר מ-4600 גד"נעים בגיזורי ישובי הגבול נגד התקפות פדאין ומחתננים.

פעילות הגד"נע נחשבת כחלק מחכמת הלימודים בבתי-הספר התיכוניים, ב-110 בתי-ספר כלליים, ב-120 בתי-ספר מקצועיים וב-34 בתי-ספר חקלאיים. הגד"נע כולל כ-100.000 נערים ונערות. כל שנה עוברים 18.000 מהם קורסים של עשרה ימים בבסיסי אימוני הגד"נע.

ענפי הגד"נע הקיימים הם: גד"נע-אוויר, גד"נע-ים, איתות וקליפה למטרה.

בגד"נע-אוויר, מלמדים להטיס דאונים ומסוטים קלים. כך עוזרת הדרכה זו לצה"ל בבחירת חניכים מוכשרים לקורסיים של חיל-האוויר והחוסכים ע"י כך סכומים ניכרים לצה"ל.

כ-10.000 גד"נעים משתתפים מדי שנה בצעדת הימים לירושלים.

כל שנה מסיימים כ-1000 גד"נעים קורסים של מדריכי גד"נע ומדריכי ספורט, והופכים למדריכים פעילים, לאחר גיוסם לצה"ל הופכים למדריכים בצבא.

בני נוער שקיבלו חינוכם והדרכתם בעלית הנוער, שהוא האירגון המטפל לראשונה בילדי עולים חדשים, שהגיעו לישראל ללא הורים או קרובי משפחה וביחומי מלחמה וילדי משפחות עולים עם בעיות קליטה, מקבלים הדרכה גד"נעית רגילה בצמותם להצטרף לאחר-מכן לצה"ל בקבוצות נח"ל מאורגנות.

משנה לפני גיוסה, מתרכזת כל קבוצה ל-21 יום בחוות הגד"נע בבאר-אורה, שליד אילת, ופגשת עם שתי קבוצות דומות. כך נוצר גרעין שממשיך לעבוד במלוכד גם בעת שירותו הצבאי, ולאחר-מכן מצטרף לקיבוצים.

אימוני הגד"נע נעשים בהתנחלות המינהל הצבאי של המטכ"ל. מטקד פיקוד והדרכה הצבאית אחראי לביצועים המנהלתיים בכל מרכזי והיגיון הצבאי. ראשי זרועות הלוחמה אחראים לאימונים הטכניים, כאשר לחיל-האוויר, לחיל-הים ולנח"ל אמצעי הדרכה שלהם. תכנית הלימודים, ממושכת ובעלת רמה גבוהה. האימונים נעשים בתנאי קרב אמיתיים בנשק קל, שרמטות ותותחים, בליווי כדורים חיים. חשיבות רבה ניתנת לניידות, רכיבת ידע בחקירת מקומות מבוזרים ותיאום עם שירותי זרועות אחרים. כידוע חי"ר, חש"ג וחח"ם משתפים פעולה בשעה שחיל-האוויר מצטרף אליהם בתמרונים שולבים. חשיבות רבה ניתנת להכרת השטח. התימרון מתנהל תוך ניצול אפשרויות ומגבלות הציוד הנחוץ למאבק, והשימוש בסוגי נשק מתאימים לפי הצורך. האימונים כוללים הדרכה בנשק קל, צופיות, סיור, תחזוקה ועזרה-ראשונה. כמו-כן גם לימודי השפה העברית, היסטוריה, גיאוגרפיה ונושאים

גדודי נוער (גד"נע)

אחרים הממרישים בלג החניך אורחות טובה. מחוסרי השכלה מקבלים
סייעורי קריאה וכתיבה.

הלימודים הללו נדרשים מבחינה מעשית. כידוע חלק מזער מזמנם
מבלים החניכים במגרשי המצודים, ובחדר הכימוסית בגנע קל.
אך נרביה זמנם מוקדש לתרגילי משולים, וצדוד ארוכות טווח.
התרגילים מתנהלים ביום ולעיתים קרובות בשעות הלילה.

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

Gadna גדרדי נוער (גד"נע)

Page 122 עמוד

takes in	(v)	קולט
to train	(v)	להדריך
to concentrate	(v)	לרכז
by means of	(n)	אמצעי
is commendable		ידועה לשבח
stopped, halted	(v)	עצר (ה)
infiltrator	(n)	מסתנן (ים)
signaling	(n)	איתוח
target practice	(n)	קליעה למטרה
to fly	(v)	להטיס
glider(s)	(n)	דאג' (ים)
trainee(s)	(n)	חניך (ים)
considerable	(adj)	ניכר (יה)
march	(n)	צעדה

Page 123 עמוד

war orphans		יתומי מלחמה
problems of absorption		בעיות קליטה
to expect	(v)	בצפותם (לצפות)
training farm	(n)	חוזה
together	(adv)	מלוכד
know how	(n)	ידע
coordination	(n)	תיאום
maneuver	(n)	חמרונים
limitations	(n)	מגבלות

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

גלדיא גלדי נוער (גד"נע)

Page 123 עמוד 123

fight	(n)	מאבק
scouting	(n)	צופיות
reconnaissance	(n)	סיור
first-aid		עזרה ראשונה

Page 124 עמוד 124

implant	(v)	מטריש (ים)
good citizenship		אזרחות טובה
uneducated		מחוסר השכלה
little part	(n)	מוער
spend	(v)	מבלים
parade ground	(n)	מגרש מצעדים
practical training		הדרכה שימושית

אזורי פיקוד מרחביים Territorial Commands

שמות יחידות מאורגנות Basic Units

squad	כיתה
platoon	מחלקה
company	פלוגה
battery	סוללה
battalion	גדוד
brigade	חטיבה
unit	יחידה
formation	עוצבה
division	אוגדה

אזורי הפיקוד המרחביים של ישראל הם מסגרות מערכתיות ומנהליות גבוהות ביותר בכוחות היבשה, הנושאות באחריות לגזרות יבשתיות ועשויות להפעיל עוצבות ויחידות באזורים הדרושים לכוחות הלוחמים לניהול מבצעים.

ישראל מחולקת לשלושה אזורי פיקוד:

1. פיקוד מרחב הצפון 1. northern command
2. פיקוד מרחב המרכז 2. central command
3. פיקוד מרחב הדרום 3. southern command

כל אזור כזה מתנהל בידי אלוף. פיקודי אזורים אלה הם מקסימים, המבוססים על שיטת הגנה טריטוריאלית או מרחבית מבחינה ארגונית-צבאית ועל ייסוד הגדודים.

ההגנה המרחבית מבוססת על משימה כפרים לאורך הגבולות. כל שושרת כזו נמצאת בידי הפיקוד המקומי כחלק מצה"ל. ניתן להם נשק ושריון והם משתתפים באימוני ותרגילי עדה צבאיים.

אזורי פיקוד מרחביים Territorial Commands

פיקוד מרחב הצפון גובל עם סוריה ולבנון.

פיקוד מרחב המרכז גובל עם ירדן.

פיקוד מרחב הדרום גובל עם מצרים.

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל ו ן מ י ל ו ן

Territorial Commands אזורי פיקוד שטחיים

Page 127 עמוד

framework for warfare		מסגרת מערכתית
administrative framework		מסגרת מנהלתית
sector	(n)	גזרה
is based upon	(v)	המבוסס
system	(n)	שיטה
chain	(n)	שרשרת

Page 128 עמוד

borders	(v)	גובל
---------	-----	------

אירגון כללי של כוחות צה"ל

צה"ל מורכב מכוחות סדירים ומילואים ומכוחות הגנה יבשתיים, אוויריים וימיים. כמו-כן מורכב צה"ל מיחידות קבע הכוללות למעלה מ-40,000 איש. הגילים 18 - 21.

א. חיל-האוויר - טכסיסי, ומצוייד בעיקר במטוטי-קרב ומפציצי-קרב. לחיל-האוויר הישראלי אין מפציצים כבדים.

המשימה הראשונה במעלה של חיל-האוויר (ח"א), היא להשמיד את חיל-האוויר של האויב במטרה להשיג עליונות אווירית, ולאחר מכן לסייע לכוחות הקרקע של חיל-השריון (חש"נ). אותם המטוסים משרתים בעת ובעונה אחת לאותה המטרה.

ב. חיל-השריון ממונע

ג. חיל-התותחנים נייד - מחולק לחטיבות בעלות 3000 איש כל אחת.

לכל חטיבה תחמושת משלה, ונשמעת למטכ"ל שדה משלה.

ד. יחידות חיל-מילואים (חי"ם) כלליות - כוללות את חיל-התותחנים

(חח"ם), חיל-הנדסה (חח"נ), צנחנים, או קומנדו.

חי"ם, עובר אימונים מוגברים ובדרך כלל לחופה של חודש אחד בשנה. בשנת 1968 נמשכו האימונים עד ל-3 חודשים בגלל כיבוש השטחים והתעורות הטירור הערבי.

חי"ם כיסוד צה"ל - עלול להקרא לשירות בכל רגע ובמהירות מפתיעה.

לפעמים עוברים כ-48 שעות מהרגע בו צנחן מילואים עוזב את עבודתו

האזרחית עד הימצאו בקווי החזית.

חיל-המילואים כולל כ-260,000 איש.

ה. קבוצות הגנה שרתביות - בדומה למשמר הלאומי האמריקאי - יחידות

המורכבות מחיילים מיוחדים הנקראת חיל-קשישים או הג"א.

ו. חיל-הים - מגן על חופי הארץ, וכולל ספינות ניידות, סירות טורפדו,

שולות מוקשים, משחתות, נחתות, וכמה צוללות. כשפרצה מלחמת ששת הימים,

היה הצי הישראלי קטן פי שש מהצי המצרי. הישראלים הזניחו את הצי למען

פיתוח שירותים צבאיים אחרים.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל ו ן

Organization of the I.S.F. אירגון כללי של כוחות צה"ל

Page 130 עמוד

regular force		כוח סדיר
regular units		יחידות קבע
fighter	(n)	מטוס קרב
bomber	(n)	מפציץ קרב
heavy bomber	(n)	מפציץ כבד
to destroy	(n)	להשמיד
ground forces		כוחות קרקע
at the same time		בעת ובעונה אחת
occupation of territories		כיבוש השטחים
rising	(n)	התקוררות
terrorism	(n)	טרור
defends	(v)	מגן
patrol boats	(n)	ספינות ניידות
minesweeper	(n)	שולח מוקשים
destroyer	(n)	משחתת
landing craft	(n)	נחתת
submarine	(n)	זוללת
neglected	(v)	הזניח(ו)

חיל-האוויר הישראלי לא היה קיים בזמן החלוקה בנובמבר 1947.
ב-11 מטוסי ספורט להדרכת טייסים (או בסלנג ישראלי: "פרימוסים"),
נרכשו בדרכים לא דרכים.
מטוסים מנושרים אלה, צויידו ברימוני-יד, או בפצצות מחוצרת בית.
יש להסתכל כיום בליגלוג בעובדה, שחלק חשוב של משרשימדיטים נרכש
בזמנו בצ'כוסלובקיה.
אכן בראשיתו היה חיל-האוויר הישראלי מעין אוסף של עודף מלאי
מלחמתי או, אוסף גרוטאות.
כיום משתמשת מדינת ישראל לשם פשימות הדיפה בפנטומים פ-4
כמפציצים התקפיים החוטבים לה את המיראנ'ים הצרפתיים והקטנים
והקלים.
הפנטום פ-4, מפורסם ככלי-טים רב-צדדי בפעולותיו, ובעל סווח סיסה
ארוך לזמן ממושך. המטוס שנוצר בארצות-הברית, ומשמש כיום כנקודת
מוצא לשם מגע עם המיגים הסובייטים-מצריים.

BEST COPY AVAILABLE

SYNOPSIS מ י ל י

Air Force origins מקורות חיל האוויר

Page 132 עמוד 132

partition		חלוקה
were acquired	(v)	נרכש(ו)
spotted	(adj)	מנומר(ים)
hand-primed	(n)	רימון-יד
home made	(adj)	חוצרת בית
irony	(n)	ליגלוג
really		אכן
some kind of		מעין
collection	(n)	אוסף
junk	(n)	נרוטאוח
for repulsion		הדיפה
in various		מפורסם
many-sided	(adj)	רב-צדדי

חיל-האוויר הישראלי הוא אחד משלושת זרועות הלוחמה של צה"ל.
ראשיתו של חיל-האוויר בשנת 1948.
אז כלל חיל-האוויר הישראלי כתריסר פייפרים, שנחבלו ע"י תברת
אווירונים מקומית.
כיום יש בידי ישראל כוח אווירי סילוני קטן אך מודרני. בשנת
1948 סמכה מדינת ישראל בעיקר על מח"ל (מתנדבי חוץ-לארץ), סייסים
וטכנאים. כיום מעמיד חיל-האוויר הישראלי דורות של סייסים
וצוותות קרקע.
לחיל-האוויר כושר תחזוקה וייצור חלקי-חילוף לסילונים המודרניים
ביותר כמו סילוני פוגה-מגיסטר, שנבנו לפי דגם צרפתי.
כיום נבנים גם בישראל מנועים דו-סילוניים לשם אימונים ע"י
"תעשית מטוסים ישראלית".
ישראל רכשה את מטוסי הקרב הראשונים שלה בשנת 1948.
שני מפציצים מצריים נורו והופלו בשמי תל-אביב ביום, ששטוסי הקרב
הישראליים השריאו בפעם הראשונה.
חיל-האוויר הישראלי יצא לקרב נגד צבאות ערב, שעלו עליו במספרם
ביחס של ארבעה לאחד, וכשגידו מטוסים בעלי איכות נמוכה יותר.
חיל-האוויר הישראלי תקף את המצרים ב-200 גיחות מהן כ-20 גיחות
בעת הקרבות בנגב.
חיל-האוויר הישראלי סיים את מלחמת העצמאות כאשר כ-20 - 15
מטוסים מצריים הופלו בקרבות אוויר בנוסף למטוסים מצריים רבים,
שהושמדו על הקרקע.
כידוע, נפסקו התקפות האוויר המצריות על תל-אביב, כשהמפציצים
הישראליים הופיעו בשמי קהיר ודמשק בשנת 1948.
ישראל שמרה על עליונותה האווירית במשך שמונה שנים וגם במערכת סיני,
כששמונה מטוסי אויב נורו והופלו בקרב אווירי אחד.
מטוס פייפר ישראלי, נורה ונפל בלהבות לאחר כעשר דקות של קרב פנים

אל שנים עם סילון מיג.
מאז מלחמת העצמאות יצאו הישראלים מקרבות כשדם על העליונה בקרבות אוויריים נגד סייסים ערביים. כל זאת הודות לאימונים מעולים שהתנהלו ועדיין מתנהלים בחיל-האוויר הישראלי.
היכולת לתפן בשלושה ממדים בבת אחת. ממד המהירות, ממד הגמישות, וממד זכוונת-ראש, הפכו את חיל-האוויר הישראלי ליסוד והגנה החיוני של מדינת ישראל.
חיל-האוויר ושירותיו הנדרשים, לשירות המחיר הדב הקשור בכך, נמצא תמיד במצב דבן לכל פעולה מידית.
צה"ל אינו חוסך מאמץ כרי שטייסיו ומטוסיו יימצאו ברמה מקסימלית גבוהה ככל האפשר.
דבנת צוותות חיל-האוויר נעשית מבעוד מועד, חוך כוננות וטיפול בכל ציוד חדיש המגיע לישראל.
חיל-האוויר הישראלי צוייד במספר סילוני-קרוב מודרניים כמיראז'ים, שעמדו במבחן נגד המיג 21 שהוסס ע"י הערבים.
הפעלת המיראז'ים ציינה צעד של התקדמות והתפתחות ממטוסים שעברו את שהירות הקול ב-1.1 מאך (סופר-מיסטרס) למטוסים, שעברו את שהירות הקול ב-2.2 מאך.
מבאן בולטת ההתקדמות ממטוסי בוכנה לפני 12 שנה למטוסי הסילון של היום.
מטוסי הקרב החדישים מצויידים בסילי אוויר-אוויר. כיום נעשים סידורים לרכישת סילונים חדישים ביותר מתוצרת ארה"ב.
מטוסי תובלה לקחו חלק פעיל וחשוב ביותר במלחמת העצמאות, לתובלת ציוד לכוחות צה"ל, שכותרו ע"י האויב בתוכי גבולות ישראל ובעיקר בנגב המבודד. מטוסי התובלה ססו ב-1956 והתקדמו בד בבד עם מערכת סיני בהצניחם את גדודי הצנחנים כ-40 מילין מתעלת סואץ.

בדאגתו לצידום של חילות הלוחמה והפניית הנפגעים מצועה מוקפת, ודאח חיל-האוויר יכולת ללא תקדים.

המטוסים הקלים חרמו רבות בתצפיות מהאוויר, בהטקת ציוד והפניית נפגעים. כמו-כן ביצע חיל-האוויר מבצעי קשר, שאיפשרו הסתעדות מהירה של חיל-השריון.

מסוקים (הליקופטרים) שנרכשו מצרפת וארה"ב הגבירו את התחבורה האווירית. הם שימשו לפינוי נפגעים, ולהובלת ציוד ליחידות הלוחמות. בעת שלום הוכיחו המסוקים את יעילותם, בספקט עזרה לכשרים פנותים עקב השטפונות, או בחלצם אזרחים, שנלכדו בבנינים בועדים. מינויו של אלוף דן טולקובסקי, (ששירת בחיל-האוויר המלכותי הבריטי), בשנת 1953 למפקד חיל-האוויר הביא למפנה מבריע בתולדות חיל-האוויר הישראלי.

טולקובסקי ביצע שינויים נרחבים. הוא שינה בדרך גאה ביותר, את יחס הפיקוד העליון לאנשי חיל-האוויר והנהיג שיטה אימטרטגית ראוויה לשמה. כדי להעביר את השקפותיו, נאלץ טולקובסקי להאבק בשלטונות ואזרחיים מצד אחד, וברמטכ"ל עצמו, שהיה אז רב-אלוף משה דיין מצד אחד, מוזר, שיוזם טכסיסי התגמול כמשה דיין טרם התחשב בחיל-האוויר כגורם מבריע במלחמה המודרנית. (ראה "חומות ישראל").

אימטרטגית חיל-האוויר של טולקובסקי התבססה על שלוש נקודות עיקריות: א. יש להזרים דם חדש לחיל-האוויר הישראלי ולספק לו, עד כמה שאפשר, משוטים חדישים ביותר, שאחד ואין מלחמה מודרנית שתנהלת ללא להקות קרב, כדי להגן על השטח מפני החקפות אוויריות של האויב. כמו-כן יש להנהיג את השימוש במפציצים קרביים כדי להעביר את המלחמה לשטחו של האויב.

ב. היות ומדינה קטנה כמדינת ישראל מותקפת מכל עבר ע"י שכנותיה העוינות ומרכזיה העירוניים של המדינה נתונים לחסדיו של כל מטוס

או מטאיץ קרבי ערבי, ודי שההירות והיעילות הנם גורמים נכבדים בעיני איסטרטגיה אווירית.

ג. המהירות היא ממד מוח הפעולה של המטוס באוויר, והיא תלויה ברמת אימוני הצוותות. עבור מדינה קטנה כישראל, שמקורותיה ובספייט דלים ביותר, ודי שהיעילות עצמה מותנית באחידות המנהלית ושיתוף הפעולה של צוות המטוס. כמו-כן גם השימוש המקסימלי במטוסים, חוך תקופת זמן מסוימת בא אף הוא בחשבון.

לו רצה חיל-האוויר הישראלי בזמנו, לענות לדרישות הגנתה והלאומית של מדינת ישראל, ודי שהיה עליו לחסל את גרופאות דגמי המטוסים השונים, שהיו ברשותו ולרכוש מטוסים המשתייכים לאותו דגם. ולמי דברי טולקובסקי, על כל מטוס כזה להיות רב-שיכושי לשם מספר רב של גיחות בעלות אופי שונה.

לאחר משא-ומתן מייגע, עלו בידי מדינת ישראל לרכוש מצרפת, בשנת 1954, סילונים מודרניים, מב"מים (משירי כיוון ושרחק, - ראדאר) וציוד אלקטרוני נוסף בבמויות ניכרות וביניהן גם יחידת אורגנים, ששה מיסטרים ס-2 ו-12 מיסטרים ס-4. ובמויות הרבות של ציוד מלחמתי שהגיעו מצרפת ערב מערכת סיני, ב-1956, ובניסו את חיל-האוויר הישראלי לתקופה העל-קולית.

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ת

Air Force חיל - אוויר (ח"א)

Page 134 עמוד 134

counted on	(v)	שמך
places into service	(v)	מעמיד
generation(s)	(n)	דור(ות)
ability	(n)	כושר
producing	(n)	ייצור
spare-parts	(n)	חלקי-חילוף
jet(s)	(n)	סילון(ים)
design	(n)	דגם
engine	(n)	מנוע
were shot down		נורו והופלו
took off	(v)	המריא(ו)
sorties	(n)	ביחות

Page 135 עמוד 135

to maneuver	(v)	לחמץ
dimension(s)		ממד(ים)
flexibility (maneuverability)	(n)	גמישות
direction of fire		הכוונת אש
high cost		המחיר הרב
effort	(n)	שאמץ
ahead of time		מבעוד מועד
propeller	(n)	בוכנה
transport plane(s)		מטוס(י) חובלה
were encircled	(v)	כותרו
inside	(prep)	בחוכי
step by step		בד בבד

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל י מ

חיל - אוויר (ח"א) Air Force

עמוד 136 Page

evacuation of casualties		הפניית נפגעים
surrounded	(v)	מוקף (ח)
ability without precedent		יכולה ללא-תקדים
reconnaissance	(n)	תצפית
assault	(n)	הסתערו
cut off	(adj)	מנותק
blow (v)	(n)	שטפון (וח)
to extricate	(v)	בחלצם (לחלץ)
were caught	(v)	נלכדו (להלכד)
burning	(adj)	בוער (ים)
large changes		שינויים נרחבים
in a fair way		בדרך נאה ביותר
attitude	(v)	יחס
to serve as a		ראויה לשמה
reflection (n)		השקפה (וח)
was a (n) (n) (n) (n)	(v)	נאלץ
to (n) (n)	(v)	להאבק
(n) (n)	(v)	מוזר
initiator	(n)	יוזם
remained	(adj)	תנמול
was (n) (n)	(v)	והתחשב
the (n)	(n)	גורם
was (n) (n)	(adj)	מכריע
was (n) (n)	(v)	התבסס (ה)

G L O S S A R Y מ י ל ו י

Air Force חיל - אוויר (ח"א)

עמוד 136 Page

since, because		מאחר ו-
conducted	(v)	מתנהל(ת)
air squadron(s)	(n)	להקה(ות)
municipal	(adj)	עירוני
to the mercy of		חסדיו

עמוד 137 Page

significant	(adj)	נכבד
range of action		טווח הפעולה
resources	(n)	מקורות
poor	(adj)	דל
is conditioned	(v)	מותנה(ית)
administrative unity		אחידות מנהלית
coopertaion	(n)	שיתוף-פעולה
to liquidate	(v)	לחסל
junk	(n)	גרוטאות
multi-purpose	(adj)	רב-שימושי
negotiation	(n)	משא-ומתן
tiresome, (fatiguing)	(adj)	מייגע
supersonic	(adj)	על-קולי

מערכת סיני הוכיחה את שיטותיו של דן טולקובסקי. שיטה המטוסים
הזוגיים, כיחידת התקפה או כיחידת סיוע טקטית הוכיחה את עצמה במבחן
ונתקבלה פה אחד.

כל משימות הסיוע, המעקב וההפצה, תוכננו בישראל לביצוע ע"י יחידות
זוגיות של מטוסים (במקום בארבעה, ששה, שמונה, או שנים-עשר מטוסים
בארצות אחרות). המטוס השני בבל יחידה זוגית שכוו הגן על הראשון
שנכנס לפעולה, ובשעת הצורך בשעת נסיגה.

שיטה זו, שהוכחה בהצלחה במערכת סיני, נמשכה גם במלחמת ששת הימים.
עם תחילת התקיפה, ב-5 ליוני, טסו הסילונים הישראליים כיחידות של
ארבעה ארבעה.

כל יחידה כללה שני זוגות סילונים. הזוג הראשון נכנס לקרב עת הזוג
השני חיפה על הראשון. הזוג השני נכנס לקרב אף הוא ברגע שהזוג
הראשון סיים את משימתו.

על פוזר וויצמן יורשו של דן טולקובסקי, שנחמנה בשנת 1958,
הוטל התפקיד לשנות אחת ולתמיד את הרכבו של חיל-האוויר הישראלי,
ולתכנן ל"אגרוף הברזל" של חיל-האוויר הישראלי.

חיל-האוויר מורכב בערך מ-11,000 איש. רובם מתנדבים. עליהם לאבטח
את שטחה האווירי של ישראל, להשיג עליונות אווירית ולסייע בידי
חיל-היבשה וחיל-הים.

חיל-האוויר כחיל-הים כפוף להוראות דמשכ"ל; מפקד חיל-האוויר מדווח
ישירות לרמטכ"ל. מבצעי חיל-האוויר עוברים בקורת של צוות מטכ"ל-אוויר
מוקדם.

חיל-האוויר מאורגן בטייסות, שהן למעשה יחידות יסוד הנמוכות ברמה
אחת מלוח ומגפיים שעשויות להתקיים או לפעול כיחידות משנה, או,
כפלגות של טייסות, או, לפעול עצמאית, וכן בגויות מעוצות אוויריות
המורכבות בדרך כלל מלוח מבצעי (קרב, הפצה וכו'), לוח אחזקה,

שירותים, להק הבסיס ולהק שירותי רפואה.
כל טייסת מורכבת מ-26 עד ל-24 מטוסים לפי סוג המטוס.
הסיווג הוא יותר שמי ממשי, מביון שחימוש המטוסים נעשה לשם
ביצוע משימות.
הטיכום המספרי הוא כשני שלישים של סילונים, ערובם ממקורות
צרפתיים וכשליש אחד מדרכש האחדון שנעשה בארה"ב.

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל ו

איר האוויר איסטרטגיה חיל האוויר

עמוד 141 Page 141

was accepted unanimously		נהקבלה פה אחד
pursuit	(n)	מעקב
was successful		הוכתרה בהצלחה
attack	(n)	חטיפה
covered	(v)	חיפה (לחפות)
successor	(n)	יורש
iron fist		אגרוף הברזל
subject to	(v)	כפוף
reports	(v)	מרווח
supervision	(n)	בקורת
squadron(s)	(n)	טייסת(טייסות)
group	(n)	להק
flight	(n)	גף
detachment	(n)	פלוגה

עמוד 142 Page 142

in name	(adj)	שמי
than real	(adj)	ממשי
armament of (armament)	(n)	חימוש
numerical total		הטיכום המספרי
two third		שני שלישים
one third		שליש
(armament) acquisition	(n)	רכש

בדרך כלל שמי המזרח התיכון בהירים, ומאפשרים שיטת הדרכה אווירית יעילה ביותר, הכוללת מספר שעות הדרכה לפני טיסת סולו (טיסת יחיד).

צרכי השעה של ישראל תובעים טיסות אימונים, שאינן ממושכות. חיל-האוויר הישראלי נמנע משימוש בטכניקת הטיס שלו במוג-אוויר גרוע ולשם כך אימץ את שיטת הדו-קרב האווירית. בתקופת הטילים של ימינו משתמש עדיין חיל-האוויר בשיטות יסודיות יותר. רמת הדרכתם של הטייסים שקולה כנגד החומר הניתן בידיהם וע"י כך התקבלו תוצאות חיוביות, שגרמו לצחוננו המזהיר של חיל-האוויר הישראלי.

פסילה ראשונה

טייס העתיד נבחן נקרב בוגרי תיכון. עליו לשרת 5 שנים. במשך ששת החודשים הראשונים עליו לעבור מבחנים פסיכו-טכניים או מבחנים גופניים ופסיכולוגיים.

המועמד לטיס חייב תוך 18 חודשי אימונים להיות צנחן נוקשה ולסיים גם קורס הניתן לפלוגות המחץ.

פסילה שניה

במקרה זה על המועמד לטיס לדעת כיצד עליו להתחמק מהשבי, ולמצוא את דרכו חזרה לבסיס. כמו-כן עליו לדעת להגן על עצמו במקרה ועליו לצנוח בשטח האויב. כשהוא נקרא לסייע לפלוגות קרקע, עליו לדעת את שיטות הלחימה של חבריו בדרך יסודית ביותר, על מנת שכל פעולותיו והיינה בעלות משמעות יעילה.

אחוז ניכר מקרב הטייסים בא מקיבוצים והמושבים. תפקידו הסופי של הטייס תלוי בגיצועו. הטובים לטיס, מקבלים אימון והדרכה בסילוני קרב. אחרים, הופכים לטייסי תאבורה.

..... א י מ ו נ י
 Pilot Training ס י ס י ס י

Page 144: עמוד

require	(v)	חובע
does not use	(v)	נמנע
dog-fight	(n)	דו-קרב
is equal to		סקולה
elimination	(n)	פסילה
not a...	(adj)	נוקשה
shock troops		פלוגות מחץ
to evade	(v)	להתחמק
captivity	(n)	שבי
to defend	(v)	להגן
significance	(r)	משמעות
among	(prep)	מקרב

השוואת הפנטום למיג 21 Comparison of Fl. to Mig21

<u>פנטום</u>	<u>מיג 21</u>
שהירות מקסימלית:	למעלה מ-1320 (מיל לשעה). 1320 (מיל לשעה)
צוות:	2 אנשים איש אחד
רדיוס קרבי:	900 מילין 375 מילין
קצב ההפצה:	30.000 רגך לרגע 30.000 רגל לרגע
משקל מקסימלי להפצה:	61.000 ליטראות 16.700 ליטראות
עומס המטען:	16.000 ליטראות בלתי ידוע
חימוש טיפוסי:	18 פצצות 750 ליט. כ"א 2 מחזחים 30 מ"מ
	15 מוקשים 680 ליט. כ"א 2 טילים שווים
	7 פצצות עשן לטילי הסיידוינדר
	11 פצצות נאפלים האמריקאייט.
	4 טילי בול-פופ
	15 רקטות בצרור

לפנטום שני טייסים ושני מנועים. במקרה ואחד המנועים יוצא מכלל שימוש אפשר להמשיך להפעילו במנוע שני.

הטייסים הישראליים קוראים לפנטום בשם ה"נאבוט" (בסלנג: המוט), המהיר, הרב-צדדי המצוייד בנשק כבד. במקרה היתקלות בטיל הסובייטי, מתחשים הטייסים הישראליים בטכניקה הנקראת בסלנג הידוע "לרדת במורד הגבעה", שמטענותו - לצלול.

כיום אפשר לומר, שישובי הספר הנם מגן ישראל. הצנחנים וחיל השריון - התנחת. חיל-האוויר - חודה של חנית.

הכוח האווירי במלחמת ששת הימים

72 מיראז'ים 3-צם	12 נורד-אטלסים
24 סופר-מיסטרס	5 סופר-פרלון
40 אורגנים	4 מסוקים אלואס
24 וואוטורים	14 מסוקים סיקורסקי

זכוח האווירי במלחמת ששת הימים

בסך הכל השתתפו רק 150 מטוסים בקרבות עצמם, ורק 12 מטוסי קרב נמצאו בבטיסיט במצב רבן לשט הגנח המדינה כולה. לקראת סוף מלחמת ששת הימים, הושמדו 450 מטוסים ערביים.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ י ל י ן

Comparison of F4 to Mig21 השוואת הפנטום למיג 21

Page 146 עמוד 146

combat radius		רדיוס קרבי
rate of climb		קצב ההמראה
payload		עומס המטען
typical armament		חימוש טיפוסי
pack	(n)	צרור
out of order		יוצא מכלל שימוש
stick	(n)	מוט
encountering	(n)	היחקלות
to dive	(v)	לצלול
shield	(n)	מגן
spear (lance)	(n)	חנית
edge	(n)	חוד

בשנת 1948 החל חיל-שריון להתאים לווחות מפלדה, על משאיות כבדות ולהרכיב עליהן מבונות-יריה (מקלעים). אך צוותותיהן לא נהנו מבטחון מוחלט כי משאיות שוריינות אלו לא הוכיחו את עצמן אפילו כנגד כלי נשק קלים.

לקראת אמצעיחה של שנת 1948, נכנסו לפעולות כתריסר טנקים מיושנים מתוצרת הוצ'קיס, שני קרומוולים, זוג שרמנים וכמה זחליות. אלה ייצגו אז את עיקר חטיבת השריון וגדודי הקומנדו הממונעים של חטיבת הנגב.

טנקים אלה ניהלו ביצועי התקפה במלחמת השידור.

בהמשכה של מערכת סיני, בשנת 1956, המשיך הצדיון הישראלי להתבסס יותר על טנקי שרמן, עקב סירובן של כמה מדינות לספק לישראל טנקים מודרניים בינוניים.

המצרים ריכזו כנגד מאות של טנקים מסוג ט-34 סטאלין וסנטוריונים בריטיים.

כתגובה ישראלית שדיבה, הרכיבו הישראלים תוחחי מ-50 צרפתיים על השרמנים האמריקאיים, וביחד עם הטנקים הקלים אמס-13 הוכיחו את עצמם כשווים ואפילו כעולים בעוצמתם על הצדיון הערבי.

המידע הטכני, והדות הלוחמת של הטנקיסטים, גברו על כל אפשרות של יתרון ערבי.

כך המשיכו הטנקים הישראלים במשימתם, בקצב התקדמות חסר תקדים לעבר חצי האי.

מאז על כל פנים הלך וגדל כוח המחץ של הצדיון הישראלי. כיוון שהצדיון נחשב לאחד מגורמי ההפתעה החשובים, נוספו טנקים לכוחות

חיל-שריון ומספר יחידות חש"נ הלך וגדל.
צה"ל מתבסס עתה על טנקים מסוג פטון, סנטוריון ושרמן. מאמצים רבים נעשים על מנת לשכלל את השרמנים, ובמיוחד את הגברת עוצמת האש שלהם ע"י התקנת תותחים מודרניים נוספים, והגדלת ניידותם ע"י שימוש במנועים משוכללים יותר.
כידוע התקינו תותחים בעלי קוטר של 105 מ"מ במקום 75 מ"מ.
לאור הבמות הגדולה של שריון הנמצאת בידי ארצות ערב והבוללת טנקים מודרניים כמו ט-54 וט-55, משתדל צה"ל להקים צוותות טנקים (טנקיסטים) בעלי כושר קרבי גבוה ככל האפשר.

G L O S S A R Y מ י ל י ו ן		
A r m o r	(ח ע " ג)	ח י ל ע ר י ו ן
	Page 149	עמוד
started	(v)	החל
to install	(v)	להתאים
plate	(n)	לוח
steel	(n)	פלדה
to mount	(v)	להרכיב
old	(adj.)	מיושן
representative	(v)	יוצג
in the course		המשכה
refusal	(n)	סירוב
concentrated	(v)	ריכוז
reaction	(n)	תגובה
spectacular	(adj.)	מרהיבה
know-how	(n)	מידע
advantage	(n)	יתרון
without precedent		חסר תקדים
Sinai peninsula	(n)	חצי-האי
however		על כל פנים
shock power		כוח מחץ
	Page 150	עמוד
fire power	(n)	עוצמת האש
installed	(v)	התקין (ו)
salinity	(n)	קוסר
in light of (because of)		לאור
signaling potential		כוסר קרבי

כל הציוד הנדרש לחטיבת שריון מאוחסן במחסנים מיוחדים. חייל המילואים מקבל את נשקו האישי כשהוא מטופח ובמצב התקין ביותר ובין-גם את ציודו האישי כמו עזרה רפואית ראשונה, קסדת הפלדה, כלים ואביזרים למיניהם. ברגע הנכון עליו להיות בשטח, שם מחכה לו חבר הטנק שהוצא ממחסנו מופעל ומצוייד בדלק ותחמושת רבה לסווח ארוך. כל שיש על הטנקיסט לעשות הוא לקפוץ לטנק ולהסיעו. בטנק מוצא החייל מעטפה ובה מפות מסומנות ביעדים אליהם יגיע כדי להתארגן מחדש. אחת שתכונותיו החשובות של צה"ל היא המהירות בה נעשה הגיוס. הפיקוד הצבאי העליון, הציב לעצמו במטרה: אימונים מזורזים ואזעקות חבופות. מקסימום של 24 שעות הוא הזמן הנדרש, בו נקרא חייל המילואים לשירות, באמצעות הרדיו, הטלפון או רצים, - עד לרגע בו הוא נמצא כבר הכלי-רכבו בשדה על מנת להבנכ במגע עם האויב. חייל המילואים מבין לשעת חרום את מדי הקרב שלו ונעליו אך לא את נשקו האישי. וקצינים מורשים לחגור את נשקם האישי. הרדיו סגור סיסכות הנלקחות בדרך כלל שהתנ"כ, כדי לקרוא ליחידה זו או אחרת לתפקיד. "ששנת הצרון" למשל, הנה סיסמה המופנית ליחידת מילואים מסויימת, שעליה להגיע בכל האמצעים העומדים לרשותה לנקודת מפגש מסויימת בנגב או בגליל. הפיקוד העליון ואג לכך, שאנשי יחידת מילואים מסויימת

יגורו באותו אזור של עיר, באותו כפר או קיבוץ. מדגע בו ניתנת
פקודת הגיוס בדרך של סיסמה, אין כל ענינים פרטיים קיימים כלל
ועיקר, - ובל שייך לישראל. והיילים ממרים לבסיסים המיועדים.
אין כל אונדות (דיביות) בצה"ל. קיימות רק חטיבות (בריגדות),
ששויות להתפצל במהירות לגדודים היכולים גם הם להצטרף לקבוצה
זו או אחרת. כמו-כן אין מקפידים בעניני היחידות הנ"ל, הרכבן
אינו קבוע והוא עשוי להשתנות בכל רגע ובכל עת בהתאם למצב.
כל היחידות הנ"ל נהנות מעצמאות ואי-חלות.
היחידות הנ"ל עשויות לספק לעצמן את הדלק והציוד הנדרשים לחופה
של 72 שעות, מבין שכל אלה נגדרים.
בשנת 1967 סקר אלוף גביש (שהיה ממונה אז על פיקוד החזית
הדרומית), את כל מבצעי הלחימה. הוא הביר יפה את אנשיו ולא
ועסקם בעבודות מיוחדות. הוא כיוון את הקצב ומכסימי וקרוב ולאחר
נבן התפנה לענינים מנהלתיים.
בשנת 1967 היה לצבא המצרי בחזית הדרומית של ישראל, מספר רב
יותר של טנקים מאשר היו בשעתו לדיביות הפנצ'ר הגרמניות בחזית
הצרפתית, ולחילות המרשל רומל באפריקה בתקופת מלחמת העולם השנייה.
למצרים היו 7 דיביות (100,000 איש) שכללו כ-1,000 טנקים
סובייטיים חדשים ביותר.
שה לדעת מהו מספר הטנקים והאנשים, שהעמידה ישראל במערכה.
מעדיכים כ-400 - 300 טנקים. הערך היחסי של הישראלים לגבי
המצרים היה כשנים לאחר. הטנקים, - בערך יחסי של שלושה לאחד.
כלי הנשק היו בערך יחסי של עשרה לאחד.
הציון הישראלי כלל בעיקר שרמנים נוסנים, פטונים אמריקאיים

וסנטוריונים בריטיים רובם כלפני 20 שנה.
 לנרות שהריון הוציאו לא שונה דרי שובל שונה בחלקו הפנימי.
 בשדמנים התקינו למשל, מנועים חדשים וחזקים יותר וכן גם הותחים
 בעלי קליבר גדול יותר, שהפכו את הנקבים הישראלים למשחיתים ביותר.
 במקרים מכווימים לא חודשו או שונו זחלמי חת"ם.
 הסנטוריונים צויידו בסוג החמושת מיוחד, כעשה נפלאות במערכה הזו.
 ולשרות שהקליעים, שנורו לא היו חדירים ביותר, הרי שנורו
 בעוצמת הדף חזקה במאד.

מ י ל י ן מ י ל י ן
Armor mobilization ג י ו ם ח י ל ש ר י ן

Page 122 עמוד

stored	(v)	מאוחסן
personal	(adj)	אישי
taken care of	(v)	מטופח
helmet	(n)	קסדה
weapon	(n)	כלי (ס)
accessories	(n)	אביזרים
to drive	(v)	להסיע
marked	(v)	מסומן
destination (objective)	(n)	יעד
characteristic	(n)	תכונה
alert	(n)	אזעקה
frequent	(adj)	תכוף
codeword		סיסמה (וח)
point of rendez-vous		נקודת-מפגש

Page 123 עמוד

at all		כלל ועיקר
to split	(v)	להחפצל
one is not strict		אין מקפידים
permanent		קבוע
freedom	(n)	אי-חלות
towed	(v)	נגרר
supervised	(v)	סקר (לסקור)
unobscure	(adj)	מיוחד (וח)
rate	(n)	קצב

G L O S S A R Y מ י ל י מ

Armor Mobilization ג י ו ס ח י ל ע ר י ו ן

Page 154 עמוד

exterior	(n)	חיצוני
destroyer(s)	(n)	מסחית(ים)
made miracles		עשה נפלאות
shell(s)	(n)	קליע(ים)
penetrating power	(n)	חדיר(ים)
concussion-power		עוצמת-הדף

עקב שטחה המצומצם של ישראל, חסר לצה"ל שטח מתאים לחיכוך. צה"ל, שהנו צבא נייד, נלחם עקרונית רק על אדמת האויב. לשדות, שצה"ל בנוי ככוח הגנתי, ודי שגורלו נחרץ לפלוש. רוב הגייסות מורכבים מחיל המילואים, הפועלים לפי השיטה של חיל הפרשים הנפוליאוני: תוך תנועה מהירה ובעזרת רכב מכל הסוגים, מגיע מהיר עם האויב, עקיפתו, רדיפתו וניצול כל אפשרות נצחון בעורפו של האויב. אפשר לומר שחיל-הפרשים של צה"ל הוא חיל-השריון הממונע, הכולל את עיקרו ומרביתו של צה"ל, בשעה שחיל-הרגלים שלו מצטמצם לכמה פלוגות הדף ומער, שהן הקומנדו, או חי"ו מוצנח, ומשולבים בחיל הפרשים ומזויינים בתותחי 105 מ"מ. ה"כומות האדומות" הושבות בעת הצורך לפלוגות מסיירות ולאחר-מכן מתקדמות ונחשבות פ"י המנקים כראש כידון. בחודש יוני התחולל במדבר סיני אחד האירועים הגדולים ביותר בהיסטוריה הצבאית. (ראה "חומות ישראל" ד' 129 - 128)

because of		עקב
small	(adj)	מצומצם
area	(n)	שטח
lacks	(v)	חסר
principally	(adv)	עקרונית
it's destiny is determined		גורלו נחרץ
to invade	(v)	לפלוש
troops	(n)	גייסות
cavalry	(n)	חיל-פרשים
going around	(n)	עקיפתו
pursuing	(n)	רדיפתו
rear	(n)	עורף
thrust	(adj)	הדף
shock	(adj)	סער
armed	(adj)	מוזייז (ים)
rein force to		כוחות ארומות
supported	(v)	נחמך (ות)
lance	(n)	כידון
happened	(v)	התחולל

חיל-שריון הוא העוצבה היחידה בה פועלים חילות אחדים כגון:
תחזוקה, סיוע, הנדסה, רפואה וכיו"ב, החילות הנ"ל מאוחדים לגוף
אחד הנקרא עוצבת חש"נ.

עוצבת היסוד, היא החטיבה שהאגדה שלה בעלת משימה מבצעית
מסוימת ויש לה מפקדה קבועה. האגדה מאגדת באורח זמני מספר
בלתי קבוע של חטיבות חש"נ וחטיבות חי"ר, יחידות מסייעות ולפעמים
גם יחידות שירותים.
המטכ"ל כולל מספר חטיבות מאגדות יחדיו לשם מטרות מבויימות בדומה
לצבאות אירופה במלחמת העולם השנייה.
קיימות שתי חטיבות: חטיבת שריון, וחטיבת חי"ר ממונע. ההבדל ביניהן
הוא במספר הטנקים של חטיבת חי"ר ממונעת.

החיל המקצועי - הקטן במספרו - קיים לשם קליטת ואימון
המגוייסים ואנשי המילואים.

החיל המקצועי הנ"ל ממונה לשמירת רמת כוננות גבוהה. כלי-הרכב
שמורים במצב תקין מוכנים למשימה מידית. חיל-השריון הישראלי שונה
משריון ארצות ערב, בכך שהוא מחזיק באנשי מקצוע. (מסתבר שחש"נ אינו
אלא עוצבת מילואים).

לכל חטיבת שריון מטכ"ל משלה ויחידות מסייעות בדומה לעוצבות חי"ר.
ההבדל הוא, שלכל חטיבת שריון רכב משלה ואין החטיבה חלופה
באחדים.

אין חש"נ כחיל-האוויר או כחי"ר-מוצנח או כחיל-הים, מתנדב למשימות.
אנשי השירותים המתאימים מופנים לבסיס האימונים, שם הם
מקבלים הדרכה צבאית במשך חודשיים (בבסיס האימונים של חש"נ).

בבית-הספר לשריון לומדים את לוחמת הטנקים כתברי צווחות טנקים.
מפקדי הגדודים מדריכים את מפקדי הפלוגות בסיור ונהיגת דחלמי"ם.
אנשי חי"ם מקבלים אימונם בבסיס המכוזי של חיל-שריון, לריענון
ולשינון. לפרות העובדה, שישראל אינה מייצרת טנקים משלה וסומכת
על יבוא כזה מארצות אחרות, משרתים אנשי חי"ם תקופות קצרות לשם
התמחות שטחית ודברת סוגי הטנקים השונים.
קציני טנקים מנוסים ובעלי תפקידים קרביים מדריכים את אנשי חי"ם,
ואין צורך לומר מה רב הוא גיוון הטנקים והמדרות הנגרמו, למדריך
ההדרכה המקצועית.

G L O S S A R Y ס י ל ו ן

A r m o r

ש ר י ו ן

Page 159 עמוד

formation	(n)	עוצבה
division	(n)	אוגדה
permanent	(adj)	קבוע(ה)
temporarily	(adv)	אורח-זמני

Page 160 עמוד

half-track	(n)	זחל"ס
refreshing	(n)	ריענון
reviewing	(n)	סינון
fact	(n)	עובדה
problem(s)	(n)	סדרה(ות)
variety	(n)	גיוון
are caused	(v)	נגרם

אימון קציני שריון Armored Officers' Training

אימונו של קצין שריון הנו תהליך מסובך למדי. עם סיום לימודיו בבסיס האימונים ובקורס המיוחד הניתן בבית-הספר לשריון, מצטרף האיש ליחידתו. לאחר-כך חוזר לבית-הספר לשריון וממשיך בקורס מפקדי טנקים או קורס מפקדי כיתה חי"ר ממונע, ורק אז חוזר ליחידתו. המצטיינים נשלחים לקורס כללי לקצינים. ובסופו של דבר לבית-הספר לשריון על-מנת לסיים קורס אשר בסופו מקבלים דרגת סגן-משנה. כמפקד גדוד הוא מכיר את סוגי הנשק בו משתמש חת"נ. מכיון שישנן אפשרויות של טעויות עם גידול הידע ברכב שריון, הרי שמדגישים בעיקר את היעילות הטכנית, השיפוט האישי ואפשרויות הטיפול במקרים בלתי צפויים מראש העלולים להופיע בעת הלוחמה הממונעת.

Armored Officers' Training אימון קציני טנקים

Page 162 עמוד

process	(n)	תהליך
complicated	(adj)	מסובך
mistakes	(n)	טעויות

חיל - תותחנים (ח"ת"ם) Artillery

חיל-התותחנים כחיל-העריון התקדם מאז 1948, כאשר הפלישה הערבית נחקלה בפגזי 20 מ"מ של תותחי נ.מ. (נגד מטוסים) קלים וכמה פגזי 65 מ"מ, המאוישים ע"י ותיקי תותחני הבריגדה היהודית. תותחי הרים הגיעו בסוף מאי 1948 והועברו מנקודת משבר אחת לשניה, והפליאו לעשות. מיד לאחר-מכן, צורפו לתותחים הצרפתיים גם טרגמות 120 מ"מ מתוצרת בית ולאחר-כך נוספו טרגמות 75 מ"מ, וכן גם תותחי ידה מסקורות צרפתיים וגרמניים.

לקראת סוף הקרבות, השתמשו בחיל-התותחנים כבארצות אחרות. בזמן מערכת טיני, היה על חיל-התותחנים לשמור על עליונות. ברור היה שיש גם צורך בתותחים בעלי שדה עצמי ובהגדלת ניידות תותחי הידה. לא מזמן הוכנסו לשרות תותחים בעלי שדה עצמי של 105 מ"מ ו-155 מ"מ וכן גם הושגה התקדמות כללית בניידות התותחים. כמו-כן הוכנסו טרגמות בעלות פגזי 160 מ"מ כדי להגדיל את עוצמת האש של חיל-התותחנים.

כיום נכנס חיל-התותחנים לשטח האלקטרוניקה עם רכש של נשק כמו תותח ל-70 בעל פגז של 40 מ"מ ותותח נ.מ. בעל בקרת מ"ס-מכשיר כיוון ומרחק - ראדאר).

במשך השנים הוכנסו לשימוש כילים נגד-טנקיים (נ.ט) מכוג 80-100 ו-110 אך עדיין משתמשים בציווד נושן מתקופת מלחמת העולם השנייה. שיחוף פעולה הדוק, קיים בין חיל-הרגלים לבין חיל-התותחנים. על כל קצין חי"ר לדעת לשל מהו כוונת אש תותחים למטרה וכן לדעת גם כיצד לכוון אותו.

פרחי הקצונה של חיל-התותחנים חייבים לעבור קורס קציני חי"ר. בזמן מערכת סיני התברר, שתנועתו המהירה של חיל-השריון העמידה את-חיל-התותחנים במבחן הסתגלות קשה. היה ברור, שצה"ל זקוק לתותחים מתניעים ושיהיה עליו לשכלל את ניידות תותחי השדה. היה תותח נ.ט נייד בעל מהירות לוע גדולה ומבנה נמוך, שנועד במיוחד לשימוש נגד רכב קרבי משוריין. מבין סוגי תותחי נ.ט קיים גם תותח ללא-רתע (תול"ר) המנצל את הגזים הנוצרים עם היריה כדי לבטל את רתיעה. להבדיל מבלי-יריה בו נבלמה רתיעה ע"י מנגנון רתיעה. תותחים ללא-רתע הם בעלי קליבר 106 מ"מ ומורכבים על גבי ג'יפים. לצה"ל גם טילים מונחים כמו טיל מונחה נ.ט אס.אס-10 ואס.אס-11, שהם טילי שטח - צרפתיים, שטווחם כ-1600 מ' (מטרים) ומהירותם 300 קמ"ש (קילומטר לשעה) ומונחים בעזרת חיל מקשר, החמוש בראש חג"מ (חושך נפץ שרסק) חודר שריון, במשקל של 5 ק"ג (קילוגרם). הטילים הנ"ל מורכבים על גבי טנדרים. לכל גדוד חיל-תותחנים, מקדה מוקטנת, מפקדת פלוגה מסייעת, שהיא ממונעת לחלוטין ובעלת רכב משלה ושלושה עד ארבעה גופי שריון שאורגנים. כידוע התותח הוא כלי נשק ארטילרי בעל קנה מחורק וארוך (יחסית לקליבר שלו). המופעל בזווית יריה נמוכה ובשהירות לוע גדולה (שהירותו של הטיל בעוזבו את הלוע). תותח נגד-טנקים (נ.ט) הוא תותח נייד בעל שהירות לוע גדולה ומבנה נמוך, שנועד במיוחד לשימוש נגד רכב-קרבי משוריין. בדרך-כלל הוא בעל קליבר של 75 מ"מ והטווח המינימלי שלו מגיע עד לשלושה עשר אלף טבע שאות שלושים מטרים (13.730 מ').

ח י ל - ת ו ת ח נ י ס (ח ת " ס)

התותח הבינוני הוא בעל קליבר מ-105 מ"מ עד 155 מ"מ.

תותח גרור הוא תותח הנגרר ע"י כלי-רכב.

תותח דו-תכליתי הוא תותח שמטרתו לירות אש על מטרות קרקע ועל מטרות אוויר.

תותח דרים הוא תותח ארטילרי קל, מנועד לשימוש בשטח דרים ונישא, בדרך-כלל, על בהמות משא.

תותח חופים הוא תותח ארטילרי המשמש בעיקר להגנת שטחים סמוכים לחוף מפני ספינות-אויב. הוא קבוע במקומו או נייד למחצה.

תותח כבד הוא תותח בעל קליבר גדול מ-155 מ"מ.

תותח נגד מטוסים, תותח שמיועד לשימוש נגד מטוסים - ניתן לצידוד של 360 מעלות ולהגבהה עד 90 מעלות. בעל שיעור-אש גדול מאוד.

תותח סער, תותח כבד בדרך-כלל, אשר בזמן מלחמת העולם השנייה הורכב על טנק ושימש כסיוע לח"ר.

תותח קל, בעל קליבר קטן מ-105 מ"מ.

תותח שדה, בעל יכולת כל אש ממוכנת, נוחן סיוע כאש חיפוי, אש מגן ומכך עשן.

תחמושת חודרת שריון, תחמושת, שהוכנה במיוחד לחודור ולעבור שריון עד לעובי של 10 ס"מ (סנטימטר) ויותר.

מחסופי דרך הם שבולים צבאיים, טבעיים או מלאכותיים, שנועדו לחסימת הנועת האויב.

מוקש נגד טנקים, נועד להשמיד או לחבל בטנקים או בכלי-רכב אחדים.

מוקש נגד אדם, נועד לפגוע או להרוג אנשי אויב, בעיקר הולכי-רגל.

ישנם סוגי מוקשים שכאלה, האחד, פעולתו היא הדף והשני, עיקר פעולתו הרס.

מכול רקטות נגד-טנקים (סנ"ט), הוא מכול מיכלתל המסיל רקטת נ.ט.

ההצתה נעשית לרוב ע"י זרם חשמלי.

הבזוקה, שבאופן רשמי נקראת מרג"פ, יורים בה מדחתך, בעמידה, בישיבה או בשכיבה.

לחיל-החוו"נים יש סנקים בינוניים עם תותחים בעלי קליבר של 90 מ"מ. משקלו של הטנק הבינוני הוא בערך 46 טונות וצריכת הדלק הממוצעת שלו היא 4 - 5 גלונים למיל בממוצע.

תחזוקת הטנקים האלה נעשית בדרך-כלל בפלוגה או במחלקה. לתותחן יש טלסקופ, שריסקופ ומתקני כיוון אחדים.

צוות תותחנים, הוא קבוצת חיילים המתפעלים במשותף תותח וכן גם

בובנה או בתריגיל על נושא לימודי בקורס. בצוות תותחנים חשפה

אנשים וכמל ראשון אחד. הם יורים ומפגיזים את האויב בפגזים, שהם

טילים נבובים הממולאים בחומר נפץ, חומר חימי או חומר מלחמתי אחד

המופעל ע"י מנגנון הפעלה לפגזים ולפצצות הנקרא מרעום, ומסען

תבליתי של הטילים למיניהם, שהם ראש הנפץ בטיל מונחה וכדומה.

הפגז שהוא חלק מדודור בתחמושת ארטילרית.

מרכז כיוון ראש או מרכז ניהול ראש (מנ"א) - הוא המקום ממנו מנהלים

טכנית את אש של גדוד תותחנים או שגרמות, בהתאם לפקודות המפקדה

הממונה ולפי דרישות הבוח המסתייע.

בניהול ראש ישנן כל הפעולות הסקטיות והטכניות המבוצעות כדי להנחית

את ראש לפי תבנית ראש ולפי החלטות המפקד לאור התפתחות הקרב.

לגדוד חח"ם נספחים שני פעם שלוש פלוגות רובאים, שהוות את היסוד

המסתער של גדוד חי"ר לסוגיו, להבדיל מהפלוגה המסייעת או מפלוגת

המפקדה.

לפלוגות רובאים אלו נשלחים שלושה קציני חצפית קומיט, בדרגת סגן.

חח"ם משמש כחותמים נגררים ומתנייעים מעצמם.

קצין החצפית האווירי שייך לחיל-ראוויר, הוא טס מעל שטח האויב במטוס קל ומוכר דו"ח מטורט לחח"ם.

מפקד כיתה, הוא קצין של גוף יחידת משנה, הנמוכה ברמה אחת או יותר מיחידת היסוד, כגון: כיתה, מחלקה או פלוגה שהן יחידות משנה בגדוד. מפקד מחלקה, הוא מפקד יחידת משנה של פלוגה או גוף משנה של אנף. מפקד פלוגה בחח"ם (מ"פ), הוא קצין חוחחניט, בוגר בית-הספר לתותחנים ומנוסה במקצועו.

חיל-התותחנים מתאם את האש שלו עם חיל-הרגלים באותות עשן צבעוניים במשך היום וכן בא במגע עם חי"ר כשהוא נמצא גסיור. חי"ר מספק נשירי אלחוט העומדים בקשר עם מפקדת חח"ם.

לחח"ם עמדות קדמיות לאורך הגבול. אלה הם משלטים חזקים, שנקבעים למתן אש, לתצפית, לזאזנה או לשליטה.

כמו-כן ישנן גם יחידות המספקות הבטחה לישובי הספר, ביניהן ידועות יחידות נקודות חצפית, המסתכלות בשטח לשם השגת ידיעות הדרושות לעולה הצבאית.

מפקדת הגדוד הוא גוף צבאי, המורכב מקצינים וחוגגייט (קצינים ללא דרגה מירגת טוראי עד רב-סמל ראשון) אשר בעזרתם מנהל המפקד את יחידתו מבחינה מבצעית ומנהלית. המפקדה כוללת תמיד את המטה, כירוחי המנהלה והקשר.

מפקדת הגדוד נמצאת אי-גם ולה קצין מבצעים חטיבתי שהוא למעשה קצין מטה מתאם עוזר, עוזרו כל קצין ראג"ם במפקדת עוצבה, המטפל בעניינים מבצעיים, כוננות הבוחות וארגונם, או, קצין מטה מתאם (כאין מעליו קצין אנף כסכ"ל ראג"ם) ביחידה העוזר למפקד בענייני אימונים, מבצעים וכוננות הבוחות וארגונם.

שליש החטיבה, הוא קצין מטה מתאם ביחידה הנושא באחריות מטה לכל ענייני השליחות והשגרה. בגדוד הוא מתאם את פעולותיהם של קצין הרפואה ושל הרב-סמל הגדודי. שליש החטיבה קפדן ביותר בענייני שמעט ואנשי החטיבה מכבדים אותו מאד.

העלאות בדרגה בח"ס, נעשות בעקבות משימות מוצלחות.
מפקדות ח"ס נמצאות רובן על גבעות נישאות, ואין קווי פני
הקרקע בולטים בכלל, כי ההטוואה מצויינת.
מטה האוגדה, ידוע כמחקן הנמצא בעיר. וראש מטה האוגדה הוא קצין
מטה. יש למטה האוגדה משימות אוסרטיביות מסויימות, והמפקדה
הקבועה מאגדת באורח זמני, מספר בלתי ידוע של חטיבות חש"נ וחטיבות
חי"ר, יחידות מסייעות ולמעמים אף יחידות משרחות.
ראש מטה האוגדה, הוא קצין מטה והוא יגבר במטה מסויים, או, ממלא
בו חמקיר מוגדר.
מפקד החטיבה, הוא קצין בצבא הקבע בדרגת רב-סרן והקצינים הזוטריים,
הם סגני-משנה, סגנים וסרנים.
הקצין הבכיר, הוא בעל דרגת רב-סרן, סגן-אלוף, או אלוף-משנה.
קצין המודיעין הגדודי, חייב להיות בעל רמת אינטליגנציה גבוהה.
מודיעין האוגדה, נחשב כמודיעין טוב ביותר. כידוע מוציאים שמו
מדי פעם בפעם חטיבה זו או אחרת בגלל חוסר כושר קרבי מתאים, כדי
להחליפה בחטיבה אחרת מתאימה יותר.

GLOSSARY מ י ל ו י
ח י ל - ח ו ת ח נ י מ (ח ת " מ)
Artillery

Page 164 עמוד

encountered	(v)	נחקל
shell(s)	(n)	פזז(ים)
manned	(v)	מאויס
veteran	(n)	וחיק
critical point		נקודת-משבר
performed miracles		הפליאו לעשות
gun(s)	(n)	חוח(ים)
mortar(s)	(n)	מרגמה(ות)
self-propelled	(adj)	מרחף עצמי
firepower	(n)	עוצמת-אש
acquisition	(n)	רכש
tight	(adj)	הדוק
range	(n)	סווח

Page 165 עמוד

officer trainee		פרחי קצונה
was understood	(v)	התברר
adaptability	(n)	הסתגלות
self-propelled gun		חוח מתניע
muzzle velocity		מהירות לוע
recoilless gun		חוח לא-רחע
to cancel	(v)	לבטל
recoil		הרחיעה
to stop	(v)	נבלם(ה)
recoil mechanism (system)		מנגנון רהיעה
gun fire		טילים מונחים
surface (ground)	(n)	שטח

G L O S S A R Y מ י ל י ן

Artillery (ח"ת"ם) חיל - חותחנים

Page 165 עמוד

connecting wire	חיל-מקשר
high explosive	חומר נפץ מרסק (חנ"ם)
rifled bore	קנה מחורק (קנה בעל חריקים)

Page 166 עמוד

towed gun	חוחה-גרור
dual-purpose gun	חוחה דו-תכליתי
coastal gun	חוחה חופים
turning	לצידוד (v)
rate of fire	שיעור אש
assault gun	חוחה סער
armor penetrating ammunition	החמושת חודרת-שריון
road block	מחסום דרך
antitank mine	מוקש נגד טנקים
conduction	הדף (n)
traction	הרס (n)

Page 167 עמוד

ignition	הצתה (n)
electric current	זרם חשמלי
guidance instrument	מחקן כיוון
empty-headed	נבוב (ים) (n)
activation mechanism	מנגנון הפעלה
fuse	מרעום (n)
payload	מטען תכליתי (n)
head of explosion	ראש הנפץ
fire direction center	מרכז ניהול האש
release	להנחית (v)
are attached	נספחים (v)

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל ו ן
 ח י ל - ת ו ת ח נ י ם (ח ח " ם)
 א ר ב י ל י ם

עמוד 167 Page

קצין תצפית קדמי advanced observation officer

עמוד 168 Page

קצין תצפית אווירי air observation officer

אותות עשן צבעוניים colored smoke signals

עמדות קדמיות advanced post

משלטים חזקים strong shelters

הבטחה protection (ח)

יחידות נקודות תצפית observation points units

שליש החטיבה brigade adjutant (ח)

חוק שרות המילואים של צה"ל קובע שכל יוצא צבא חייב בשרות מילואים (לפי חוק שרות בסחון, או לפי כתב התנדבות). שרות זה כולל שרות מילואים פעיל, שהוא שרות בפועל של חייל מילואים ושרות מילואים נוסף, שהוא שרות פעיל בו חייל המילואים משרת בהתנדבות (נוסף על שירות המילואים שהוא חייב לשרת בו לפי חוק שרות בסחון) ובתנאי-תשלום של שרות-קבע.

הקריאה לשרות המילואים נעשית ע"י הודעה רשמית להתייצב לשרות פעיל, ההודעה עשויה להיות אישית בכתב לפי סופס מסויים, או כללית ע"י פרסום פומבי (רדיו, טלביזיה, עתונות וכיו"ב).

למעשה מעצב שרות המילואים את אופיו הלאומי וההגנתי של הכוחות המזויינים של מדינת ישראל, ומאפשר, בעת חרום, להסתפק בהודעה קצרה כדי להעמיד מיד במצב רבן, כוח מספיק לענות לכל דרישה חקפנית, ויחד עם זאת, מונע כוח זה את הצורך להחזיק בצבא רב ממדים, במשך כל הזמן.

היחידות המזויינות, המהוות את חיל-המילואים, הופכות בעת הצורך לצבא פעיל ורב ממדים תוך תקופה קצרה למדי.

בתום שרות החובה גברים ונשים נשואים וללא ילדים עוברים לשרת בחיל-המילואים: גברים עד גיל 55 ונשים עד גיל 34. בהגיעם לגיל 40 מחייבים הגברים לאימונים שנתיים בחיל-המילואים לתקופה של 31 יום בשנה. תקופה זו עלולה גם להתחלק לשתי תקופות קצרות אחדות. כך הם משרתים עד הגיעם לגיל 55/חיל-קשישים - חק"ש). וקצינים הגבוהים משרתים במילואים שבעה ימים נוספים על 31 הימים האמורים.

מ י ל ו ן
ח י ל - מ י ל ו א י ם (ח י " ם)
Reserves
עמוד 173 Page

active duty		שרות מילואים פעיל
service in action		שרות בפועל
forms	(ח)	טופס
public announcement		פויסום פומבי
forms	(ט)	מעצב
character	(ה)	אופי
demand of aggression		דרישה תוקפנית
of lip dimensions		רב-ממדים

חייל - רגלים (חי"ר) Infantry

חייל-הרגלים הוא חוס השדרה של כל הצבא. שמירת רמתו של חי"ר הוא אחד מתפקידיו הרציניים ביותר של צה"ל מאז מלחמת העצמאות. שאמציהם הרבים של מפקדי חי"ר מתרכזים בעיקר בקיבוץ מהיר של חיילים, שהם עולים חדשים.

כשפלש צבא סוריה לאדמת ישראל בשנת 1951, דקוקים היו לשלושה ימי שאבק כדי לגרשו מתל-אלמוטילה.

המטכ"ל הבהיר את הצורך הדחוף בהטבת האיכות והבוננות הקרבית של חי"ר ויחידות לוויזמות אחרות. מכאן ואילך ניתנה עדיפות ליחידות הנ"ל ולאיימוני הקומנדו.

הצו האומד "קדימה", הוחלף בזה של "לך אחרי".

אובדן חיילים במעלה מ-50% (אחוז), היתה אז סיבה מספקת ומתקבלת על הדעת.

לאחר כל מבצע, נערכה בחינה מדוקדקת כדי למצוא כיצד נהג כל מפקד בשעת הקרב והן גם כיצד נהגו אנשי יחידתו. החייל שהראה את מיטב יכולתו וכושדו וללא הבדלים בדרגה, נחמנה להנהיג את המבצע הבא.

הדברים המעוררים אדם להלחם כמו: כבוד עצמי, גאווה, הברת ערך עצמו, אמון באישיותו ובתבריו, אלה היו מעלות שהובלטו במיוחד ע"י המטכ"ל.

גדודי חי"ר נמצאים במיקודו של סגן-אלוף וכוללים בחורים חסונים ואמיצים. בכל גדוד כ-700 איש.

הגדוד מחולק ל-4 פלוגות ולכל פלוגה כזו שלוש מחלקות ומטה קטן ומחלקת מנהלתית (לכל אחת מהמחלקות): 1. מחלקת מקלענים בינונית 2. מחלקת שיגמות בנות 61 מ"מ (עם בזוקות), 3. מחלקת אתמים. לכל מחלקה כזו 3 סיעות בנות שבעה או עשרה אנשים בכל אחת.

BEST COPY AVAILABLE

מ י ל י ן
 ח י ל - ר ג ל י ם (ח י " ר)
 Infantry

עמוד 175 Page

spinal cord	(n)	חוט השדרה
preservation	(n)	שמירה
various	(adj)	רציני (ים)
are concentrated	(v)	מחוז (ים)
grouching	(n)	קיבוץ
struggle	(n)	מאבק
made clear	(v)	הבהיר
bettering	(n)	הסבה
loss of soldiers		אובדן חיילים
sufficient	(adj)	מסמקת
meticulous	(adj)	מדוקדק (ת)
conducted themselves	(v)	נהג (ו)
awakens, arouses	(v)	מעורר
self-respect	(n)	כבוד עצמי
pride	(n)	נאוה
self-esteem		הכרת ערך עצמו
self confidence		אמון בעצמו
virtues	(n)	מעלה (ות)
strict	(adj)	חסון (ים)
courageous	(adj)	אמיץ (ים)

חיל זה דומה לחיל הקומנדו, מלבד, שבשדאל אינו מכוון למטרות מיוחדות אלא ככוח מחץ למטרות קבועות רב-צדדיות. בסיכומו של דבר חי"ר מוצנח הינו זרוע מתנדבת של מגויסים, שהתנדבו לשם כך עוד ביום הראשון לגיוסם. הם פועלים ביחידות חי"ר בתפקידי חקיפה קשים לביצוע. עצם קיומו של החיל הנ"ל אינו מציין שימוש בנשק המיוחד לו, אלא שימוש בנשק טקטי מסויים המופעל ע"י יחידות חי"ר מוצנחות. יסודית, עוצבת חי"ר כוללת חטיבת מטכ"ל, יחידות מסייעות וארבעה גדודים.

פלוגות ההספקה אוויריות קיימות אף הן ובהן שלוש מחלקות בלתי תלויות. כל מחלקה כזאת משונעת ומסוגלת לספק דרישות חטיבת שדה תוך כמה שעות. חטיבת חי"ר מוצנח ופלוגת ההספקה האווירית הנן עוצבות מילואים שיחבן ו-50% מהן פעילות כל הזמן.

אימוני הצנחנים

לאחר בדיקה רפואית ואישורה של הועדה הרפואית, נשלח המועמד לאימון מיוחד הכולל: צניחה, טופוגרפיה, ניווט, שימוש בנשק ונשיאת אלונקות בשטח מכולי. הדרכתם ורכונתם נעשית בקבוצות קטנות, מאינן עולות על 3 אנשים. חיאות תנועותיהם מובטח עם יחידות צה"ל, כך חוזרים ומשננים להם, והם בטוחים כי צה"ל ערב לחזרתם לבסיס. לצה"ל מטרת של הצנחת צנחנים בתוך שטחי האויב לשם פליטות קומנדו, או בהפעלת הצנחנים ככוח מחץ בקווים הקדמיים ביותר כדי להלום באויב.

חיל רגלים כוצנח או צנחנים

לוחמת לילה

אימוני הצנחנים הותאמו ללוחמת לילה. הם מתאמנים בניצול החשיכה, צדה לטווח ארוך, התקפת ביצורים קטנים וגושי בתים והברת כל הקשור עם השטח בשעות החשיכה. יחידות הצנחנים משתמשות לאימונים באיזורי הגליל והגלב מנבולות הלבנון ועו למצרים. אין גיא, עמק, כפר, קיבוץ או שטח חולות שאינם מוכרים לצנחן בשעות החשיכה.

הגבלת השינה

הצנחן מוגבל לארבע שעות שינה לילה. הוא גם מתאמן ומתרגל הדרגתית לפעול לפתיה ללא כל שינה. וכן לכל מקרה שאינו נראה מראש, כמו שינה בחפירה, שינה באהלים, שימוש הסלע ככר למראשותיו ובמטפחת ככיסוי לראשו לשם מניעת עקיצות יתושים. השימוש בכלי נשק שונים

הצנחן יודע להשתמש בכלי הנשק הקלים והמקובלים בעולם. מאמנים אותו לא רק להביר את כלי הנשק הישראלי, אלא גם את הבריטי והאמריקאי שבו בדרך כלל מצויידיים צבאות ירדן ועיראק והנשק הדוסי בו מצויידיים צבאות מצרים וסוריה, הנשק הצרפתי בו משתמשים בלבנון והנשק הסיני בו מצויידיים אנשי הפתאח. מאותו רגע שהנשק הנ"ל נופל שלל בידי צה"ל, חייבים הצנחנים לדעת כיצד להשתמש בו על מנת להפעילו מיד כנגד האויב במגע הראשון אתו. לפעמים בעינים סגורות ממש על פי הסקרה. אימון הצנחנים נרחב, וכוונתו לעורר את החושים המאפשרים לצנחן לפעול מידית ואוטומטית ללא בזבוז של זמן.

קרב פנים אל פנים

הצנחן מקבל אימון בג'ודו, קרב קפ"פ (קרב פנים אל פנים), זריקת סכין, זחילה אל השומר ללא הקמת רעש וחניקתו ללא צעקה.

חשיבות יתר ניתנת לגורמים פסיכולוגיים בקרבות קפ"פ.

אי תלות הצנחן

החייל הישראלי ובמיוחד הצנחן חייבים לדעת כיצד לנצל את יזמתם בכל עת.

האימונים מבשירים אותם לקראת עצמאות בפעולה. האידיאלי ביותר הוא החייל בעל הידע המושלם, שבקורתו משלב אותו הפיקוד בפעולות מחוכמות בעלות רמת אינסליגנציה.

הצנחנים מאומנים בתנאי מדבר קשים. הם לומדים כיצד להדליק אש ללא העלאת עשן, להשתמש במימית מים לזמן ממושך, להסתתר בשעות היום ולנוע בלילה בשעות הלילה וכיו"ב.

במשך האימונים מצניחים את הצנחן ביעדים רחוקים ממקומות ישוב בגב וכשהוא מצוייד רק במצפן ובמימית מים עליו למצוא את דרכו חזרה לבסיס.

BEST COPY AVAILABLE

ALPHABETICALLY מ י ל ו י

Paratroopers חיל רגלים מוצנח או צנחנים

Page 177 עמוד

is not intended	(v)	אינו מכוון
purposes	(n)	מטרות
shock force		כוח מחץ
parachuting	(n)	צניחה
topography	(n)	טופוגרפיה
navigation	(n)	ניווט
stretcher bearing		נשיאת אלונקות
review	(v)	משנן (ים)
insures	(v)	ערב
raids	(n)	פשיטה (וח)
to strike	(v)	להלום

Page 17 עמוד

exploitation of darkness		ניצול החשיכה
ravine	(n)	גיא
valley	(n)	עמק
waterfront		שטחי חולות
breach	(v)	חפירה
tent	(n)	אהל (ים)
rock	(n)	סלע
pillow	(n)	כר
handkerchief	(n)	מטפח
mosquito net	(n)	עקיצה
prize	(n)	שלל
persec	(n)	חוש (ים)
waste	(n)	ביזבז
crowd	(n)	זחילה

G L O S S A R Y מ י ל י ו נ

paratrooper חיל רגלים מוצנח או צנחנים

Page 178 עמוד 178

noise	(n)	רעש
strangling	(n)	חניקה
cry	(n)	צעקה

Page 177 עמוד 177

independence	(n)	אי-תלות
to exhibit	(v)	לנצל
initiative	(n)	יוזמה
preparation	(v)	מכשירים אותם
extensive knowledge		ידע מושלם
light a fire	(v)	להדליק אש
water can cool	(n)	מימיה מים
to hide	(v)	להסתתר
to move	(v)	לנוע
point		יעד

חיל-הים הוא שם זרוע הים כל צה"ל ומהווה את כוחות הלחימה הימיים של מדינת ישראל.

ב-20 לאפריל שנת 1948 קם חיל-הים הישראלי מתוך שלדי אניות מוחלדים של ספינות העולים במצור. איוש אניות אלה, היה עת הפליגו עם מטעני אדם "בלתי לגליים". מיד לאחר מכן נוספו לשליטת מעין זו, ספינות משמר שטרתיים, נחתות ומיני ספינות מסוגיט שונים. בים כביבשה היה על צה"ל לסמוך על רוח הקרב והמוראל הגבוהים של אנשיו.

בשנת 1948 נכנסה לפעולה קרבית שוברת הקרח לשעבר "אילת". נושאת שני התותחים של 20 מ"מ. היא נכנסה לקרב עם ארבע אניות מלחמה מצריות שנראו שטות לאורך חופה של חל-אביב. המצרים נסוגו במהירות באש תותחים. אילת שנפגעה בינתיים המשיכה לדלוך. אנית נשק אחת טובעה והשנית נפלה כשבי הישראליים. ידוע שבזמן מלחמת העצמאות הגיעו לישראל ציוד מלחמתי ועולים חדשים. צידון ועזה הופגזו שהים ע"י הצי הישראלי ביולי 1948. היום טרפלגר טובעה בהתקפת פתע עזה אנית הדגל המצרית ה"אמיר פארוק", ונגרם נזק רציני לאניה אחת.

משיטות קומנדו ימיות בוצעו מאחורי קווי האויב בהצלחה. לאורך המלחמה נוספו לצי הישראלי פריגטות (ספינות קרב) ומשחתות וכמו-כן שוכללו נשק וציוד קיימים. ניידות המשטרה הימיות הוחלפו באניות טורפדו מסוג סליק. לאחר שביחת הנשק, המשיכו באימוני חיל-הים ונוספו שפחי אימונים רב-גוניים.

בד בבד עם חיל-האוויר הוקדם גם חיל-הים, שהתבסס על צוותות סדירים. רמת אימונים גבוהה ניתנה לצוותות אלה וכן גם לפרחי הקצונה של בית-הספר הימי.

בתקופת מערכת סיני לא אבדה אף אניה לצי הישראלי, אך נוספה
המשחתת המצרית "איברהים אלאול", שניסתה להפגיו את חיפה
ובמנוסתה נפגעה ע"י משחתות ישראליות.

רפיח הופגזה ע"י הישראלים מהים. טנקים וציוד מלחמתי נחתו ליד
"שארט אלסייך" בעזרת חיל-הים הישראלי.

פעולה בלתי רגילה של הצלה הוצגה ע"י חיל-הים הישראלי כאשר
הציל משוט מסוג מיג מטביעה כששים מילין מורחה לפורט-סעיד.

מחזה ראווה של מבצעי חיל-הים הוצג עם הקמת הבסיס השני באילת.
על ימאי חיל-הים הישראלי היה להלחם בשני מקומות בשעה שהערבים
הסתפקו רק במקום אחד.

לישראלים היה רק בסיס ימי עיקרי אחד, בשעה שלערבים היו בסיסים
ימיים רבים.

האניות ששטו במימי הים התיכון לעבר ישראל היו בסווח טיסתם של
מסוטי הקרב המצריים, זמן רב טרם יכלו אניות אלה לקבל הגנה
אווירית ישראלית.

בשעה שלמצרים היתה עליונות מספרית באניות חדישות וצוללות חדישות
היתה לישראלים עליונות איכותית בחיל-ים מנוסה.

נעשו מאמצים כדי לעמוד בפני סוגי נשק ימיים מצריים. הציוד והנשק
הישראלי חודש ונוסף עליו מדי שנה ציוד חדיש ומשוכלל.

הנשק החדש שהוא הצוללת נמצא כיום בידי חיל-הים הישראלי. כמו-כן
הוסיף חיל-הים לנפח הקרבי שלו ספינות, שנבנו בישראל.

כידוע אין חיל-הים הישראלי מתבונן במקרה של מלחמה, לחכות לאויב
ליד חופי הארץ, אלא להקדים תרופה לשכה ולהפגש עמו פנים אל פנים
במימיו הוא כדי להשמידו.

כמו-כן הוגבר שיתוף הפעולה בין חיל-הים וחיל האוויר.

תפקידו של חיל הים הישראלי הוא לשמור על ריבונותה הימית של ישראל

בים התיכון ובים סוף. לשמור על חופי הארץ ולהגן על זכויות השיט והדיג הישראליים במים הטריטוריאליים של ישראל. כידוע, הים התיכון הנו האמצעי היחיד, דרכו פועל צי הסוחר הישראלי. לכן, מטרת חיל-הים להגן על התחבורה הימית הישראלית. חיל-הים הישראלי הציב לעצמו לשמור על נקודות המוצא של ישראל לים. לקיים את השיט החופשי ולבצר את עמדות הימיות של בסיסי האויב לשם מניעת חטיפות מצדו ככל האפשר. חיל-הים הישראלי סבל אבידה קשה, כאשר משחתת משלו טובעה ליד אלכסנדריה בחודש אוקטובר 1967 ובפעם השניה בינואר 1968 כאשר צוללת חיל-הים הישראלי נעלמה בים-התיכון, בדרכה מבריטניה לישראל, לאחר העברתה רשמית לצוות ישראלי. ספינות קרב גדולות וכללות בצי הישראלי כמו משחתת ושלוש צוללות, משחתת ליווי בעלת ריכוז רב של אמצעי לחימה נגד צוללות. כן מספר ספינות משמר החופים, נחתת מסייעת ורודפת צוללות. כולן ממקורות בריטיים, צרפתיים וגרמניים. לחיל-הים הישראלי אין חיל-נחיתה או וויל-אווירי. על-כל-פנים יש לו כוחות ימיים המאומנים לנהל פעולות קרביות ימיות, יבשתיות וקומנדו. הבסיס הימי היחיד של חיל-הים הוא חיפה. אך יכנן אפשרויות שימוש מוגבלות בנמלי אשדוד ואילת. מחקר המכון לאיסטרטגיה משנת 1968 מראה שכוח האדם בחיל-הים הישראלי מגיע לכ-3000 איש סדירים אשר רובם נקצועיים. מספר זה מוכפל בעת גיוס כללי. כוחו של חיל הים (לפי ספרו של ג'נס "אניות לוחמות") 4 צוללות ממנועות בכוח דיזל: לויתן, דולפין, רהב, תנין. לויתן ודולפין הנן שתי צוללות ממדרגה ראשונה, בריטיות לשעבר.

רוב ותנין הנן שחי צוללות ממדרגה חמישית, בריטיות לשעבר וכולן הושלמה בניתן ב-1945.

2 משחתות: יפו, חיפה.

יפו היא משחתת ממדרגה שניה, בריטית לשעבר. בנייתה הושלמה ב-1944. חיפה, משחתת מצרית, משחתת ליווי בעלת ריכוז גדול של אמצעי לחימה נגד צוללות. הושלמה ב-1940.

7 סירות תותחים: בנויות לפי דגם "סער", מצויידות בטילים, בנויות בצרפת וצוידן האלקטרוני האיטלקי מותאם ע"י ישראל. חימושה העיקרי, תותחים וטילי שטח-שטח הנהוגים ע"י ספינות קטנות.

9 ספינות טורפדו: חימושן, טורפדות, שהן מיכלי חומר נפץ מרסק, שמיועדות להטלה לים שם הן נעות בכוחות עצמן ובאורח, הנתון לרכוונה לעבר המטרה, ומשמשות לפגיעה בכלי-גייט ובמטרות אחרות במים ומסוגרות בכלי-גייט. כמותיהן: אופיר, שבא, תרשיש, איה, בז, דיה, פרס, תחמס, יסעור. כולן נבנו בצרפת והושקו ב-56-1950.

5 סירות משטר: ירדן, ירקון, דרור, תרצה וציידת צוללות אחת, שנבנתה במיוחד לפעולה נגד צוללות. כירות אלו ממלנעות וחמושות ומשמשות לתפקידי שמירה לאורך החוף.

6 נחתות: שהן כלי-גייט אמפיבי או לא-אמפיבי, המיועדות להנחתה גייסות וציוד בחוף פתוח, לסיוע ולבקרה באיזור הנחיתה. הנחתות מסוגנות לפי תפקידן:

נחתת הסתערות, קטנה ומהירה שמטרתה בעיקר להנחתת כוח בגודל מחלקת חי"ר, מצוידה וחמוכה.

נחתת טנקים, נחתת גדולה שתפקידה בעיקר להנחת טנקים.

נחתת נגד מטוסים: נחתת גדולה, החמושת תותחים ומקלעים נ.מ.

נחתת סיוע, היא נחתת קטנה שמיועדת בעיקר לתת סיוע-אג באיזור הנחיתה.

נחתת חי"ר, משמשת בעיקר להנחתת יחידות חי"ר על נשקן וציודן.

נחתת רכב ורגלים, נחתת המשמשת להנחתת חי"ר וכלי-רכב.

בסיכומו של דבר הצי הישראלי עדיין קטן.

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ ל י ן
N a v y ח י ל - ה י ם (ח " י)

Page 182 עמוד

frames of ships		שלדי אניות
rusted	(adj)	מוחלד
blockade	(n)	מצור
cargo	(n)	מטען
flotilla	(n)	שייטת
patrol boats	(n)	ספינות משמר
landing-craft	(n)	נחתת
ice breaker	(n)	שוברת-קרח
retreated	(v)	נסוג
to run after	(v)	לדלוק
was sunk	(v)	טובעה
wa. captured	(v)	נפלה בשבי
surprise-attack		התקפת-פתע
police patrol boat		ניידת משטרה ימית
various		רב-גווניים
together with		בד-בבד

Page 183 עמוד

panicky flight		מנוסה
was hit	(v)	נפגעה
landed	(v)	נחת(ו)
was blown	(v)	הוצגה
sinking	(n)	טביעה
spectacular performance		מחזה ראווה
needed only to	(v)	הסתפק(ו)
navigated (floated)	(v)	שט
experienced	(adj)	מנוסה
to stand against	(v)	לעמוד בפני
battle to win		נפח קרבי

BEST COPY AVAILABLE

G L O S S A R Y מ ל י ל ו ן

N a v y ח י ל - ה י מ (ח"י)

Page 183 עמוד

to retaliate before the blow להקדים תרופה למכה
sovereignty ריבונות ימית

Page 184 עמוד

navigation	(n)	שיט
fishing	(n)	דיב
merchant navy	(n)	צי הסוחר
assigned itself	(v)	הציב עצמו
points of exit		נקודות מוצא
agression	(n)	תקיפות
as much as possible		ככל האפשר
disappeared	(v)	נעלם(ה)
escort destroyer		משחתת ליווי
coast guard		משמר החופים
supporting landing-craft		נחתת מסייעת (סיוע)
submarine cruiser		רודפת צוללות

Page 185 עמוד

aux. boats		סירות תותחים
dispatched, sent	(v)	משוגר
floating object		כלי-שיט
patrol boats		סירות משמר
assault landing craft		נחתת המתערות

לא קיים שרות הוכה לאזרחיה הערביים של ישראל בגלל עוינות
מדינות ערב ומטעמים של בטחון המדינה. אך ידוע, שלשרות הכל,
התנדבו צעירים מוסלמים נוצרים ודרוזים לשרת הן במילואים והן
בשרות פעיל מאז 1948.

הם משרתים בכל הדרגות, החל מטוראי ועד לקצין, משתתפים
ביחידות לוחמות וסיירות בגבולות ובמשטרה הצבאית.
לפי בקשת נכבדי העדה הדרוזית של ישראל, וחקקה ממשלת ישראל
חוק לפיו גם הדרוזים בגיל גיוס, חייבים לשרת בצה"ל.
ידוע, שמטעמי דת אין הנשים הדרוזיות בגיל הגיוס חייבות
בשרות צה"ל.

ממשלת ישראל נענתה גם לבקשת הצ'רקסים הישראליים, שהם קבוצה
מוסלמית קטנה, וחקקה את חוק שרות החובה הצבאי גם לגבי
הצ'רקסים בגיל צבא.

Minorities in the forces בני המיעוטים בצה"ל

עמוד 188 Page

hostility	(n)	עוינות
reasons	(n)	סעמים
ruled	(v)	חקק(ה)
law	(n)	חוק
responded	(v)	נענה

רשימת ספרי קור

REFERENCES

Books

- Larteguy, Jean, The Walls of Israel (translated by Ormonde de Kay, Jr.) (New York: M. Evans & Co., Inc., 1969).
 Rohat, Samuel, The Israeli Soldier, Profile of an Army (Cranbury, N.J.: Thomas Yoseloff Pub., 1970).
 Smith, Harvey H., Smith, Frederica H., et al., Area Handbook for Israel (Washington, D.C.: The American University, Foreign Area Studies, 1970).

Magazines

- "Aviation Week" Vol. 93, pp. 16-21, November, 1970.
 "Newsweek" Vol. 76; pp. 17-18, July 20, 1970.
 "Saturday Review" Vol. 53, pp. 32-33, February 7, 1970.
 "Time" Vol. 95, p. 35, May 18, 1970.
 "Time" Vol. 95, p. 24, June 22, 1970.
 "U.S. News" Vol. 68, p. 30, June 15, 1970.